

2013

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

MERKEZ BANKASI

ÜÇ AYLIK BÜLTEN
BİRİNCİ ÇEYREK

SAYI: 2013-I

OCAK - ŞUBAT - MART - NİSAN - MAYIS - HAZİRAN - TEMMUZ - AĞUSTOS - EYLÜL - EKİM - KASIM - ARALIK

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2013-I

I: ÖNSÖZ

Son Yıllarda dünya ekonomisine hâkim olan belirsizlik unsuru, büyük umutlarla başlayan 2013 yılının ilk çeyreğinde de, küresel ekonominin geleceğinin tahmini söz konusu olduğunda halen önemli bir faktör konumunda. Ülkeler, neredeyse istisnaya yer bırakmayacak şekilde ya ekonomik krizin kendi bünyelerinde yol açtığı tahribatın etkilerinden kurtulmak için mücadele ediyorlar ya da dışsal etkilerden en az oranda etkilenmek için tedbir alıyorlar.

Krizin odağı konumundaki ekonomilerin bir kısmında büyüme ve istihdama bağlı sorunlar artarak devam ederken, diğer bir kısmında görülen göreceli iyileşmeler global dengesizliklere sebep oluyor. Örneğin, Avro Bölgesi'nde daralma 5 çeyrektir devam ediyor ve işsizlik oranı yüzde 12'nin üzerine çıktı. ABD ekonomisi ise bütçe kısıtlamalarına ve genişletici politikalardan çıkışla ilgili artan endişelere rağmen 2009 yılının son çeyreğinden beri daralma yaşamadı ve işsizliği azaltarak büyümeye devam ediyor. Bu gelişmeler çerçevesinde, ülkelerin kendi ekonomilerini düzlüğe çıkarmak adına attığı her adım, rekabetçi devalüasyon tartışmalarına ve (sermaye piyasalarının getiri oranlarında görülen farklılaşmaların etkisiyle) her an kriz başlatabilecek ani sermaye hareketlerine yol açıyor. Hatta AB içindeki ekonomik koşullardaki ayrışma, finansal etkilere ilaveten güney ülkelerinden kuzeye doğru bir nüfus hareketi başlatmış durumda.

**2008 YILINDAN BUGÜNE
DEK GEÇEN SÜREDE
BANKACILIK VE FİNANS
ALANINDA TÜRKİYE'DE
50'NİN, ABD'DE 140'IN,
AB'DE İSE 150'NİN
ÜZERİNDE BİRİNCİL VE
İKİNCİL YASAL
DÜZENLEME YAPILDI.**

Özellikle uzun vadede etki göstermesi beklenen yasal düzenlemeler ve yapısal reformlar, eşgüdüm sağlanması amacıyla AB, G-7, G-20 ve IMF gibi uluslararası çatılar altında görüşülüyor. Krizdeki ülkelere mali konsolidasyon konusunda yapılan telkinler, ABD ve AB arasında serbest ticaret antlaşması imzalanmasının planlanması ve AB'nin ortak bir bankacılık düzenleme mekanizmasını 2014 yılı itibarıyla oluşturmaya çalışması bu çerçevede değerlendirilmelidir.

2008 yılından beri, bankacılık ve finans alanında KKTC'deki yasal düzenlemelerden daha eksik düzenlemelere sahip olmadıklarını kabul etmemiz gereken Türkiye'de 50'nin, ABD'de 140'ın, AB'de ise 150'nin üzerinde birincil ve ikincil yasal düzenleme yapıldı. Buna mukabil ülkemizde her geçen gün daha büyük zaruret ve aciliyet kesbeden düzenlemelerin küresel temayülleri de takip ederek, takvimi oluşturulmuş ve bir programa bağlanmış reformların yapılması gerekmektedir.

Zira finansal sektörün sağlıklı işliyor oluşu büyümenin önemli gerekliliklerinden biri olduğu kadar, krizlere karşı mukavemet anlamına gelir ve her şeyden önemlisi toplumsal barışın en önemli şartıdır.

Bankamızın değerli personeli tarafından hazırlanan bu bültende, KKTC ekonomisinin en güncel görünümüne dair veri ve istatistikler kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır. Özellikle bankacılık ile ilgili performans rasyoları ve finansal derinleşme göstergelerinin yasal sınırlar ve beklentiler dâhilinde olduğunu görmek memnuniyet vericidir. "Mevcut yasal çerçeve içinde", bankacılık sektörümüzün güven verdiğini belirtmekte fayda görüyorum. Kaygılarımızın ve reform yönünde hareket telkinimizin bugünle ilgili değil, geleceğe dair olduğunun toplumun tüm katmanlarınca anlaşılması ve gereğinin ivedilikle yapılması temennisiyle 2013 yılının ilk çeyrek bültenini bilgilerinize sunuyorum.

Saygılarımla,

**Bilal San
Başkan**

II: RAKAMLARLA 2013 YILI 1. ÇEYREK KKTC EKONOMİSİ

Milli Gelir, Enflasyon ve İstihdam

2010 yılından itibaren her yıl artan yurt içi üretimin 2013 yılında da yüzde 3,5 artması beklenmektedir.

Yıllık enflasyon oranı, 2013 yılı Mart ayında yüzde 4,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yılsonunda enflasyonun yüzde 5,4 olacağı tahmin edilmektedir.

2013 yılının birinci çeyreğinde iş isteğiyle yeni müracaat eden kişi sayısı, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre 180 kişi artarak 1.152 olmuştur.

Bankacılık Sektörü Bilanço Özeti

Yılın ilk çeyreğinde 2012 yılsonuna göre sektörün toplam aktifleri binde 7, mevduatlar ve krediler ise binde 9 oranlarında azalmıştır. 2013 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla bankacılık sektöründe toplam brüt krediler 6,7 milyar, toplam mevduat 9,2 milyar ve toplam aktifler 10,9 milyar TL'dir.

2013 yılı Mart ayı sonunda sektörün Sermaye Yeterlilik Standart Rasyosu (SYSR) yüzde 20,28, tahsili gecikmiş alacakların (TGA) brüt krediler içindeki payı yüzde 7,27 olmuştur.

Mevduatın krediye dönüşüm oranı, 2013 yılı birinci çeyrek sonunda, 2012 yılının aynı dönemine göre 2,39 puan artarak yüzde 73 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2013 yılı Mart ayı itibarıyla 3,2 milyar TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi birinci sırada yer almaktadır. Bunu 2,1 milyar TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

2012 ve 2013 Mart ayları arasında kısa vadeli krediler yüzde 8, orta ve uzun vadeli krediler ise yüzde 25,1 oranında artmıştır.

Bankacılık sektöründe özkaynaklar toplamı 2013 yılının ilk çeyreği sonunda bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 11 artışla 1,2 milyar TL'ye, özkaynakların toplam aktiflere oranı yüzde 11,07'ye yükselmiştir. Ödenmiş sermaye toplamı da 684,4 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2012 ve 2013 yıllarının birinci çeyrekleri arasındaki bir yıllık dönemde M1 para arzı yüzde 13,5, M2 para arzı 11,8 ve M3 para arzı 11,3 artmıştır.

Bankacılık Sektörü Finansal Sağlık Göstergeleri

Yılın ilk çeyreği itibarıyla yüzde 0, yüzde 20 ve yüzde 50 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıklar sırasıyla yüzde 0,4, 7,1 ve 1,9 azalsa da, yüzde 100 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıkların artış oranı yüzde 3,9 olmuştur. Risk ağırlıklı varlıklar, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,77 artmıştır.

Sektördeki tahsili gecikmiş alacaklar (TGA) toplamı 2013 yılının ilk çeyreğinde 488 milyon TL'dir. Söz konusu TGA'nın yüzde 56,72'si özel sermayeli bankalara, yüzde 33,28'i kamu bankalarına, yüzde 10'u şube bankalarına ait bulunmaktadır.

2012 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 1,75 olan sektör aktif kârlılığı, 2013 yılı birinci çeyrekte yüzde 1,64'e, yüzde 15,57 olan özkaynak kârlılığı ise yüzde 14,58'e gerilemiştir.

Seçilmiş rasyolardan yararlanılarak oluşturulan Finansal Sağlık Endeksi, 2013 yılı birinci çeyreği itibarıyla 114,62 düzeyine yükselmiştir.

Dış Ticaret ve Turizm

KKTC'nin 2013 yılı ilk çeyrek ihracatı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 12,5 artarak 33,6 milyon dolara yükselmiştir. KKTC ithalatı ise 2012 yılsonu itibarıyla, 2011 yılına göre yüzde 1,9 azalarak 1.565,9 milyon dolar olmuştur. Böylelikle 2012 sonunda ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 11,2'ye yükselmiş ve 2003 yılı Ekim ayından beri görülen en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

2013 yılının ilk çeyreğinde KKTC'ye gelen yolcu sayısı 240.960, 2012 yılının aynı çeyreğine göre artış oranı yüzde 5,3 olmuştur.

Kamu Maliyesi

2013 yılı birinci çeyreğinde bütçe gelirleri 656,5 milyon TL, bütçe giderleri ise 676,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Kamu bütçesi yılın ilk çeyreğinde, 19,9 milyon TL açık vermiştir.

2013 yılı birinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 72,1 olmuştur.

KKTC Merkez Bankası, 2013 / I

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Fax

0392 - 228 5240

0392 - 228 2131

World Wide Web Home Page

<http://www.kkctmerkezbankasi.org>

E-mail

ileti@kkctmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdekiler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

III: KISALTMALAR

AB	Avrupa Bölgesi
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
FED	Amerika Merkez Bankası
GSMH	Gayri Safi Milli Hâsıla
GSYH	Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	Uluslararası Para Fonu
İAB	İstanbul Altın Borsası
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
SYSR/SYR/SYSO	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
YP	Yabancı Para
\$/Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları
€	Euro, Avro
£	Sterlin, GBP

IV: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Likit Aktifler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP İşlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: RAKAMLARLA 2013 YILI 1. ÇEYREK KKTC EKONOMİSİ	ii
III: KISALTMALAR	v
IV: TANIMLAR	v
V: TABLO LİSTESİ	viii
VI: GRAFİK LİSTESİ	xi
1: ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1: Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2: Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm	2
1.2.1: Büyüme	2
1.2.2: Enflasyon	2
1.2.3: Politika Faizleri	2
1.2.4: İşsizlik	3
1.2.5: Döviz Kurları	3
1.3: Gösterge Niteliğindeki Veriler	4
1.3.1: Sanayi Üretim Endeksi	4
1.3.2: CDS	4
2: İSTİHDAM VE FİYATLAR	5
2.1: İstihdam	5
2.2: Enflasyon	9
3: DIŞ TİCARET VE TURİZM	15
3.1: İhracat ve İthalat Gelişmeleri	15
3.2: Turizm	19
4: BÜTÇE GELİŞMELERİ	23
4.1: 2012 - 2013 Yılları Birinci Çeyrek Karşılaştırmaları	23
4.2: Gelirler	23
4.3: Giderler	24
4.4: Finansman Dengesi	25
5: PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	27
5.1: Bankacılık Sektörü Genel Görünümü	27
5.1.1: Finansal Derinleşme	27
5.1.2: KKTC Bankacılık Sektörü Performans Rasyoları	27
5.1.3: Bankacılık Sektörünün Gelişimi	28
5.1.4: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma	28
5.1.5: Banka, Şube ve Personel Sayısı	29

5.2: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu	30
5.2.1: Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler	31
5.2.2: Likit Varlıklar	32
5.2.3: Krediler	33
5.2.4: Menkul Değerler Cüzdanı	36
5.2.5: Mevduat	36
5.2.6: Özkaynaklar	39
5.2.7: Para Arzı	40
6: FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ	43
6.1: Sermaye Yeterliliği	43
6.2: Tahsili Gecikmiş Alacaklar	44
6.3: Finansal Sağlık Endeksi	46
6.3.1: Likidite Endeksi	47
6.3.2: Kârlılık Endeksi	47
6.3.3: Sermaye Yeterliliği Endeksi	47
6.3.4: Finansal Sağlık Endeksi	48
EK A. EKONOMİK KARARLAR	49
EK B. İSTATİSTİK TABLOLARI	51
EK C. NOTLAR	105

V: TABLO LİSTESİ

Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım.....	5
Tablo 2.2: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm	5
Tablo 2.3 Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü	5
Tablo 2.4: Kayıtlı İşsizlik - Bölgesel Dağılım	6
Tablo 2.5: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Yaş Gruplarına Göre Dağılım	6
Tablo 2.6: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Öğrenim Durumuna Göre Dağılım.....	7
Tablo 2.7: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Ana Meslek Gurupları Dağılımı.....	7
Tablo 2.8: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Ekonomik Faaliyet Alanları Dağılımı.....	8
Tablo 2.9: Ana Mal ve Hizmet Gruplarında Meydana Gelen Endeks Değerleri ve Değişim Oranları (2008=100).....	11
Tablo 2.10: Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100) Değişim Oranları.....	12
Tablo 2.11: Değerler Arası Korelasyon.....	13
Tablo 3.1: İthalat ve İhracat.....	15
Tablo 3.2: En Çok İhraç Edilen Ürünler (ABD Doları)	17
Tablo 3.3: En Çok İthal Edilen Ürünler (ABD Doları).....	18
Tablo 3.4: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (%).....	18
Tablo 3.5: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (%).....	19
Tablo 3.6: KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı	19
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL).....	23
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL).....	23
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL).....	24
Tablo 4.4: Finansman Dengesi (Milyon TL)	25
Tablo 5.1: Performans Rasyoları (%).....	28
Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma	28
Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler.....	29
Tablo 5.4: Şube Sayısının Gelişimi ve Yüzde Dağılımı.....	29
Tablo 5.5: Personel Sayısı ve Yüzde Dağılımı	30
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)	30
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Yüzde Dağılımı	31
Tablo 5.8: Kredilerin (Net) Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL).....	34
Tablo 5.9: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)	37
Tablo 5.10: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)	38
Tablo 5.11: Mevduatın Vade Dağılımı (%)	38
Tablo 5.12: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	39
Tablo 5.13: Para Arzı Verileri (Milyon TL)	40
Tablo 6.1 Risk Ağırlıklı Varlıklar	43
Tablo 6.2 : Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları	45
Tablo 6.3: Finansal Sağlık Endeksi Değişkenleri.....	46

KARARLAR

Tablo A.1: KKTC Merkez Bankası.....	49
Tablo A.2: KKTC Cumhuriyet Meclisi	50

İSTATİSTİK TABLOLARI

Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)	52
Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)	53
Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (TL)	54
Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat (TL)	55
Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları	56
Tablo B.6: Çapraz Kurlar	57
Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%).....	58
Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%).....	59
Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%).....	60
Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%).....	61
Tablo B.11: Karşılıksız Çekler.....	62
Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL).....	63
Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	64
Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	65
Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	66
Tablo B.16: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL).....	67
Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL).....	68
Tablo B.18: Kredi Büyüklükleri (Milyon TL)	69
Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	70
Tablo B.20: Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)	71
Tablo B.21: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	72
Tablo B.22: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	72
Tablo B.23: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	73
Tablo B.24: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	73
Tablo B.25: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	74
Tablo B.26: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	75
Tablo B.27: Para Arzı (Milyon TL).....	76
Tablo B.28: Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	77
Tablo B.29: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler	78
Tablo B.30: Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla TL)	79
Tablo B.31: Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı	80
Tablo B.32: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL).....	81
Tablo B.33: Yatırım Tasarruf Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	81
Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%).....	82
Tablo B.35: Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla TL)	83
Tablo B.36: Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	83
Tablo B.37: Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL).....	84
Tablo B.38: Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	84
Tablo B.39: Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi).....	85
Tablo B.40: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)	85
Tablo B.41: Tüketim Harcamaları (TL)	86
Tablo B.42: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları.....	87
Tablo B.43: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları.....	88
Tablo B.44: Tüketici Fiyatları Endeksi (2008=100 Temel Yılı).....	88

<i>Tablo B.45: Asgari Ücret Gelişmeleri</i>	89
<i>Tablo B.46: Akaryakıt Satışı (Ton)</i>	90
<i>Tablo B.47: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları</i>	91
<i>Tablo B.48: İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre)</i>	92
<i>Tablo B.49: Hanehalkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri</i>	93
<i>Tablo B.50: 2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması</i>	94
<i>Tablo B.51: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)</i>	95
<i>Tablo B.52: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)</i>	96
<i>Tablo B.53: Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında KKTC'den Güney Kıbrıs'a Yapılan Satışlar (€)</i>	97
<i>Tablo B.54: KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)</i>	98
<i>Tablo B.55: KKTC'nin Önemli İthal Malları (\$)</i>	99
<i>Tablo B.56: Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri</i>	100
<i>Tablo B.57: KKTC'ye Hava ve Deniz Limanlarından Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı</i>	101
<i>Tablo B.58: Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı</i>	102
<i>Tablo B.59: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı</i>	103

VI: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: GSYH Büyüme Oranları.....	2
Grafik 1.2: Enflasyon Oranları.....	2
Grafik 1.3: Gelişmiş Ülkeler MB Faiz Oranları.....	3
Grafik 1.4: TCMB Faiz Koridoru.....	3
Grafik 1.5: İşsizlik Oranları.....	3
Grafik 1.6: Döviz Kurları.....	4
Grafik 1.7: Sanayi üretim Endeksi.....	4
Grafik 1.8: CDS Oranı.....	4
Grafik 2.1: Başvurular - Münhaller – Yerleştirilenler.....	6
Grafik 2.2: Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100) Temel Yılı Verileri.....	9
Grafik 2.3: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranları.....	9
Grafik 2.4: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı.....	10
Grafik 2.5: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Enflasyon Oranı (TÜFE).....	10
Grafik 2.6: Tüketici Fiyatları Endeksi - Ana Harcama Gruplarının Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişime Etkileri.....	11
Grafik 2.7: TÜFE – Petrol – Amerikan Doları.....	13
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat.....	15
Grafik 3.2: Mevsimsellikten Arındırılmış İthalat ve İhracat (ABD Doları).....	16
Grafik 3.3: Mevsimsellikten Arındırılmış İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%).....	16
Grafik 3.4: Dış Ticaret Hacmi ve Dengesi (ABD Doları).....	17
Grafik 3.5: 2013 yılında Gelen Yolcu Sayısının 2012 yılıyla ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması.....	20
Grafik 3.6: 2013 Yılı İlk Çeyreğinde KKTC Uyruklular Haricinde Gelen Yolcuların Dağılımı.....	20
Grafik 3.7: KKTC ve T.C. Uyruklular Haricinde Gelen Yolcuların Dağılımı 2013 Ocak-Mart.....	20
Grafik 3.8: KKTC Uyruklular Hariç Kara Kapılarından Girişler.....	20
Grafik 3.9: Yatak Kapasitesi.....	21
Grafik 3.10: Turist Ağırlama Kapasitesinin Bölgelere Göre Dağılımı – 2013 Mart.....	21
Grafik 3.11: Aylar İtibarıyla Doluluk Oranı.....	21
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL).....	23
Grafik 4.2: Bütçe Gelirleri Dağılımı (Milyon TL).....	24
Grafik 4.3: Bütçe Giderleri Dağılımı (Milyon TL).....	24
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%).....	27
Grafik 5.2: Bankacılık Sektörünün Gelişimi.....	28
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörü Aktif Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim.....	32
Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektör Aktifindeki Payları (%).....	32
Grafik 5.5: Likit Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL).....	33
Grafik 5.6: Likit Aktiflerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi.....	33
Grafik 5.7: Banka Gruplarına Göre Likit Aktif Payları (%).....	33
Grafik 5.8: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Yüzde Değişim.....	34
Grafik 5.9: Bankacılık Sektörü Krediler (Net) TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim.....	34
Grafik 5.10: Kredi Büyüklüklerinin Toplam Krediler İçindeki Payı.....	35
Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL).....	35
Grafik 5.12: Banka Gruplarına Göre Krediler (Brüt) Payları (%).....	35
Grafik 5.13: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL).....	36
Grafik 5.14: Menkul Değerler Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim.....	36
Grafik 5.15: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Payları (%).....	36

<i>Grafik 5.16: Mevduatın Gelişimi ve Yüzde Değişimi</i>	37
<i>Grafik 5.17: Mevduatın TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi</i>	37
<i>Grafik 5.18: Mevduatlar, Krediler (Brüt) ve Fark</i>	39
<i>Grafik 5.19: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı</i>	39
<i>Grafik 5.20: M2'nin Yapısı</i>	40
<i>Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı</i>	41
<i>Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu</i>	43
<i>Grafik 6.2: Özkaynaklar, Risk Ağırlıklı Varlıklar ve Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu</i>	44
<i>Grafik 6.3: Bankacılık Sektörü Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı</i>	44
<i>Grafik 6.4: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı</i>	44
<i>Grafik 6.5: TGA Dönüşüm Oranı, Karşılık/Brüt Kredi ve Karşılık/TGA</i>	45
<i>Grafik 6.6: Aktif Kalitesi Endeksi</i>	46
<i>Grafik 6.7: Likidite Endeksi</i>	47
<i>Grafik 6.8: Kârlılık Endeksi</i>	47
<i>Grafik 6.9: Sermaye Yeterliliği Endeksi</i>	47
<i>Grafik 6.10: Finansal Sağlamlık Endeksi</i>	48

1: ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1: GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

2013 yılı büyüme ve küresel krizden çıkma açısından olumlu beklentiler ve sinyallerle başlasa da, ilk çeyrekte ve hatta Mayıs ayına kadar geçen süre zarfında sergilenen performans bu beklentileri karşılamaktan uzak kaldı. ABD’de 2011 “Bütçe Kontrol Yasası’na” binaen uygulanması öngörülen bütçe kısıtlamaları¹ AB’de ise G. Kıbrıs başta olmak üzere üye ülkelerin yaşadığı finansal krizler ve bunların ülke bütçeleri üzerindeki menfi etkileri belirleyici gelişmeler olarak öne çıktı.

2013 yılı küresel büyüme beklentisinin 20 baz puan düşürülerek yüzde 3,3’e çekildiği IMF’nin Nisan ayı Küresel Ekonomik Görünüm Raporu’nda, dünya ekonomileri büyüme performansları bakımından üç kategoriye ayrıldı. Buna göre 2013 yılına kadar sadece gelişmekte olan ve gelişmiş ülkeler kriteriyle ikiye ayrılan ekonomik büyüme hızı, söz konusu raporla birlikte, “kriz öncesi kadar olmasa da halâ yüksek oranlarda büyümeye devam eden gelişmekte olan ekonomiler”, “düşen işsizlik oranlarıyla birlikte yüksek olmasa da istikrarlı büyüyen ABD” ve “ekonomisi daralma trendinde olan Avro Bölgesi” şeklinde üç grupta tanımlandı.

90’lı yılların başından itibaren deflasyonla yaşayan Japonya’da önümüzdeki 2 yıl içinde yüzde 2 enflasyon hedefiyle ortaya konulan genişletici politikalar ve Çin’de yılın ilk çeyreğinde yüzde 8 olan beklentinin altında çıkan yüzde 7,7 büyüme oranı ülke ekonomilerindeki gelişmeler kapsamında bu dönemin genel görünümünü tamamlayan diğer unsurlar oldular.

Öte yandan, 2013 başı itibarıyla büyüme oranlarının dünya genelinde potansiyelin altında seyretmesi, enflasyon oranlarının ve emtia fiyatlarının düşmesine sebep oldu. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin beklenenin altında büyümesinden kaynaklanan talep daralması sonucu Brent ham petrolün varil fiyatı, Nisan ayı içinde 96,75² dolar seviyesine kadar gerileyerek, 2012 yılının Temmuz ayından beri en düşük seviyeye geldi.

Nisan ayı içinde iki haftada yüzde 17’nin üzerinde değer kaybeden altın fiyatları³ ve düşük büyüme oranlarına rağmen ABD, Avrupa ve hatta Türkiye’de yüksek seviyelerde seyreden borsa endeksleri yılın bu döneminde öne çıkan diğer gelişmelerdir.

Dünya ekonomilerinde, emtia ve sermaye piyasalarında yaşanan bu gelişmeler, kriz yaşayan ülkelerde hükümetlerin mali konsolidasyonlara devam etmesini savunan görüşlerle, genişletici politikalar vasıtasıyla büyümenin tetiklenmesi gerektiğini savunan görüşleri karşı karşıya getirdi. ABD, İspanya, Fransa ve İtalya, büyüme motivasyonlu politikaları savunurken, Almanya ve İngiltere süreç içerisinde bütçe disiplininin büyük önem taşıdığına işaret eden ülkeler oldular.

AB ve ABD arasında imzalanması planlanan serbest ticaret anlaşması ve AB içinde 2014 yılında faaliyete geçmesi öngörülen ortak bankacılık düzenleme ve denetleme mekanizmasıyla ilgili çalışmalar kriz sürecinin atlatılması için ortaya konulan uzun vadeli çözümler olarak ortaya çıkarken, tüm dünyadaki merkez bankalarının indirdiği faiz oranları ve varlık alımlarına ilaveten diğer makro ihtiyati tedbirler kısa vadeli acil önlemler arasında yer aldılar.

¹ 1 Mart 2013 itibarıyla kesintiler devreye girmiştir. Bu çerçevede, 2013 yılında 85 milyar dolar, önümüzdeki 9 yıllık süreçte ise 1,2 trilyon dolar bütçe kesintisi gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

² 18 Nisan 2013 tarihinde gün içinde görülen en düşük fiyat (Kaynak: Thomson Reuters Eikon).

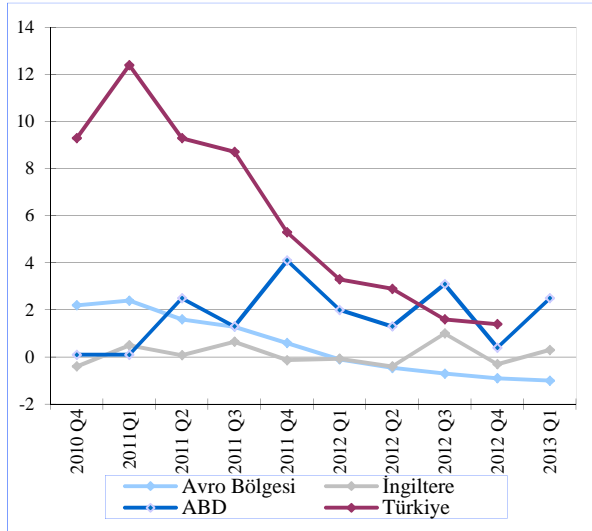
³ 1 Nisan tarihinde gerçekleşen en yüksek fiyat 1.600,8 dolarken, 16 Nisan tarihinde görülen en düşük fiyat 1.321,35 oldu (Kaynak: Thomson Reuters Eikon).

1.2: SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FİNANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1: BÜYÜME

Avro Bölgesi ekonomisi 2013 yılı ilk çeyreğinde de yüzde 1 küçüldü. Beş çeyrektir küçülen Avro Bölgesi ekonomisi, II. Dünya Savaşı'ndan beri en uzun süreli daralmayı tecrübe ederken, beklentiler daralmanın 2013 yılında da sürmesi yönünde. Türkiye ise 2012 yılı son çeyreği itibarıyla yüzde 1,4 büyüyerek beklentilerin uzağında kalırken büyüme oranının 2011 başından itibaren sürekli azalması dikkat çekici. ABD ekonomisi, henüz istikrarı sağlayamamakla ve beklentilerin altında kalmakla birlikte, 2013 yılının ilk çeyreğinde yüzde 2,5 büyüdü. İngiltere ise aynı dönemde sıfırın az da olsa üzerinde (0,3) büyüyerek en azından teorik olarak resesyona düşmekten kurtuldu (Grafik 1.1)

GRAFİK 1.1: GSYH BÜYÜME ORANLARI

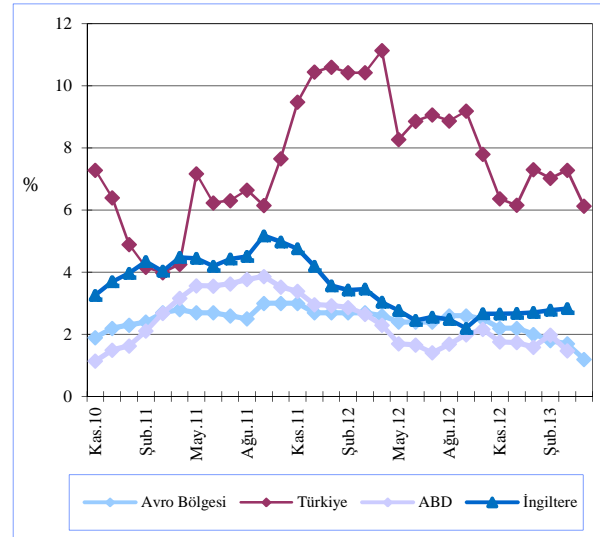
Kaynak: OECD

1.2.2: ENFLASYON

Dünya genelinde düşük seyreden enflasyon oranları, özellikle gelişmiş ülkelerde enflasyonun tehdit olmaktan çıktığı yorumlarına sebep oluyor. Grafik 1.2'de seçilmiş ekonomilerdeki yıllıklandırılmış aylık enflasyon gelişmeleri gösterilmektedir. Tüketici fiyat endeksi artış oranı İngiltere'de Mart sonu itibarıyla yüzde 2,8 olurken, Avro Bölgesi'nde Nisan ayında yüzde 1,2 olarak gerçekleşerek 2010 yılının Şubat ayından beri görülen en düşük seviyeye geldi. ABD'de FED'in genişletici para politikasına rağmen 2012 yılı Kasım ayından itibaren düşen enflasyon oranı 2013 Nisan sonu itibarıyla yüzde 1,5'in altına inmiş bulunmakta. Öte yandan para politikasındaki hedef ve

araç karmaşıklığı nedeniyle yurt içinde de, yurt dışında da sıkça eleştirilen Türkiye'de, Nisan ayı itibarıyla yıllık yüzde 6,1'e gerileyen enflasyon oranı, düşen faiz oranlarına rağmen (bkz. Grafik 1.2) TCMB'nin eş güdümlü yürüttüğü faiz koridoru, Rezerv Opsiyon Mekanizması (ROM), zorunlu karşılık politikaları ve günlük likidite operasyonlarının sıkılaştırıcı yönde (en azından 2013 yılı ilk çeyreği itibarıyla) etkili olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte 2012 Nisan ayında enflasyonun yüzde 11,4 olması itibarıyla baz etkisini de göz ardı etmemek gerekir.

GRAFİK 1.2: ENFLASYON ORANLARI

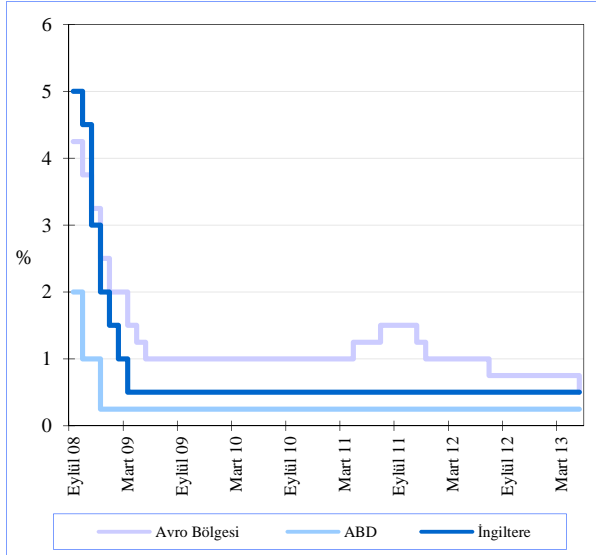

Kaynak: Thomson Reuters Eikon

1.2.3: POLİTİKA FAİZLERİ

Grafik 1.3'ten de görüldüğü üzere, gelişmiş ülkelerin politika faiz oranları sıfır bandına çok yakın seyretmeye devam ediyor. Avrupa Merkez Bankası (ECB), 2 Mayıs'ta yaptığı toplantısında faiz oranını 0,75'ten 0,5'e indirirken önümüzdeki dönemde tekrar faiz indirebileceğinin, hatta bankaların ECB nezdinde tuttıkları hesaplara negatif faiz uygulayabileceğinin mesajını da verdi.

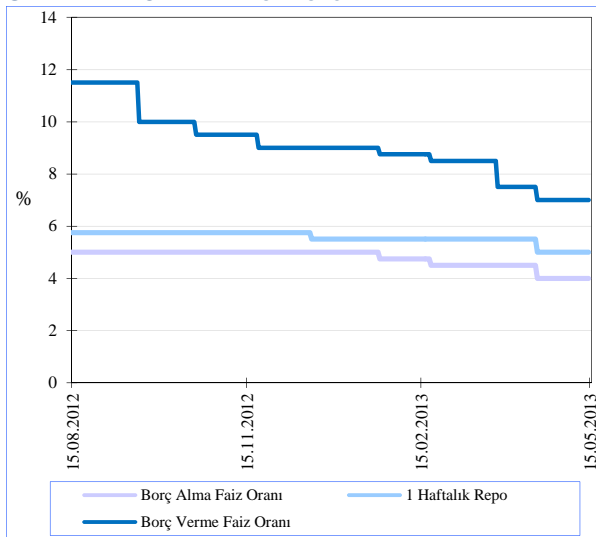
GRAFİK 1.3: GELİŞİMİŞ ÜLKELER MB FAİZ ORANLARI

Kaynak: FED, ECB, BoE

Diğer taraftan TCMB, geçtiğimiz yıl sonunda 2013 için yüzde 15 olarak açıkladığı referans kredi büyüme oranının aşılmış olmasına ve cari açık konusunda endişelerin ortadan kalkmamasına rağmen, gerek politika faiz oranını indirmeye ve gerekse faiz koridorunu aşağı yönlü daraltmaya devam ediyor. 2013 yılı başından 16 Mayıs'taki PPK toplantısına kadar 3 kez gecelik borç alma faiz oranını, 4 kez de borç verme faiz oranını indiren TCMB, bir kez de politika faiz oranını indirdi. 15 Mayıs itibarıyla faiz koridorunun üst bandı yüzde 7, alt bandı yüzde 4, haftalık repo faiz oranı ise yüzde 5'tir. (Bkz. Grafik 1.4)

GRAFİK 1.4: TCMB FAİZ KORİDORU

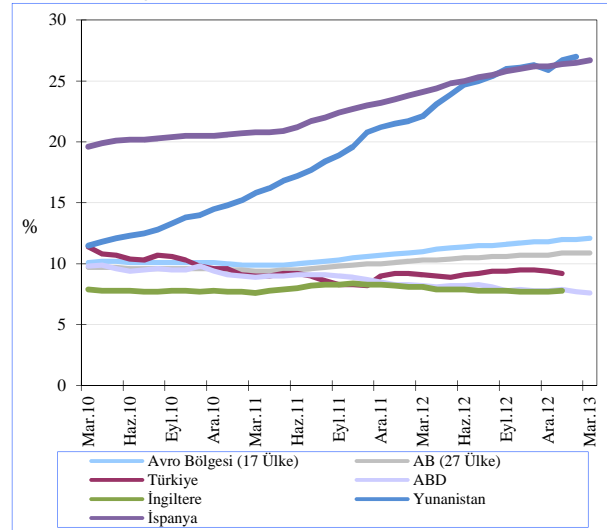
Kaynak: TCMB

1.2.4: İŞSİZLİK

İşsizlik oranları, dünya genelinde büyük sorun olmaya devam ediyor. Ülkelerin açıkladıkları en güncel verilerle hazırlanan Grafik 1.5'te, seçilmiş ülkeler için mevsimsellikten arındırılmış aylık işsizlik oranları verilmektedir. Grafikte, kriz yaşayan AB ülkelerindeki işsizlik oranlarının dikkat çekici boyutlara ulaştığı görülmekte. En yüksek işsizlik oranlarının görüldüğü Yunanistan'da Şubat ayı işsizlik oranı yüzde 27'ye ulaştı ve İspanya'da Mart ayında yüzde 26,7 oldu. Avro Bölgesi Mart ayı işsizlik oranı ise yüzde 12'yi geçti.

İngiltere'de işsizlik oranı son üç yılda 7,7 ve 8 arasında stabilize olmuş görünürken, ABD'de son aylarda azalan işsizlik oranı özellikle niceliksel genişlemenin sonlandırılması için bir sinyal olarak algılanıyor. Türkiye'de ise mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı 2013 Şubat ayı itibarıyla yüzde 9,2'ye geriledi.

GRAFİK 1.5: İŞSİZLİK ORANLARI

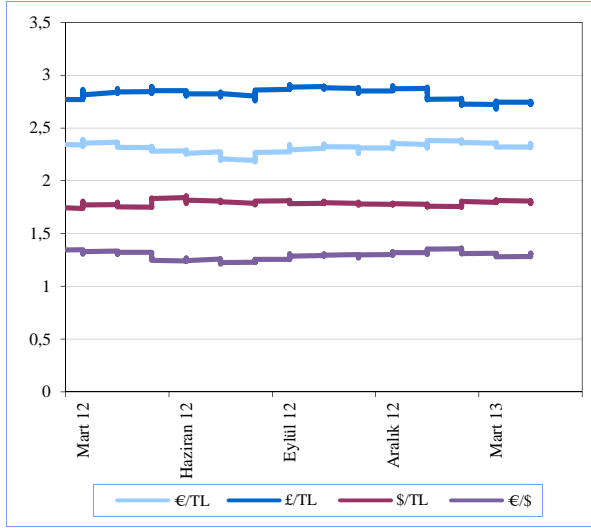

Kaynak: TÜİK ve Eurostat, Mevsimsellikten Arındırılmış (m.a.)

1.2.5: DÖVİZ KURLARI

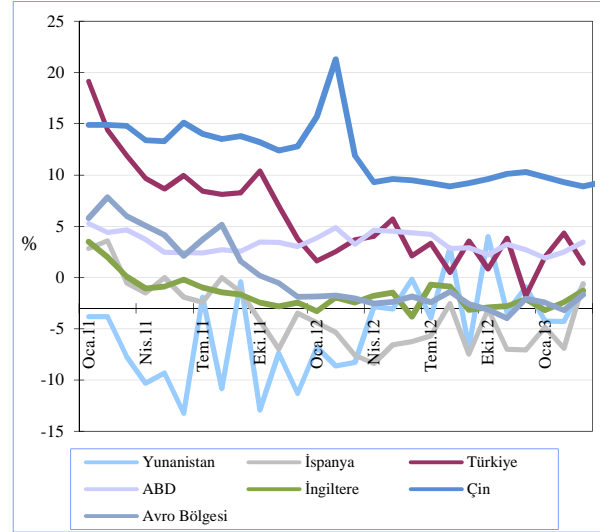
FED ve ECB'ye ilaveten Japonya Merkez Bankası'nın da genişletici para politikasını tercih etmesi ve faizlerin sürekli aşağı yönlü hareketi, kurlardaki oynaklığı destekliyor. Grafik 1.6'da avro, dolar, Türk Lirası ve sterlin kurları verilmektedir. Birinci çeyrek sonu değerleri yılbaşıyla karşılaştırıldığında; TL'nin Sterlin ve Avro'ya karşı değer kazandığı, dolar karşısında ise bir miktar değer kaybettiği görülmektedir.

GRAFİK 1.6: DÖVİZ KURLARI

Kaynak: KKTCMB

GRAFİK 1.7: SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

Kaynak: Thomson Reuters Eikon, m.a

1.3: GÖSTERGE NİTELİĞİNDEKİ VERİLER

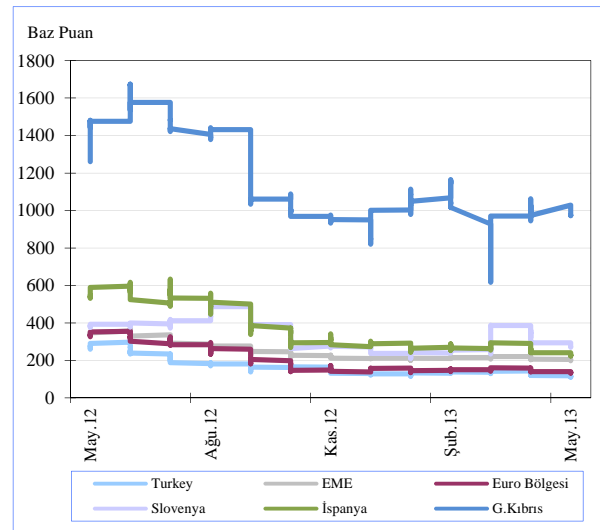
1.3.1: SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

Önümüzdeki dönemin büyüme performansı açısından önemli göstergeler arasında olan sanayi üretim endeksi Grafik 1.7'de bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranları bazında verilmektedir. Buna göre, sene başından beri yükseliş trendinde olan ABD sanayi üretim endeksi, 2013 yılının ilk çeyreğinin son ayında da yüzde 3,47 artarak 2012 yılı Temmuz ayından beri en yüksek artış oranını yakalamış gözükmemektedir. Öte yandan, yılın ilk çeyreğinde az da olsa büyüyen İngiltere'de, AB'nin kriz halindeki ülkeleri Yunanistan ve İspanya'da ve Avro Bölgesi'nde yıl başından beri azalan sanayi üretimi Mart ayında da düşmüş gözükmemektedir. Bu durum ilgili ülkelerin ve Avro Bölgesi'nin önümüzdeki dönemde de ekonomik büyüme anlamında sıkıntı yaşayacağına işaret etmektedir. Sanayi üretimindeki büyüme gelişmekte olan ülkeler klasmanında değerlendirildiğinde de ileriye dönük olumlu sinyaller alındığını söylemek güç. Türkiye'de son derece dalgalı bir seyir izleyen üretimdeki değişim halen pozitif olmakla birlikte, sene başından itibaren düşen sanayi üretimi büyüme oranı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre sadece yüzde 1,39 arttı. Çin'de ise sanayi üretimindeki artış beklentilerin uzağında kalırken, artış hızı da giderek düşmekte.

1.3.2: CDS

Grafik 1.8'de seçilmiş ülkeler için devlet borçlarının temerrüde düşme risklerini ifade eden CDS (Credit Default Swap/Kredi Temerrüt Takası) oranları verilmektedir. Mart ayında 13 milyar avro tutarında kurtarma anlaşmasına imza atan ve halen finansal kısıtlamaların uygulandığı G. Kıbrıs'ın 5 yıllık devlet tahvillerinin CDS oranlarında geçtiğimiz Mayıs ayından itibaren görülen artış dikkat çekicidir. Mart ayında yapılan anlaşmayla bir miktar düşüş görülsede, devam eden belirsizlik ortamının CDS oranlarını tekrar artırdığı anlaşılmaktadır. AB'nin bir başka kurtarma paketi adayı ülkesi Slovenya'da da özellikle G.Kıbrıs'ta yaşanan gelişmelerden sonra CDS oranları artış eğilimindeyken, Türkiye'nin CDS oranı Gelişmekte Olan Ülke Piyasaları (Emerging Markets Economies - EME) ve Avro Bölgesi ortalamalarının altında seyretmektedir.

GRAFİK 1.8: CDS ORANI

Kaynak: Thomson Reuters Eikon, m.a

2: İSTİHDAM VE FİYATLAR

2.1: İSTİHDAM

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre; 2012 yılı birinci çeyreğinde toplam 972 kişi olan kayıtlı işsiz sayısı, 2013 yılı aynı döneminde yüzde 18,52 oranında artmış ve 1.152 kişiye ulaşmıştır. 2013 yılı birinci çeyrek dönemi işsizlik verileri cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiği zaman, aktif kayıtlı işsizlerin yüzde 50,52'si erkeklerden, yüzde 49,48'i kadınlardan oluşmaktadır. 2012 yılının birinci çeyrek sonu verileriyle kıyaslandığında, söz konusu çeyrek dönemde erkek kayıtlı işsiz sayısının yıllık bazda yüzde 22,78, kadın kayıtlı işsiz sayısının ise, yüzde 14,46 oranında arttığı görülmektedir.

TABLO 2.1: KAYITLI AKTİF İŞSİZLİK - DÖNEMSSEL DAĞILIM

İş İsteğiyle Bekleyen Aktif Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı						
	2011 Q4	2012 Q1	2012 Q2	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1
Erkek	492	474	385	432	431	582
Kadın	567	498	555	733	476	570
Toplam	1.059	972	940	1.165	907	1.152

Bir Önceki Dönem Sonuna Göre Değişim Oranları (%)						
	2011 Q4	2012 Q1	2012 Q2	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1
Erkek	-3,72	-3,66	-18,78	12,21	-0,23	35,03
Kadın	-41,73	-12,17	11,45	32,07	-35,06	19,75
Toplam	-28,64	-8,22	-3,29	23,94	-22,15	27,01

Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim Oranları (%)						
	2011 Q4	2012 Q1	2012 Q2	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1
Erkek	-12,61	5,80	-1,03	-15,46	-12,40	22,78
Kadın	-17,83	-1,78	-19,33	-24,67	-16,05	14,46
Toplam	-15,48	1,78	-12,72	-21,50	-14,35	18,52

Kaynak: Çalışma Dairesi

Tablo 2.2'de Çalışma Dairesi'ne kayıtlı aktif işsizlerin ve münhal kayıtlarının genel görünümü verilmektedir. 2012 yılı dördüncü çeyreğinde iş isteğiyle bekleyen kişi sayısı 907 iken, 2013 birinci çeyreğinde iş isteğiyle yeni müracaat eden kişi sayısı 1.223'tür. Birinci çeyrek içinde kayıttan düşen 879 kişi ve işe yerleştirilen 99 kişi ile birlikte 2013 yılı Mart sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenlerin sayısı 1.152 olmuştur.

TABLO 2.2: KAYITLI AKTİF İŞSİZLİK - GENEL GÖRÜNÜM

	2011 Q4	2012 Q1	2012 Q2	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1
Bir önceki dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	1.484	1.059	972	940	1.165	907
Dönem içinde iş isteğiyle müracaat edenler	1.104	1.014	1.109	1.292	948	1.223
Dönem içinde işe yerleştirilenler	97	91	232	197	91	99
Dönem içinde kayıttan düşenler	1.432	1.010	909	870	1.115	879
Dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	1.059	972	940	1.165	907	1.152

Kaynak: Çalışma Dairesi

Aktif münhal kayıtları incelendiğinde ise Aralık 2012 sonu itibarı ile toplam 13 iş münhalinin 2013 birinci çeyreğine aktarıldığı, dönem içerisinde ise toplam 401 yeni münhal açıldığı görülmektedir. 99 adet doldurulan ve 122 adet iptal edilen münhal neticesinde, 2013 birinci çeyreği sonu itibarıyla toplam 193 münhal ikinci çeyreğe aktarılmıştır.

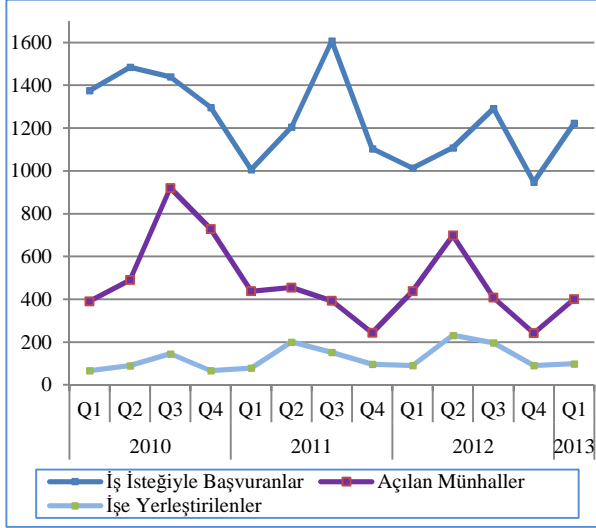
TABLO 2.3 AKTİF MÜNHAL KAYITLARININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

	2011 Q4	2012 Q1	2012 Q2	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1
Geçen dönemden devreden iş münhalleri	95	56	142	112	112	13
Dönem içinde alınan iş münhalleri	243	438	698	408	242	401
Dönem içinde doldurulan iş münhalleri	97	91	232	197	91	99
Dönem içinde iptal edilen iş münhalleri	185	261	496	211	250	122
Ertesi döneme devreden iş münhalleri	56	142	112	112	13	193

Kaynak: Çalışma Dairesi

Grafik 2.1'de, 2010 yılından başlamak üzere, çeyrek dönemler itibarıyla iş isteğiyle yeni başvuru, açılan yeni münhal ve işe yerleştirilenlerin hareketleri görülmektedir. Genel itibarıyla 2012 yılında düşüş gösteren iş isteğiyle başvuranlar ve açılan münhaller toplamalarının 2013 birinci çeyreği itibarıyla artış kaydettiği gözlemlenmektedir.

GRAFİK 2.1: BAŞVURULAR - MÜNHALER – YERLEŞTİRİLENLER

Kaynak: Çalışma Dairesi

2013 yılı birinci çeyreği içerisinde gerçekleşen yerleştirme, başvuru, münhal, kayıttan düşme ve kayıtlı aktif işsizlik rakamlarının bölgesel dağılımının gösterildiği Tablo 2.4'te, en yüksek kayıtlı aktif işsiz sayısına 433 kişi ile Gazimağusa bölgesinin sahip olduğu görülmektedir. 265 kişi ile Lefkoşa bölgesi ikinci, 216 kişi ile Girne bölgesi üçüncü sırada yer almaktadır.

TABLO 2.4: KAYITLI İŞSİZLİK - BÖLGESEL DAĞILIM

	Bir Önceki Dönem Sonu Kayıtlı aktif	2013 Q1 Dönemi Yerleştirilenler	2013 Q1 Dönemi Başvurular	2013 Q1 Dönemi Açılan Münhaller	2013 Q1 Dönemi Kayıttan Düşenler	2013 Q1 Kayıtlı Aktif
Lefkoşa Bölgesi	181	0	265	0	181	265
Girne Bölgesi	168	76	284	151	160	216
Gazimağusa Bölgesi	347	20	479	247	373	433
İskele Bölgesi	131	3	107	3	94	141
Güzelyurt Bölgesi	72	0	73	0	63	82
Lefke Bölgesi	8	0	15	0	8	15
Toplam	907	99	1223	401	879	1152

Kaynak: Çalışma Dairesi

2013 yılı birinci çeyreği içerisinde gerçekleşen kayıtlı aktif işsizlik rakamlarının yaş gruplarına göre dağılımının gösterildiği Tablo 2.5'te en yüksek kayıtlı aktif işsizlik payına 423 kişiden oluşan 30-39 yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir. 367 kişiden oluşan 20-29 yaş grubu ikinci sırada, 242 kişiden oluşan 40-49 yaş grubu üçüncü sırada yer almaktadır.

TABLO 2.5: KAYITLI AKTİF İŞSİZLİK - YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIM

	Bir Önceki Dönem Sonu Kayıtlı Aktif	2013 Q1 Dönemi Kayıtlı Aktif
19 Yaş ve Aşağı	34	31
20 - 29 Yaş Arası	294	367
30 - 39 Yaş Arası	306	423
40 - 49 Yaş Arası	184	242
50 - 59 Yaş Arası	84	83
60 Yaş ve Yukarı	5	6

Kaynak: Çalışma Dairesi

2013 yılı Mart ayı sonunda Çalışma Dairesi kayıtlı aktif işsizlik kayıtlarının, öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 2.6'da verilmektedir. Buna göre, toplam 1.152 aktif kayıtlı işsizin 11'i okur-yazar olmayan, 3'ü diplomasız okur/yazar, 291'i ilkokul, 172'si ortaokul,

261'i lise veya kolej, 154'ü meslek lisesi, 9'u pratik sanat okulu, 21'i meslek yüksekokulu, 215'i fakülte-akademi mezunu ve 15'inin yüksek lisans diplomasına sahip olduğu görülmektedir.

TABLO 2.6: KAYITLI AKTİF İŞSİZLİK - ÖĞRENİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIM

	Bir Önceki Dönem sonu Kayıtlı aktif	2013 Q1 Dönemi Yerleştirilenler	2013 Q1 Dönemi Başvurular	2013 Q1 Dönemi Kayıttan Düşenler	2013 Q1 Kayıtlı Aktif
Okuryazar Değil	10	0	3	2	11
Diplomasız Okur Yazar	10	0	1	8	3
İlkokul Mezunu	293	25	300	277	291
Ortaokul Mezunu	150	15	180	143	172
Lise / Kolej Mezunu	165	40	308	172	261
Meslek Lisesi Mezunu	115	8	160	113	154
Pratik Sanat Okulu Mezunu	3	1	9	2	9
Meslek Yüksek Okulu Mezunu	17	0	23	19	21
Fakülte - Akademi Mezunu	129	10	223	127	215
Yüksek Lisans	15	0	16	16	15
Toplam	907	99	1.223	879	1.152

Kaynak: Çalışma Dairesi

2013 yılı birinci çeyreği içerisinde gerçekleşen yerleştirme, başvuru, münhal, kayıttan düşme ve kayıtlı aktif işsizlik rakamlarının ana meslek grupları altında dağılımının gösterildiği Tablo 2.7'de, en yüksek kayıtlı aktif işsizlik payına 286 kişiden oluşan büro ve

müşteri hizmetlerinde çalışanların sahip olduğu görülmektedir. 249 kişiden oluşan nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar ikinci sırada, 167 kişiden oluşan profesyonel meslek mensupları üçüncü sırada yer almaktadır.

TABLO 2.7: KAYITLI AKTİF İŞSİZLİK - ANA MESLEK GRUPLARI DAĞILIMI

	Bir Önceki Dönem Sonu Kayıtlı aktif İşsizlik	2013 Q1 Dönemi Yerleştirilenler	2013 Q1 Dönemi Başvurular	2013 Q1 Dönemi Açılan Münhaller	2013 Q1 Dönemi Kayıttan Düşenler	2013 Q1 Kayıtlı Aktif İşsizlik
Yasa yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve müdürler	25	2	29	14	27	25
Profesyonel meslek mensupları	101	0	172	13	106	167
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	53	0	81	17	51	83
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışanlar	180	30	318	89	182	286
Hizmet ve satış elemanları	120	26	161	123	112	143
Nitelikli tarım, hayvancılık, orman ve su ürünlerinde çalışanlar	5	1	8	4	5	7
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	72	6	93	36	74	85
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	87	8	110	12	82	107
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	264	26	251	93	240	249
Toplam	907	99	1.223	401	879	1.152

Kaynak: Çalışma Dairesi

2013 yılı birinci çeyreği içerisinde gerçekleşen yerleştirme, başvuru, münhal, kayıttan düşme ve kayıtlı aktif işsizlik rakamlarının ekonomik faaliyet alanlarına göre dağılımının gösterildiği Tablo 2.8'de, en yüksek kayıtlı aktif işsizlik payına 259 kişiden oluşan ilk

defa iş arayanların sahip olduğu görülmektedir. 242 kişiden oluşan toptan/perakende ticaret ve tamir hizmetleri grubu ikinci sırada yer alırken, üçüncü sırada 133 kişiden oluşan oteller ve lokantalar grubu yer almaktadır.

TABLO 2.8: KAYITLI AKTİF İŞSİZLİK - EKONOMİK FAALİYET ALANLARI DAĞILIMI

	Bir Önceki Dönem Sonu Kayıtlı aktif işsizlik	2013 Q1 Dönemi Yerleştirilenler	2013 Q1 Dönemi Başvurular	2013 Q1 Dönemi Açılan Münhaller	2013 Q1 Dönemi Kayıttan Düşenler	2013 Q1 Kayıtlı Aktif İşsizlik
Tarım, avcılık ve ormancılık	91	0	42	0	54	79
Balıkçılık	0	0	0	0	0	0
Madencilik ve taşocaklığı	11	0	0	0	11	0
İmalat	22	1	51	21	22	50
Elektirik, gaz, buhar ve su üretimi/dağıtımı	32	0	4	0	32	4
İnşaat	101	2	55	1	98	56
Toptan ve per., tic., motorlu taşıt, ev eşyaları tamiri	178	18	256	61	174	242
Oteller ve lokantalar	110	41	144	235	80	133
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	21	6	49	8	16	48
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	19	0	34	3	23	30
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	24	2	29	2	25	26
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	13	0	27	0	13	27
Eğitim	44	3	73	23	44	70
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	56	1	15	3	56	14
Diğer toplumsal, sosyal ve kişisel hizmetler	38	25	116	44	22	107
Ev içi personel çalıştıran	66	0	7	0	66	7
İlk defa iş arayanlar	81	0	321	0	143	259
Toplam	907	99	1.223	401	879	1.152

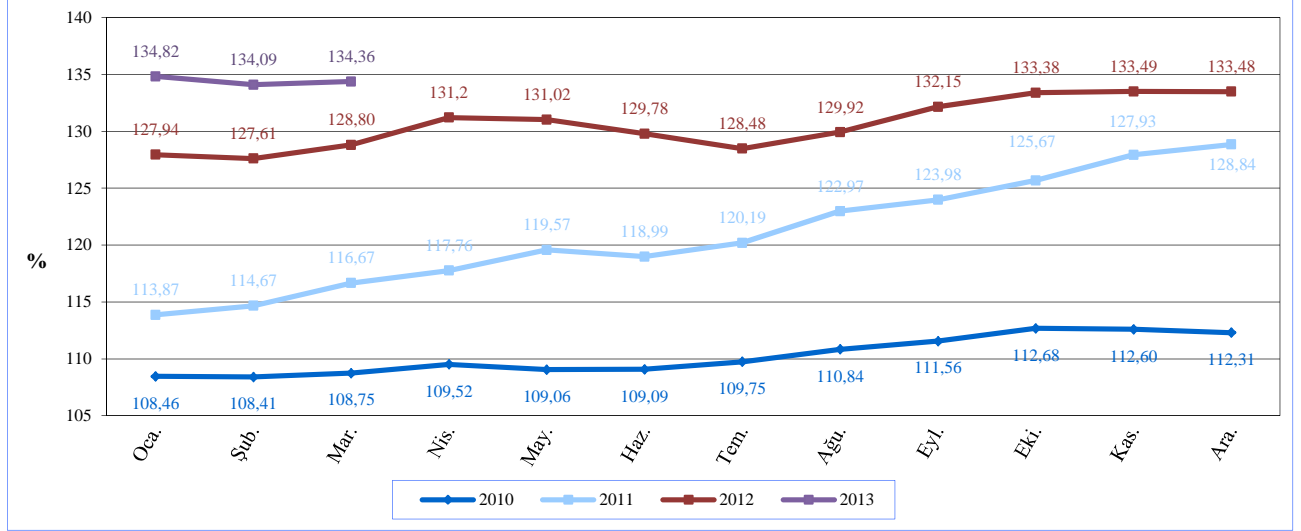
Kaynak: Çalışma Dairesi

2.2: ENFLASYON

Son 4 yılda gerçekleşen TÜFE değişimlerinin verildiği Grafik 2.2'de, 2013 yılı birinci çeyreğinde 2012 yıl sonuna kıyasla yüzde 0,66 enflasyon gerçekleştiği görülmektedir. Grafikteki değerler 2008 fiyatları baz

alınarak (2008=100) hazırlanmıştır ve 100 endeksinin üzerindeki değerler 2008'e kıyasla gerçekleşen fiyat artışlarını ifade etmektedir. .

GRAFIK 2.2: TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ (2008=100) TEMEL YILI VERİLERİ

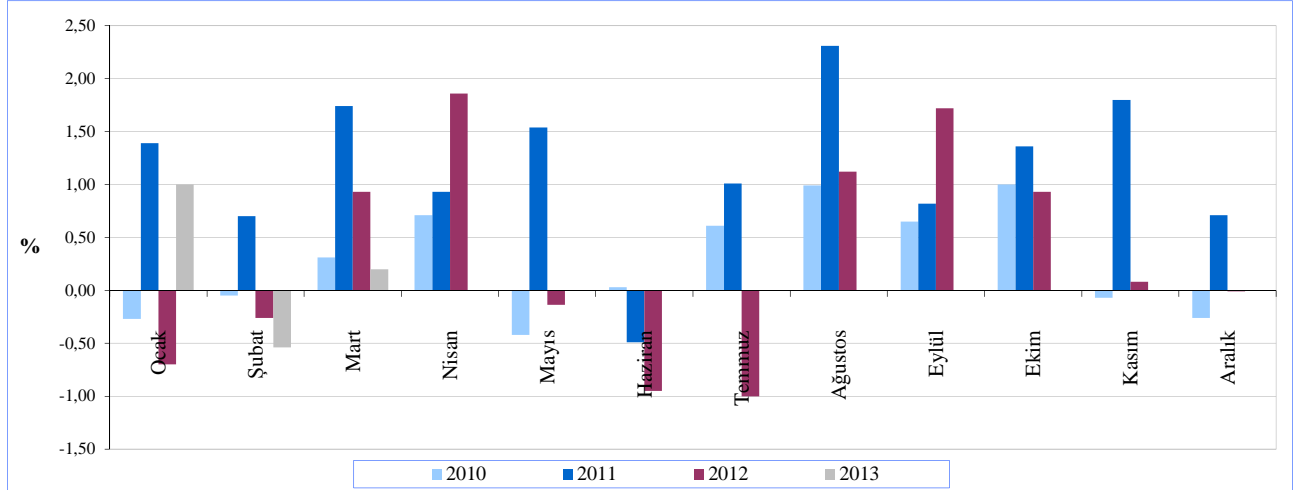

Kaynak: DPÖ

2013 yılı birinci çeyreğinde bir önceki aya göre gerçekleşen enflasyon oranlarını, 2012 yılının aynı dönemleri ile kıyaslayacak olursak; 2012 yılının Ocak ayında yüzde -0,7, Şubat ayında yüzde -0,26, Mart

ayında yüzde 0,93 olan enflasyon oranları, 2013 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde 1, -0,54 ve 0,2 olarak gerçekleşmiştir.

GRAFIK 2.3: BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE GERÇEKLEŞEN ENFLASYON ORANLARI

Kaynak: DPÖ

2012 yılı Mart ayında yüzde 10,4, Haziran ayında yüzde 9,07, Eylül ayında yüzde 6,59 ve Aralık ayında yüzde 3,6 olan yıllık enflasyon oranı, 2013 yılı Mart ayında yüzde 4,32 seviyesinde gerçekleşmiştir.

GRAFİK 2.4: BİR ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE ENFLASYON ORANI

Kaynak: DPÖ

2013 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre gerçekleşen enflasyon oranlarını 2012 yılının aynı dönemleri ile kıyaslayacak olursak; 2012 yılının Ocak ayında yüzde -0,7, Şubat ayında -0,95, Mart ayında yüzde -0,03 olan enflasyon oranları, 2013 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde 1, 0,46 ve 0,66 olarak gerçekleşmiştir.

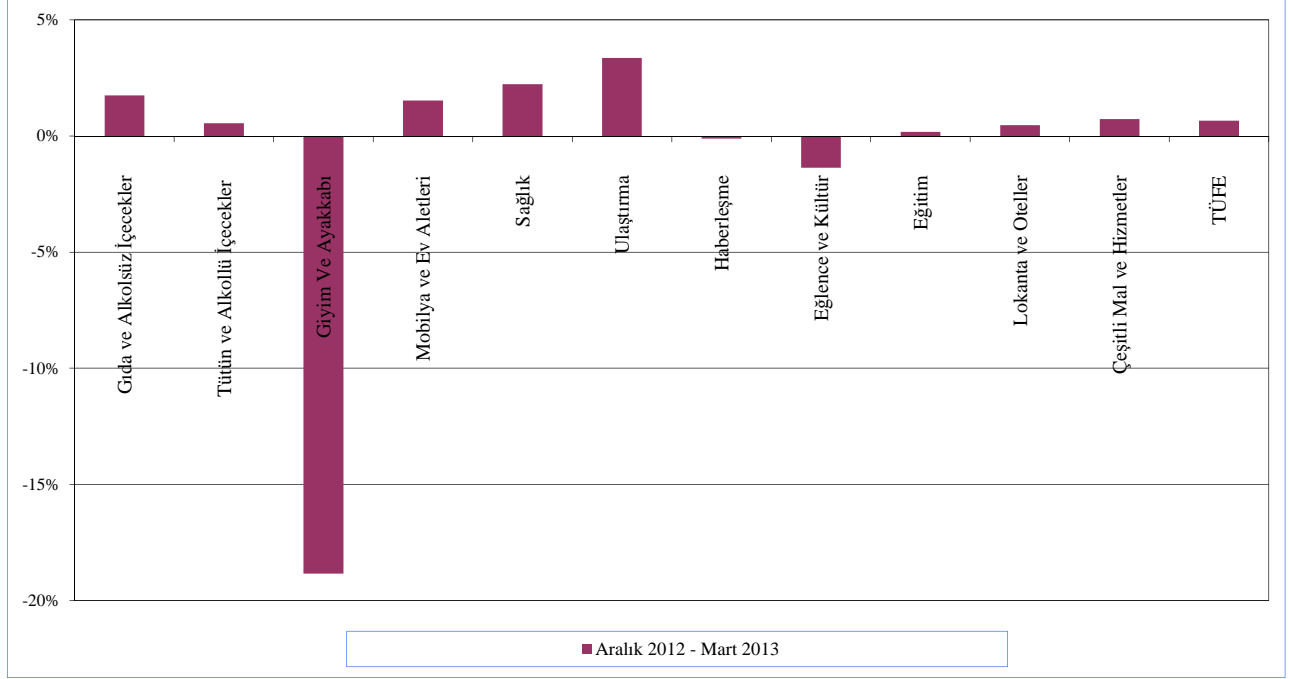
GRAFİK 2.5: ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE ENFLASYON ORANI (TÜFE)

Kaynak: DPÖ

2013 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla ana harcama grupları tüketici fiyatları endeksleri Grafik 2.6'da gösterilmektedir. Buna göre, 2013 yılı birinci çeyrek dönemi sonunda giyim ve ayakkabıda yüzde 18,84, eğlence ve kültürde yüzde 1,37 ve haberleşmede binde 1,1 oranında fiyat azalışına karşın, ulaşırmada yüzde 3,36, sağlıkta yüzde 2,23, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 1,75, mobilya ve ev aletleri alt grubunda yüzde 1,52, çeşitli mal ve hizmetler alt grubunda yüzde 0,73, tütün ve alkollü içecekler alt grubunda yüzde 0,55, lokanta ve otellerde binde 4,7 ve eğitimde binde 1,8 oranlarında fiyat artışı gerçekleşmiştir.

GRAFİK 2.6: TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - ANA HARCAMA GRUPLARININ BİR ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİME ETKİLERİ

Kaynak: DPÖ

2008=100 Temel Yılı Tüketici Fiyatları Genel Endeksi'nde 2013 Mart ayında, bir önceki aya ve bir önceki yılın Aralık ayına göre ana mal ve hizmet

gruplarında görülen endeks değerleri ve değişim oranları Tablo 2.9'da aktarılmaktadır.

TABLO 2.9: ANA MAL VE HİZMET GRUPLARINDA MEYDANA GELEN ENDEKS DEĞERLERİ VE DEĞİŞİM ORANLARI (2008=100)

	Endeks Değerleri			Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)
	Aralık 2012	Şubat 2013	Mart 2013		
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	131,10	131,60	133,40	1,37%	1,75%
Tütün ve Alkollü İçecekler	153,93	154,63	154,78	0,10%	0,55%
Giyim ve Ayakkabı	128,67	101,69	104,43	2,69%	-18,84%
Mobilya ve Ev Aletleri	128,10	128,84	130,05	0,94%	1,52%
Sağlık	125,37	127,57	128,17	0,47%	2,23%
Ulaştırma	131,72	137,86	136,14	-1,25%	3,36%
Haberleşme	122,82	122,78	122,69	-0,07%	-0,11%
Eğlence ve Kültür	126,16	122,94	124,43	1,21%	-1,37%
Eğitim	150,95	152,02	151,22	-0,53%	0,18%
Lokanta ve Oteller	132,99	133,48	133,61	0,10%	0,47%
Çeşitli Mal ve Hizmetler	144,64	145,17	145,69	0,36%	0,73%
Genel	133,48	134,09	134,36	0,20%	0,66%

Kaynak: DPÖ

2012 ve 2013 yıllarına ait aylık Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları, bir önceki yılsonuna kıyasla ve yıllık olarak Tablo 2.10'da verilmektedir. Buna göre, 2012 yılı Ocak ayında yüzde 12,36, Şubat ayında yüzde 11,28, Mart ayında yüzde 10,40 oranlarında gerçekleşen yıllık enflasyon, 2013 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde 5,38, 5,08 ve 4,32 olmuştur.

TABLO 2.10: TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ (2008=100) DEĞİŞİM ORANLARI

Yıllar	Aylar	Aylık	Yıl Sonuna Göre	Yıllık
2012	Ocak	-0,70	-0,70	12,36
	Şubat	-0,26	-0,95	11,28
	Mart	0,93	-0,03	10,40
	Nisan	1,86	1,83	11,41
	Mayıs	-0,14	1,69	9,58
	Haziran	-0,95	0,73	9,07
	Temmuz	-1,00	-0,28	6,90
	Ağustos	1,12	0,84	5,65
	Eylül	1,72	2,57	6,59
	Ekim	0,93	3,52	6,14
	Kasım	0,08	3,61	4,35
	Aralık	-0,01	3,60	3,60
2013	Ocak	1,00	1,00	5,38
	Şubat	-0,54	0,46	5,08
	Mart	0,20	0,66	4,32
	Nisan	0,84	1,51	3,27
	Mayıs			
	Haziran			
	Temmuz			
	Ağustos			
	Eylül			
	Ekim			
	Kasım			
	Aralık			

Kaynak: DPÖ

Grafik 2.7, 2010 - 2013 yılları arasında TÜFE'de gözlemlenen gelişmelerin iç piyasadaki benzin fiyatları, uluslararası petrol varil fiyatları ve döviz kuru hareketleri ile karşılaştırılabilmesi amacı ile hazırlanmıştır.

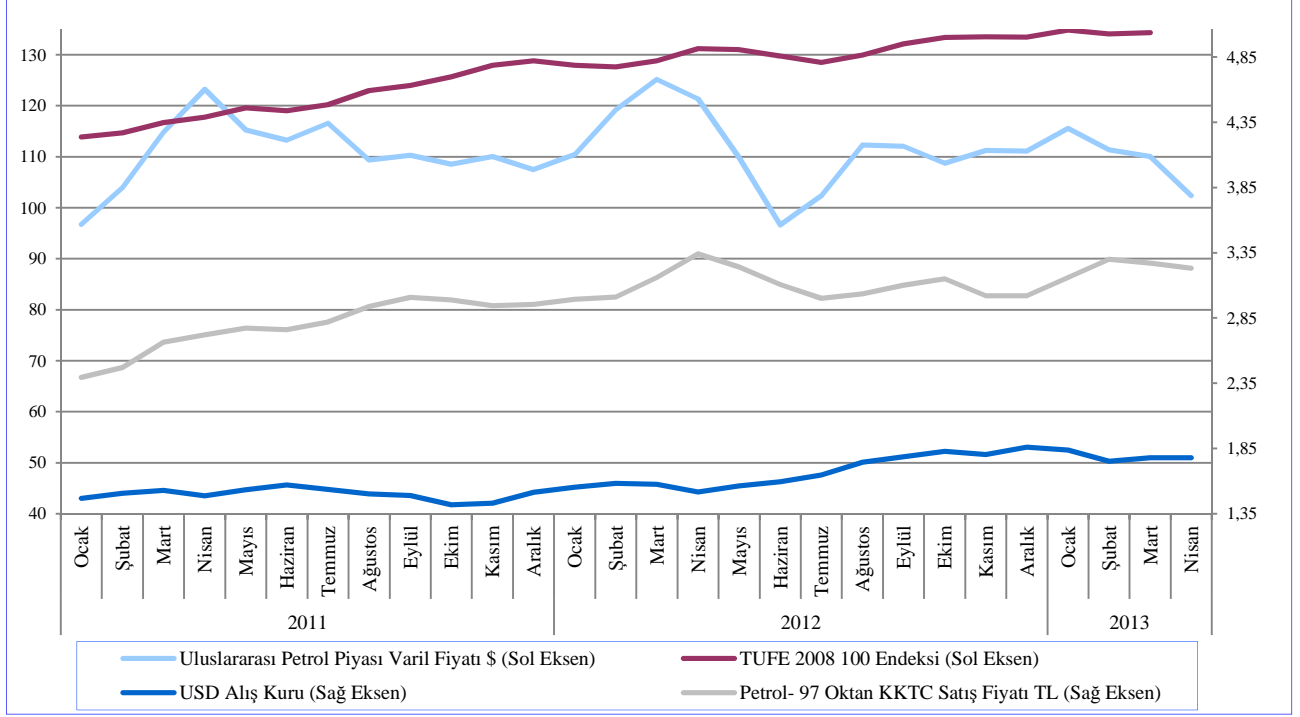
Grafik 2.7'de kırmızı çizgi ile aktarılan TÜFE Endeksi (2008=100), soldaki eksen (40-130) ile ilişkilendirilmiştir.

Açık mavi ile gösterilen uluslararası ham petrol varil fiyatları, yine soldaki eksen ile ilişkilendirilmiş olup, Amerikan doları cinsinden gerçekleşen satış fiyatlarını yansıtmaktadır.

Gri renk ile ifade edilen 97 oktan benzinin litre satış fiyatı sağdaki eksen ile ilişkilendirilmiş olup, dönem içerisinde görülen perakende satış fiyatını TL cinsinden aylık yansıtmaktadır.

Koyu mavi renk ile grafiğin en altında yer alan Amerikan doları alış kuru ise sağ eksen ile ilişkilendirilmiş olup, Amerikan doları alış fiyatlarını TL cinsinden aktarmaktadır.

GRAFİK 2.7: TÜFE – PETROL – AMERIKAN DOLARI

Kaynak: DPÖ, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Grafik 2.7’de aktarılan farklı kalemleri istatistiksel olarak analiz ettiğimizde, tüm kalemlerin kendi aralarında genel itibarıyla güçlü pozitif doğrusal bir korelasyon sergilemekte olduğunu gözlemlemekteyiz. En güçlü ilişkinin 0,94 ile 97 oktan benzinin satış fiyatıyla TÜFE arasında olduğu göze çarpmaktadır.

TABLO 2.11: DEĞERLER ARASI KORELASYON

	USD Alış Kuru	TÜFE 2008=100 Endeksi	Ham Petrol Varil Fiyatı USD	Petrol 97 Oktan KKTC Satış
USD Alış Kuru	1,00	0,92	0,67	0,90
TÜFE 2008=100 Endeksi	0,92	1,00	0,75	0,94
Petrol Uluslararası	0,67	0,78	1,00	0,73
Petrol 97 Oktan Satış	0,90	0,94	0,74	1,00

Kaynak: DPÖ, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

3: DIŞ TİCARET VE TURİZM

3.1: İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

KKTC'nin 2013 yılı ilk çeyrek ihracatı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 12,5 artarak 33,6 milyon dolara yükselmiştir. Özellikle Ocak ve Şubat aylarında ihracatta görülen artışlar, 2012 ve 2013 yılları arasındaki kayda değer farkı ortaya çıkarmıştır.

KKTC Ticaret Dairesi tarafından son olarak 2012 yılı Aralık ayı verileri açıklanan ithalat ise dördüncü çeyrek sonu itibarıyla 392 milyon olurken, 2011 yılının son çeyreğine göre yüzde 4,6 azalmıştır. Böylelikle KKTC ithalatı, 2012 yılında, 2011 yılına göre yüzde 1,9 azalarak 1.565,9 milyon dolar olmuştur.

TABLO 3.1: İTHALAT VE İHRACAT

İhracat (ABD Doları)				İthalat (ABD Doları)			
	2012	2013	Yüzde Değişim		2011	2012	Yüzde Değişim
Ocak	8.247.028	9.533.605	15,6	Ekim	137.357.309	150.833.639	9,8
Şubat	9.761.895	11.973.315	22,6	Kasım	120.475.046	125.381.861	4,1
Mart	11.859.667	12.091.092	1,9	Aralık	152.996.424	115.830.224	-24,3
1.Çeyrek	29.868.590	33.598.012	12,5	4. Çeyrek	410.828.779	392.045.724	-4,6
				Ocak - Aralık	1.596.620.063	1.565.914.161	-1,9

Not:1) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

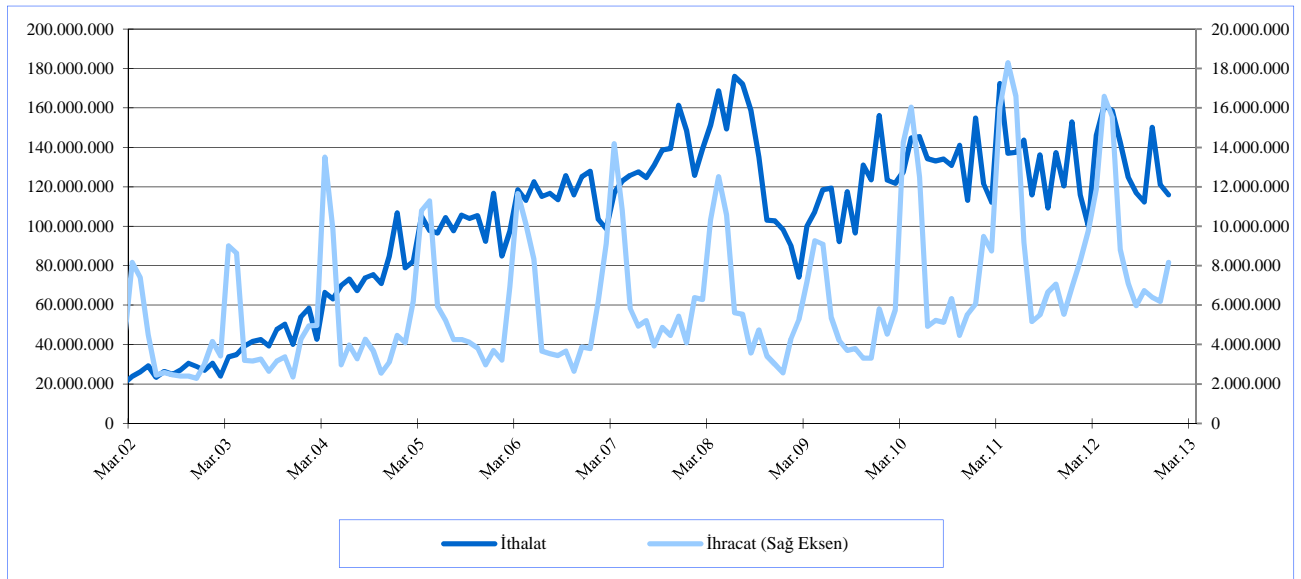
2) Hidrokarbon ithalatı dâhil değildir

Kaynak: Ticaret Dairesi

Grafik 3.1'de KKTC ihracat ve ithalatının 2002 yılı birinci çeyreğiyle 2013 yılı birinci çeyrekleri arasındaki gelişimi gösterilmektedir. Her yılın ilk yarısında artan,

ikinci yarısında azalan ihracat hacmi, mevsimselliğin KKTC dış ticareti üzerindeki etkisine işaret etmektedir.

GRAFİK 3.1: İTHALAT VE İHRACAT

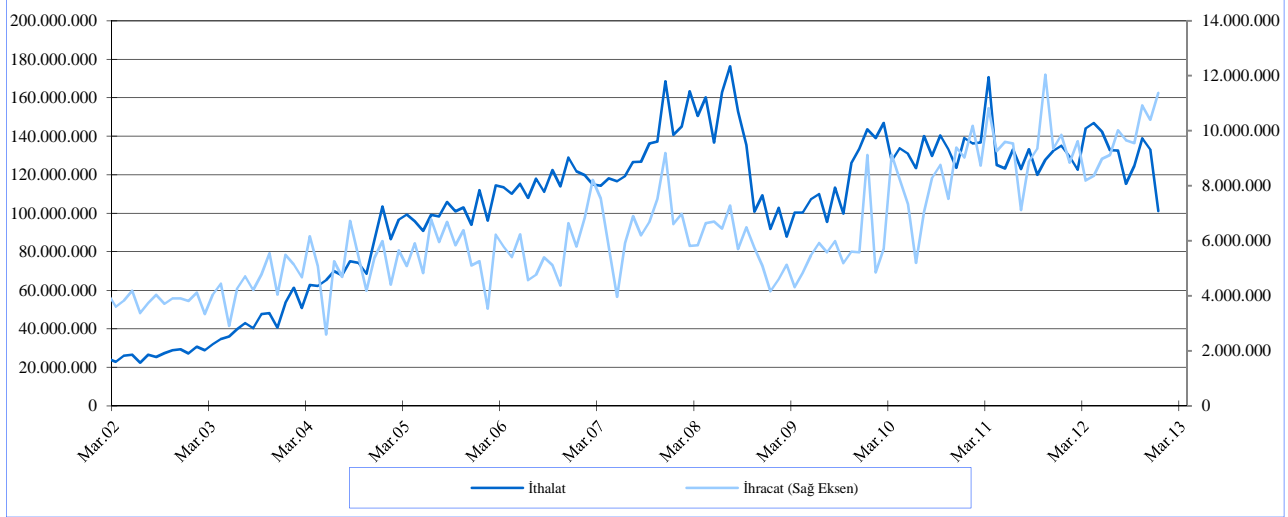

Kaynak: Ticaret Dairesi

Mevsimsellikten arındırılarak tekrar oluşturulan ithalat ve ihracat serileri Grafik 3.2'de verilmektedir. Grafikten görüleceği üzere ihracat ve ithalat trendleri, 2012 I. Çeyreğine kadar paralellik arz etmektedir. 2012 yılının ilk çeyreğinden sonra ihracat rakamlarının

arttığı buna mukabil ithalatın keskin bir şekilde düştüğü görülmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış ihracat 2012 yılı Aralık ayında 11,4 milyon dolara yükselirken, ithalat ise 101,1 milyon dolara gerilemiştir.

GRAFIK 3.2: MEVSİMSELLİKTEN ARINDIRILMIŞ İTHALAT VE İHRACAT (ABD DOLARI)

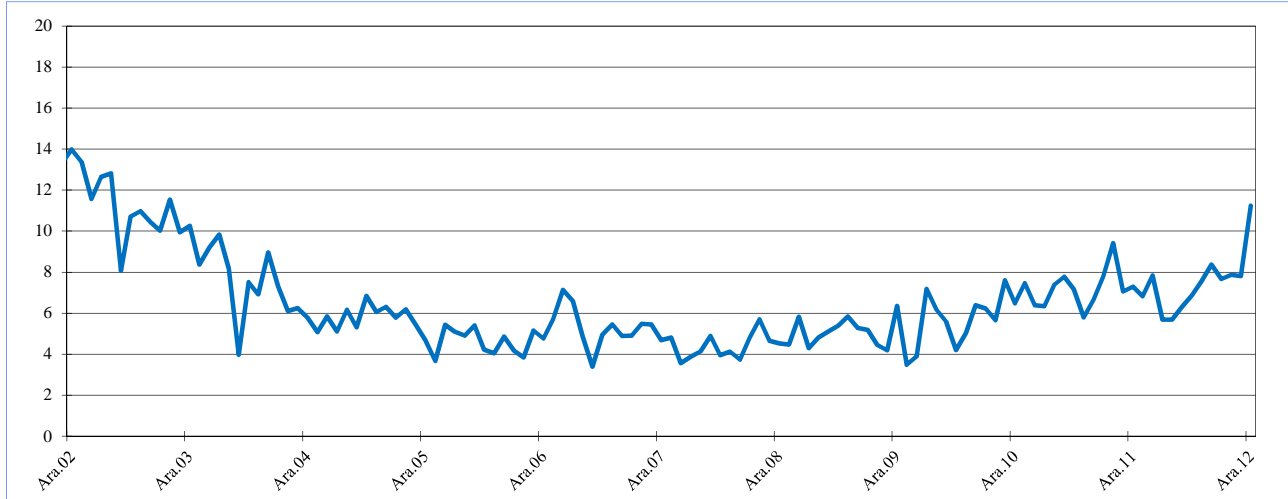
Not: Seriler X-12 ARIMA modeli ile mevsimlikten arındırılmıştır.

Kaynak: Ticaret Dairesi

Grafik 3.3'te gösterilen ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2012 birinci çeyreğinden itibaren ihracat ve ithalatta yaşanan ters yönlü hareketin etkisiyle anlamlı ölçüde yükselmiş görünmektedir. 2012 Mart ayında

5,7 olan bu oran 2012 sonunda 11,2'ye yükselmiş ve 2003 yılı Ekim ayından beri görülen en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

GRAFIK 3.3: MEVSİMSELLİKTEN ARINDIRILMIŞ İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI (%)

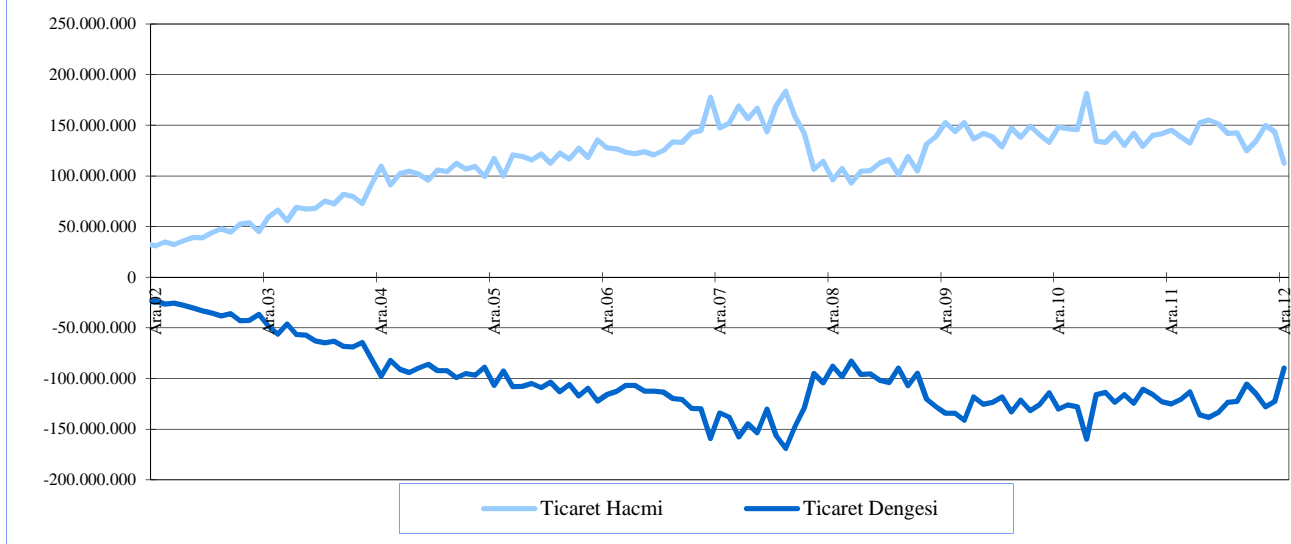

Kaynak: Ticaret Dairesi

Son 10 yıllık süreçte, KKTC'nin dış ticaretinin artması dış ticaret açığının artması anlamına gelmektedir. Grafik 3.4'te açıkça görülen bu durum ülke ekonomisinin dışa bağımlılığına işaret etmektedir. Bununla birlikte 2012'de ihracatın ithalatı karşılama

oranında görülen artış, dış ticaret açığının 2012 Aralık ayında 89,8 milyon dolara kadar gerilemesini sağlamıştır. Dış ticaret açığı yılsonu itibarıyla 1,4 milyar dolar, dış ticaret hacmi 1,7 milyar dolar olmuştur.

GRAFİK 3.4: DIŞ TİCARET HACMİ VE DENGESİ (ABD DOLARI)

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ihraç ettiği başlıca ürünler Tablo 3.2'de verilmektedir. Tablodan da görüleceği üzere narenciye ve süt ürünleri ihracatı, KKTC'nin toplam ihracatının büyük kısmını teşkil etmektedir. Söz konusu iki ürün grubunun ihracat içindeki toplam payları 2013 yılı ilk çeyreğinde yüzde 63 olmuştur. Tablo 3.2'de

karşılaştırmalı olarak verilen ihracat değerlerine bakıldığında; geçen yılın ilk çeyreğine göre en yüksek oranda artışın sebze ihracatında, en yüksek oranda azalışın ise yumurta ihracatında yaşandığı görülmektedir.

TABLO 3.2: EN ÇOK İHRAÇ EDİLEN ÜRÜNLER (ABD DOLARI)

	2012 Ocak - Mart	2013 Ocak - Mart	Yüzde Değişim
Narenciye	8.943.305	10.634.581	18,9
Süt Ürünleri	7.575.127	10.535.975	39,1
Rakı	1.986.554	2.791.814	40,5
Piliç Eti	2.204.213	2.191.213	-0,6
Hurdalar	2.626.548	1.542.564	-41,3
Konsantre	643.632	1.017.588	58,1
Sebzeler	459.351	872.277	89,9
Konfeksiyon	673.341	822.897	22,2
Patates	857.165	338.150	-60,6
Alçı Taşı	519.525	334.938	-35,5
Yumurta	1.096.012	290.125	-73,5
Diğer	2.283.817	2.225.890	-2,5
Toplam	29.868.590	33.598.012	12,5

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin 2012 ve 2013 yıllarının ilk çeyrekleri itibarıyla ithal ettiği başlıca ürünlere ait bilgilerin verildiği Tablo 3.3'e göre; yakıt ve taşıt araçları ithalatları toplam ithalat içinde en büyük paya sahip iki kalemdir. Bu yılın

ilk üç ayında tüm ithal ürünleri arasında en yüksek oranlı artış telefon ithalatında görülürken, en yüksek oranlı düşüş mobilya ithalatında olmuştur.

TABLO 3.3: EN ÇOK İTHAL EDİLEN ÜRÜNLER (ABD DOLARI)

	2012 Ocak - Aralık	2013 Ocak - Aralık	Yüzde Değişim
Yakıt	190.017.965	192.702.469	1,4
Taşıt Araçları	100.290.457	107.142.413	6,8
Konfeksiyon	40.279.751	40.454.539	0,4
İlaçlar	30.447.919	32.118.436	5,5
Hayvan Yemleri Ve Katkı Mad.	28.554.864	30.947.136	8,4
İnşaat Demiri	34.758.721	29.702.345	-14,5
Lpg Gazı	23.643.394	25.927.134	9,7
Mobilya Ve Aksamları	29.569.763	22.920.433	-22,5
Sanayi Tipi Makineler	28.151.083	22.316.792	-20,7
Alkollü İçkiler	21.580.201	20.314.405	-5,9
Oto Aksamları	21.182.494	18.957.294	-10,5
Mısır	14.996.377	18.718.969	24,8
Süt Ürünleri	19.057.792	18.634.779	-2,2
Telefon Cihazları	8.640.064	18.251.790	111,2
Bilgi İşlem Makineleri Ve Aks.	21.643.203	18.181.989	-16,0
Sigaralar	19.792.213	17.119.512	-13,5
Meşrubat, Meyvesuları	16.159.621	16.735.085	3,6
Diğerleri	1.051.162.081	1.052.768.443	0,2
Toplam	1.699.927.963	1.703.913.963	0,2

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ürünlerini ihraç ettiği başlıca ülke ve ülke gruplarıyla, bunlara yapılan ihracatın yıllar itibarıyla dağılımları Tablo 3.4'te gösterilmektedir. Söz konusu tablodan görüleceği üzere, 2013 yılı ilk çeyreği itibarıyla Türkiye'ye yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı, bir önceki yıla göre 3,4 puan artarak yüzde 54,4'e yükselmiştir.

Bu dönemde AB üyesi olmayan Avrupa ülkelerine yapılan ihracatın KKTC'nin toplam ihracatı içindeki payı da belirgin bir şekilde yükselmiş, AB ülkelerine yapılan ihracatın payında son yıllarda görülen düşüş trendi devam etmiştir.

TABLO 3.4: KKTC'NİN ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İHRACATI (%)

Yıllar	Türkiye	AB	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	47,6	15,0	15,1	17,8	4,5
2007	58,4	15,8	8,8	11,6	5,4
2008	49,9	20,5	5,9	17,0	6,7
2009	54,2	18,5	1,7	19,5	6,1
2010	46,4	12,2	3,6	32,3	5,5
2011	53,3	8,3	1,3	32,0	5,1
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013 Ocak-Mart	54,4	3,1	7,1	32,1	3,3

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ürünlerini ithal ettiği başlıca ülke ve ülke gruplarıyla, bunlardan yapılan ithalatın dağılımı Tablo 3.5'te verilmektedir. Söz konusu tablodan da görüleceği üzere, toplam ithalat içinde en büyük paya sahip olan ülke Türkiye'dir ve Türkiye'nin payı 2012

yılı sonu itibarıyla 3,8 puan artarak yüzde 72,4 olmuştur. Öte yandan 2012 yılında, bir önceki yıla göre payı azalmakla birlikte AB halen en çok ithalat yapılan ikinci ticaret ortağı konumundadır.

TABLO 3.5: KKTC'NİN ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İTHALATI (%)

Yıllar	Türkiye	AB	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	68,8	18	6	1,2	4,8	1,2
2007	67,9	16,1	7,3	2,6	4,3	1,8
2008	69,8	14	6,5	4,7	3,4	1,6
2009	69,6	15,5	6,6	2,3	4	2
2010	70,9	15,6	5,7	1,9	4,3	1,6
2011	68,6	16,8	4,9	2,5	5,2	2,0
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8

Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2: TURİZM

Tablo 3.6'da son iki yılda KKTC'ye gelen yolcu sayıları birinci çeyrekler itibarıyla verilmiştir. 2013 yılının Mart ayında 89.615 olan toplam yolcu sayısı, 2012 yılının aynı ayına göre yüzde 8 artmıştır. 2013 yılının ilk

çeyreğinde gelen yolcu sayısının 2012 yılının aynı çeyreğine göre artış oranı yüzde 5,3 olmuş ve toplam yolcu sayısı 240.960'a ulaşmıştır.

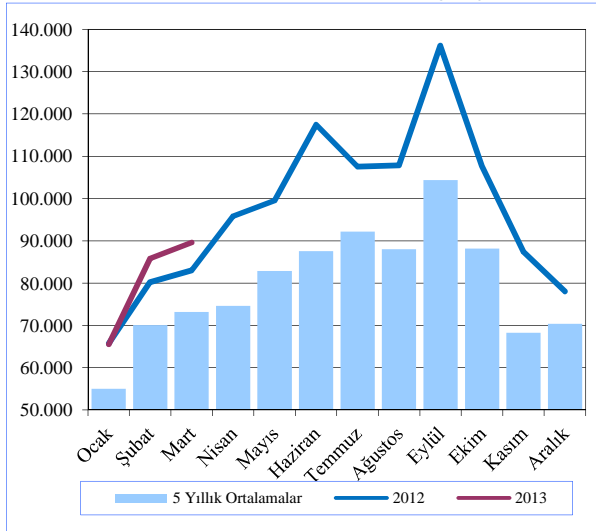
TABLO 3.6: KKTC'YE GELEN YOLCU SAYISI

Dönem	T.C. Uyraklı			3. Ülke Uyraklı			Toplam		
	2012	2013	Yüzde Değişim	2012	2013	Yüzde Değişim	2012	2013	Yüzde Değişim
Ocak	57.453	55.494	-3,4	8.257	10.055	21,8	65.710	65.549	-0,2
Şubat	68.343	71.151	4,1	11.837	14.645	23,7	80.180	85.796	7
Mart	65.959	68.216	3,4	17.042	21.399	25,6	83.001	89.615	8
I. Çeyrek	191.755	194.861	1,6	37.136	46.099	24,1	228.891	240.960	5,3

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Grafik 3.5'te, 2013 yılının ilk çeyreğinde gelen yolcu sayısı bir önceki yıllara ve son beş yılın ortalamalarıyla karşılaştırılmalı olarak verilmektedir. 2013 yılında, Ocak ayı haricinde 2012 yılına göre gelen yolcu sayısında artış olduğu görülmektedir. Ayrıca, yılın ilk çeyreğinde gelen yolcu sayısı son beş yılın ortalamalarının da üzerinde seyretmektedir.

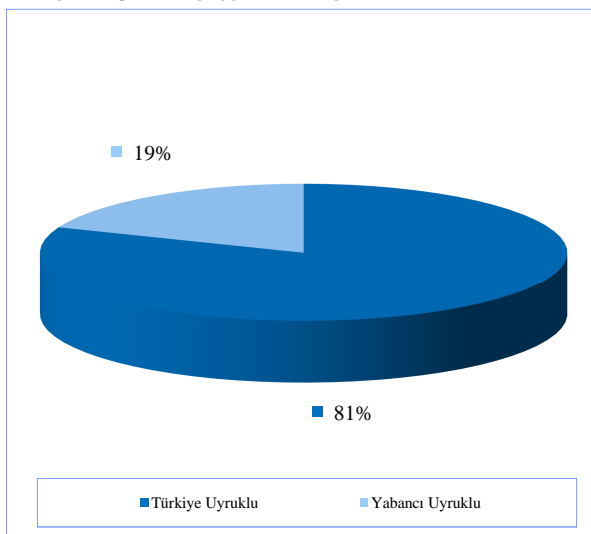
GRAFİK 3.5: 2013 YILINDA GELEN YOLCU SAYISININ 2012 YILIYLA VE SON 5 YILLIK ORTALAMALARLA KARŞILAŞTIRILMASI

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2013 yılında gelen toplam yolcuların uyruklarına göre dağılımları aşağıdaki iki grafikte ayrıntılı olarak gösterilmektedir. Grafik 3.6'dan görüleceği üzere, 2012'de gelen yolcuların yüzde 81'i Türkiye uyrukludur.

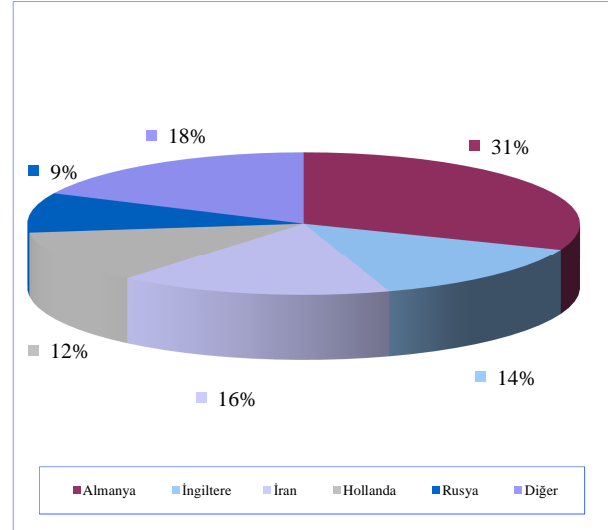
GRAFİK 3.6: 2013 YILI İLK ÇEYREĞİNDE KKTC UYRUKLULAR HARİCİNDE GELEN YOLCULARIN DAĞILIMI

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2013 yılında KKTC'ye gelen yolcuların yüzde 19'unu oluşturan KKTC ve T.C. uyrukluların haricindeki yolcuların kendi içindeki dağılımının gösterildiği Grafik 3.7'ye göre; gelen yabancı uyruklu turistlerin yüzde 31'i Almanya, yüzde 16'sı İran uyrukludur. Bu iki ülkeyi, İngiltere, Hollanda ve Rusya vatandaşları takip etmektedir.

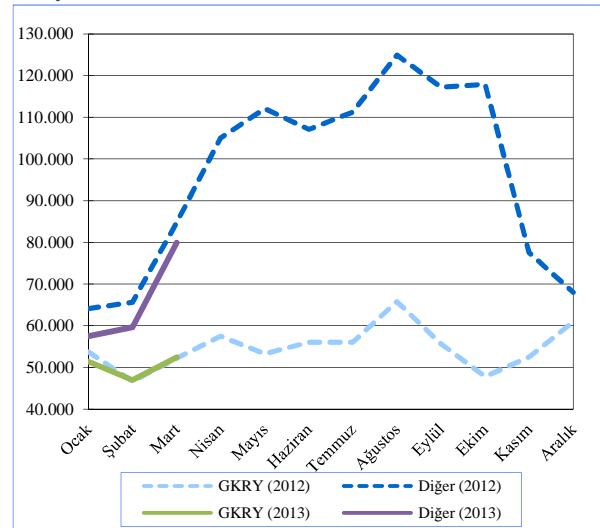
GRAFİK 3.7: KKTC VE T.C. UYRUKLULAR HARİCİNDE GELEN YOLCULARIN DAĞILIMI 2013 OCAK-MART

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'ye güney sınırındaki kara kapılarından giriş yapan yolcuların sayısı, 2013 yılının ilk çeyreğinde 2012 yılının ilk çeyreğine göre yüzde 5 azalarak 367.098'den 347.916'ya gerilemiştir. Öte yandan Grafik 3.8'den de görüleceği üzere geçişlerdeki azalışın GKRY uyruklulardan çok üçüncü ülke vatandaşlarının sayısındaki azalmadan kaynaklandığı anlaşılmaktadır. I. çeyrek itibarıyla geçiş yapan GKRY uyruklu sayısı 150.822, üçüncü ülke uyruklu sayısı ise 197.094'tür. (Grafik 3.8)

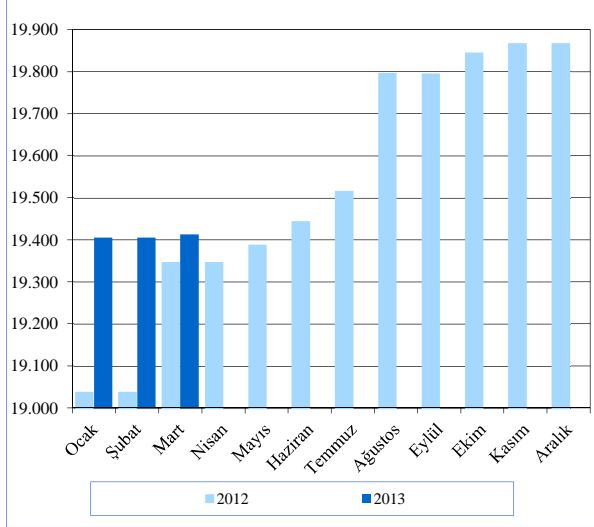
GRAFİK 3.8: KKTC UYRUKLULAR HARİÇ KARA KAPILARINDAN GİRİŞLER

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Gelen turist sayısını belirleyen önemli unsurlardan biri de sektördeki altyapı yatırımlarıdır. Bu manada anlamlı göstergelerden biri olan yatak kapasitesinin 2012 ve 2013 yılları itibarıyla karşılaştırmalı olarak gösterimi Grafik 3.9'da yapılmaktadır. 2012 yılına göre arttığı görülen yatak kapasitesi, 2013 yılı Mart ayı itibarıyla 19.413'tür.

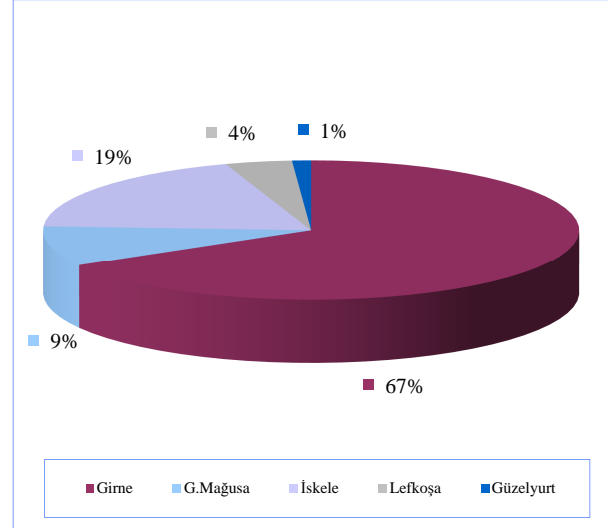
GRAFİK 3.9: YATAK KAPASİTESİ

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2013 yılının ilk çeyreği itibarıyla yatak kapasitesinin yurdumuzdaki bölgelere göre dağılımının gösterildiği Grafik 3.10'a göre; turist konaklama kapasitesinin yüzde 67'si Girne'de bulunmaktadır. İskele yüzde 19 oranındaki konaklama kapasitesiyle Girne'nin ardından öne çıkan ikinci bölgedir.

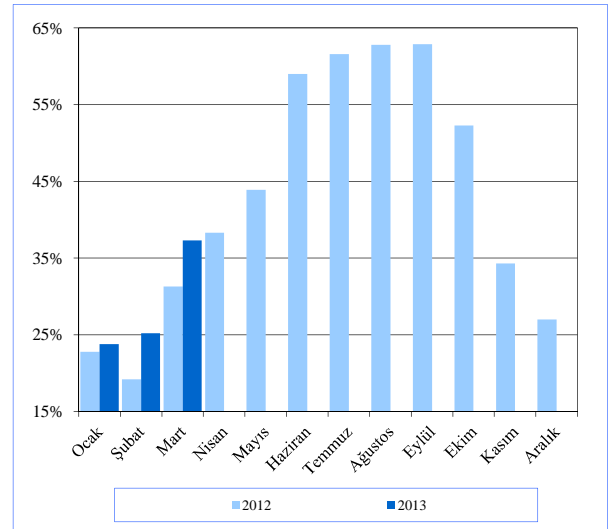
GRAFİK 3.10: TURİST AĞIRLAMA KAPASİTESİNİN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI – 2013 MART

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'de bulunan turistik tesislerin 2012 ve 2013 yıllarının birinci çeyreklerindeki doluluk oranları karşılaştırmalı olarak Grafik 3.11'de sunulmaktadır. Buna göre, 2013 yılının ilk üç ayında da 2012 yılına göre daha yüksek doluluk oranları gerçekleşmiştir.

GRAFİK 3.11: AYLAR İTİBARIYLA DOLULUK ORANI

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

4: BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1: 2012 - 2013 YILLARI BİRİNCİ ÇEYREK KARŞILAŞTIRMALARI

2013 mali yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında yüzde 12,95 düşüş, gider toplamında yüzde 4,49 oranında artış olmuştur. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2013 yılı birinci çeyreğinde sırasıyla 656,5 ve 676,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece, 2012 yılının birinci çeyreğinde 106,9 milyon TL fazla veren kamu bütçesi, 2013 yılının aynı döneminde 19,9 milyon TL açık vermiştir.

TABLO 4.1: BÜTÇE DENGESİ (MİLYON TL)

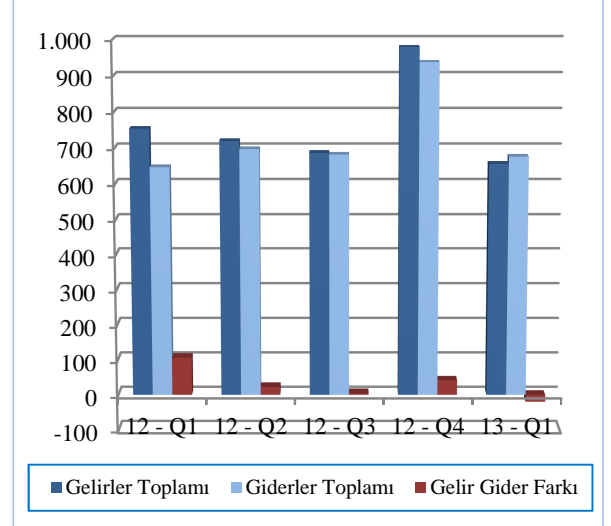
Açıklama	2012		2013		Yüzde Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Q1	Bütçe Tahmini	Q1	
		Gerçekleşme		Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	3.140,4	754,2	3.471,9	656,5	-12,95%
Bütçe Giderleri	2.964,2	647,3	3.666,7	676,4	4,49%
Bütçe Dengesi	176,2	106,9	-194,8	-19,9	-118,62%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2012 yılının tamamında elde edilen 3.140,4 milyon TL tutarındaki bütçe gelirlerinin yüzde 24,02'si birinci çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2013 yılının aynı döneminde ise öngörülen toplam bütçe gelirlerinin ancak yüzde 18,91'i tahsil edilmiştir. Öte yandan, 2013 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılacağı tahmin edilen 3.666,7 milyon TL'nin yüzde 18,45'i birinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 21,84 olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe gelir ve gider gerçekleştirmeleri aşağıdaki grafikte çeyrek dönemler itibarıyla verilmiştir.

GRAFİK 4.1: BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (MİLYON TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2: GELİRLER

2013 mali yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 97,7 milyon TL düşüş göstererek 656,5 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip olan vergi gelirleri kalemi toplamı 2013 yılı birinci çeyreği içinde 335 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2012 yılının aynı döneminde 311,8 milyon TL idi. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan alınan bağış, yardım ve krediler kalemi ise, 2013 yılı birinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 42,45 düşüş göstermiş ve 168,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı birinci çeyreği içinde vergi dışı gelirler kalemi de 151,6 milyon TL olmuştur.

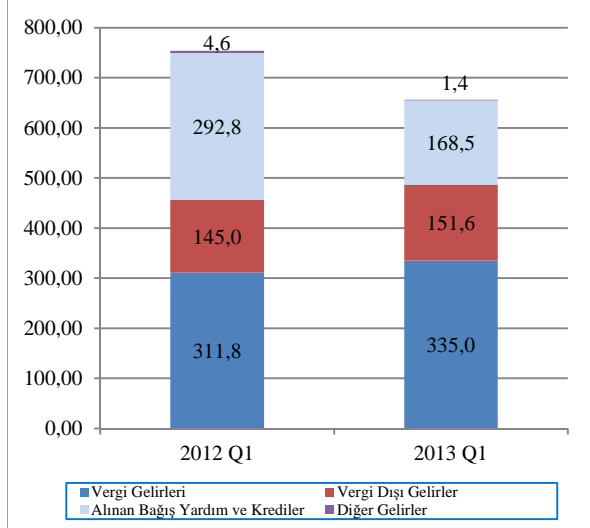
TABLO 4.2: BÜTÇE GELİRLERİ (MİLYON TL)

Açıklama	2012 Q1	2013 Q1	Yüzde Değişim
Vergi Gelirleri	311,8	335,0	7,44%
Vergi Dışı Gelirler	145,0	151,6	4,55%
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	292,8	168,5	-42,45%
Diğer Gelirler	4,6	1,4	-69,57%
Toplam	754,2	656,5	-12,95%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2012 yılının birinci çeyreğinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 38,82 iken, 2013 yılı aynı döneminde yüzde 25,67 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemler içinde vergi gelirleri kaleminin payı yüzde 41,34 iken yüzde 51,03, vergi dışı gelirler kaleminin payı ise yüzde 19,23 iken, yüzde 23,09 olarak gerçekleşmiştir. Diğer gelirler kaleminin yüzde 0,61 olan payı yüzde 0,21'e düşmüştür.

GRAFİK 4.2: BÜTÇE GELİRLERİ DAĞILIMI (MİLYON TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3: GİDERLER

2013 yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,49 oranında artış göstermiş ve 647,3 milyon TL'den 676,4 milyon TL'ye ulaşmıştır. Söz konusu dönemlerde, cari transferler, mal ve hizmet alım giderleri ile personel gideri kalemlerinde sırasıyla yüzde -6,98, 79,27 ve 6,25 oranlarında değişim olmuştur.

KKTC bütçesinin cari transferler gider kalemi, 2013 yılı birinci çeyreğinde 317,1 milyon TL olmuştur. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,25 oranında artış gösteren personel giderleri kalemi, 248,2 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Sermaye giderleri ve transferler kalemi de aynı dönemler içinde yüzde 7,55 artış göstermiş ve 2013 yılı birinci çeyreğinde 17,1 milyon TL olmuştur.

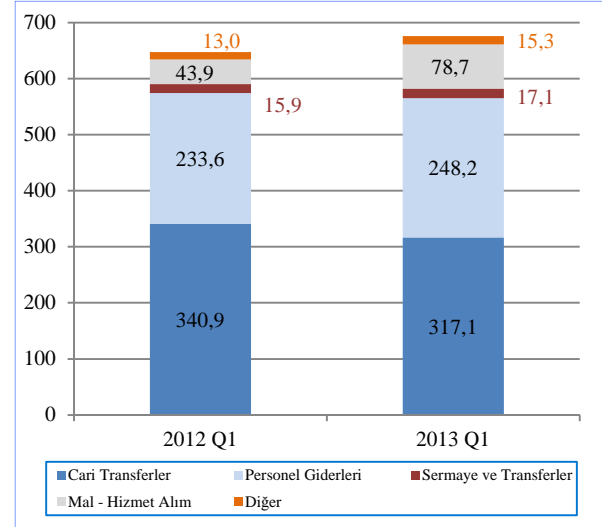
TABLO 4.3: BÜTÇE GİDERLERİ (MİLYON TL)

	2012 Q1	2013 Q1	Yüzde Değişim
Cari Transferler	340,9	317,1	-6,98%
Personel Giderleri	233,6	248,2	6,25%
Sermaye Giderleri ve Transferler	15,9	17,1	7,55%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	43,9	78,7	79,27%
Diğer Giderler	13,0	15,3	17,69%
Toplam	647,3	676,4	4,49%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2012 yılı birinci çeyreği içinde yüzde 36,09 iken, 2013 yılı birinci çeyreğinde yüzde 36,69 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılı birinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 52,66'sını oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2013 yılı birinci çeyreğinde düşüş göstermiş ve yüzde 46,88 olmuştur. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 88,75 iken 2013 yılı birinci çeyreğinde yüzde 83,57 olarak gerçekleşmiştir.

GRAFİK 4.3: BÜTÇE GİDERLERİ DAĞILIMI (MİLYON TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.4: FINANSMAN DENGESİ

Finansman dengesi 2013 yılı birinci çeyreğinde 2012 yılının aynı dönemine göre yüzde 2,15 oranında artarak 128,1 milyon TL açık vermiştir. Bu çeyrekte gerçekleşen açığın kapatılması için finansman kaynağı olarak kullanılan T.C. kredileri toplamı ise, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 53,45 azalarak 232,2 milyon TL'den 108,1 milyon TL'ye gerilemiştir.

Vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemlerinde, 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen sırasıyla 23,2 ve 6,6 milyon TL artışlara bağlı olarak, yerel gelirler kalemi yüzde 5,77 artmış ve 488 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2013 yılı birinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 72,14 olmuştur. Aynı oran 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 71,28 idi.

TABLO 4.4: FINANSMAN DENGESİ (MİLYON TL)

	2012 Q1	2013 Q1
Yerel Gelirler +Dış Yardımlar	521,9	548,3
1. Yerel Gelirler	461,4	488,0
Vergi Gelirleri	311,8	335,0
Vergi Dışı Gelirler	145,0	151,6
Diğer Gelirler	4,6	1,4
2. Dış Yardımlar	60,5	60,3
T.C. Yardımları	60,5	60,3
Bütçe Giderleri	647,3	676,4
Personel Giderleri	233,6	248,2
Cari Transferler	340,9	317,1
Sermaye Giderleri	15,9	17,1
Diğer Giderler	56,9	94,0
Finansman Dengesi	-125,4	-128,1
Finansman	232,2	108,1
T.C. Kredileri	232,2	108,1
İç Borçlanma	0,0	0,0

Kaynak: Maliye Bakanlığı

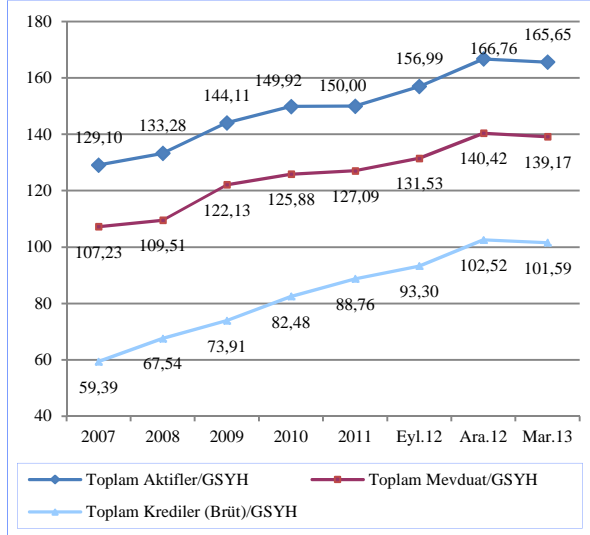
5: PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1: BANKACILIK SEKTÖRÜ GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1: FİNANSAL DERİNLEŞME

2012 yılsonuna kıyasla 2013 yılı Mart ayı sonunda finansal derinleşme rakamlarının tümünde azalma gerçekleşmiştir. Toplam krediler (brüt) / GSYH oranı yüzde 102,52'den yüzde 101,59'a, toplam mevduat / GSYH oranı yüzde 140,42'den yüzde 139,17'ye ve toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 166,76'dan yüzde 165,65'e gerilemiştir.

GRAFİK 5.1: FİNANSAL DERİNLEŞME (%)

Kaynak: KKTÇMB

Not: Eylül-Aralık 2012 ve Mart 2013 döneminde 2011 yıl sonu GSYH gerçekleşme tahmini rakamı kullanılmıştır.

5.1.2: KKTÇ BANKACILIK SEKTÖRÜ PERFORMANS RASYOLARI

Mart 2013 sonu itibarıyla seçilmiş finansal sağlıklı göstergeleri 2012 dördüncü çeyreği ile kıyaslandığında, tahsili gecikmiş alacakların (TGA) brüt krediler ve brüt kredilerin mevduat içindeki payları aynı seviyelerde gerçekleşirken, sermaye yeterlilik standart rasyosunda, likit aktiflerin toplam aktifler ve brüt kredilerin toplam aktifler içindeki payları ile brüt krediler, mevduat büyüme hızı ve finansal kaldıraçta azalma meydana gelmiştir. (Bkz.Tablo 5.1)

2013 yılı ilk çeyreği itibarıyla, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı, 2012 dördüncü çeyreğine göre 1,04 puan azalarak yüzde 25,78'e gerilemiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 24 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sermaye yeterlilik standart rasyosu (SYSR) bir önceki çeyrek döneme kıyasla 0,33 puan azalarak yüzde 20,28'e gerilemiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde ise, yüzde 20,6 idi.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, Mart 2013 sonunda bir önceki döneme göre aynı seviyede kalmış ve yüzde 7,27 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu oran bir yıllık dönemde 0,96 puan azalmıştır.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren krediler (brüt) / mevduat, Mart 2013 sonunda bir önceki döneme göre aynı seviyede iken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 2,39 puan artmış ve yüzde 73 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bir önceki çeyrek dönemlerle mukayese edildiğinde, Aralık 2012 sonunda yüzde 6,76 oranında artan mevduat, 2013 yılının ilk çeyreğinde yüzde 0,89 oranında daralmıştır.

Mart 2012'de yüzde 59,52 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı, 2012 yılının dördüncü çeyreği sonunda yüzde 61,48'e yükselirken, Mart 2013 sonunda bir önceki çeyreğe göre 0,15 puan azalarak yüzde 61,33 seviyesine gerilemiştir.

Brüt kredilerdeki büyüme hızı, 2013 yılı birinci çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 0,9 oranında gerilemiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde ise yüzde 0,44 oranında gerileme yaşanmıştır.

2012 Aralık sonu itibarıyla yüzde 8,16 olan finansal kaldıraç oranı, 2013 yılı birinci çeyrekte yüzde 8,04 düzeyinde gerçekleşmiştir.

TABLO 5.1: PERFORMANS RASYOLARI (%)

Açıklama	2012				2013
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Likit Aktifler / Top. Aktifler	24,00	23,72	24,16	26,82	25,78
SYSR	20,60	20,49	21,11	20,61	20,28
TGA / Brüt Krediler	8,23	7,81	7,55	7,23	7,27
Brüt Krediler / Mevduat	70,61	70,89	70,94	73,01	73,00
Brüt Krediler / Top. Aktifler	59,52	59,54	59,43	61,48	61,33
Brüt Kredilerdeki Büyüme Hızı	-0,44	2,53	2,97	9,88	-0,90
Mevduattaki Büyüme Hızı	-1,53	2,13	2,91	6,76	-0,89
Finansal Kaldıraç*	7,99	7,96	7,83	8,16	8,04

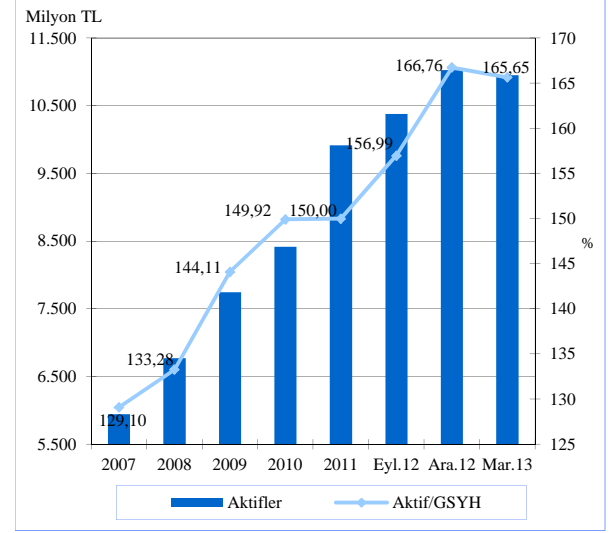
* Finansal Kaldıraç: Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar

Kaynak: KKTÇMB

5.1.3: BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

2008 yılı sonunda yüzde 133,28 olan bankacılık sektörünün bilanço büyüklüğünün GSYH'ye oranı, 2009 yılı sonunda yüzde 144,11, 2010 yılı sonunda yüzde 149,92, 2011 yılı sonunda yüzde 150, 2012 yılı Eylül ayı itibarıyla yüzde 156,99'a ve Aralık 2012 sonunda ise yüzde 166,76'ya yükselmiştir. 2013 yılı ilk çeyreği itibarıyla sektörün aktif büyüklüğü 10.952,3 milyon TL olarak gerçekleşmiş ve bankacılık sektörü bilanço büyüklüğünün GSYH'ye oranı yüzde 165,65'e gerilemiştir.

GRAFİK 5.2: BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

Kaynak: KKTÇMB

5.1.4: BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

Bankacılık sektörünün yoğunlaşması incelendiği zaman, 2013 yılı birinci çeyrekte aktif büyüklüğü açısından gerek en büyük beş bankanın ve gerekse en büyük on bankanın sektör içindeki payında bir önceki çeyrek döneme göre azalma gözlemlenmiştir. İlk beş bankanın toplam aktifler içindeki payı yüzde 57,25'den yüzde 55,8'e, toplam brüt kredilerdeki payı 63,36'dan yüzde 60,81'e, toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 58,47'den yüzde 57,09'a gerilemiştir.

TABLO 5.2: BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

İlk Beş Banka	2012				2013
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Toplam Aktifler	56,25	56,46	56,34	57,25	55,80
Toplam Krediler (brüt)	57,04	57,33	62,16	63,36	60,81
Toplam Mevduat	62,59	63,07	57,34	58,47	57,09
İlk On Banka					
Toplam Aktifler	82,86	82,53	81,80	81,86	80,75
Toplam Krediler (Brüt)	83,51	83,14	83,46	83,66	82,02
Toplam Mevduat	83,66	83,94	82,49	82,22	80,99

Kaynak: KKTÇMB

5.1.5: BANKA, ŞUBE VE PERSONEL SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı Mart 2013 sonunda 22'dir. Sektördeki 22 bankanın 2'si

kamu bankası, 13'ü özel sermayeli banka ve 7'si şube bankasıdır.

TABLO 5.3: BANKA SAYISINDAKİ GELİŞMELER

	2008	2009	2010	2011	Mart 2012	Haziran 2012	Eylül 2012	Aralık 2012	Mart 2013
Kamu Bankaları	2	2	4	3	3	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	15	15	12	12	12	13	13	13	13
Şube Bankaları	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Toplam	24	24	23	22	22	22	22	22	22

Kaynak: KKTÇMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şube sayısı, 2013 yılı birinci çeyrek itibarıyla, bir önceki çeyreğe göre 1 adet artarak 209'a yükselmiştir. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında (Tablo

5.4); toplam şube sayısının yüzde 61,72'sinin özel sermayeli bankalara, yüzde 22,01'inin şube bankalarına, yüzde 16,27'sinin kamu bankalarına ait olduğu görülmektedir.

TABLO 5.4: ŞUBE SAYISININ GELİŞİMİ VE YÜZDE DAĞILIMI

	2008	2009	2010	2011	Mart 2012	Haziran 2012	Eylül 2012	Aralık 2012	Mart 2013
Kamu Bankaları	27	29	34	35	35	34	34	34	34
Özel Sermayeli Bankalar	111	120	118	117	117	123	126	129	129
Şube Bankaları	32	35	40	44	44	44	44	45	46
Toplam	170	184	192	196	196	201	204	208	209
Yüzde Dağılımı									
Kamu Bankaları	15,88	15,76	17,71	17,86	17,86	16,92	16,67	16,35	16,27
Özel Sermayeli Bankalar	65,30	65,22	61,46	59,69	59,69	61,19	61,76	62,02	61,72
Şube Bankaları	18,82	19,02	20,83	22,45	22,45	21,89	21,57	21,63	22,01

Kaynak: KKTÇMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Aralık 2012 - Mart 2013 döneminde 44 kişi artarak 2.709'dan 2.753'e yükselmiştir. Söz konusu personelin 1.681'i özel sermayeli bankalarda, 561'i kamu bankalarında, 511'i şube bankalarında çalışmaktadır.

Mart 2012 - Mart 2013 döneminde sektörde çalışan personel sayısı, 234 kişi artarak 2.519'dan 2.753'e yükselmiştir. Söz konusu personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde; özel sermayeli

bankalar, şube bankaları ve kamu bankalarında çalışan personel sayısının sırasıyla 184, 39 ve 11 kişi arttığı, görülmektedir. (Tablo 5.5)

Mart 2012'de sektörün toplam personel sayısının yüzde 21,83'üne sahip olan kamu bankalarının payı, Mart 2013 sonunda yüzde 20,38'e, şube bankalarının payı 18,74'den yüzde 18,56'ya gerilemesine karşın, aynı dönemde özel sermayeli bankaların payı yüzde 59,43'den yüzde 61,06'ya yükselmiştir.

TABLO 5.5: PERSONEL SAYISI VE YÜZDE DAĞILIMI

	2008	2009	2010	Mar. 2011	Haz. 2011	Eyl. 2011	Ara. 2011	Mar. 2012	Haz. 2012	Eyl. 2012	Ara. 2012	Mar. 2013
Kamu Bankaları	558	562	549	565	561	554	552	550	539	536	537	561
Özel Sermayeli Bankalar	1.432	1.433	1.437	1.386	1.382	1.396	1.459	1.497	1.578	1.641	1.669	1.681
Şube Bankaları	382	413	443	439	454	453	474	472	473	476	503	511
Toplam	2.372	2.408	2.429	2.390	2.397	2.403	2.485	2.519	2.590	2.653	2.709	2.753
Yüzde Dağılımı												
Kamu Bankaları	23,52	23,34	22,60	23,64	23,40	23,06	22,21	21,83	20,81	20,20	19,82	20,38
Özel Sermayeli Bankalar	60,37	59,51	59,16	57,99	57,66	58,09	58,71	59,43	60,93	61,85	61,61	61,06
Şube Bankaları	16,11	17,15	18,24	18,37	18,94	18,85	19,08	18,74	18,26	17,95	18,57	18,56

Kaynak: KKTÇMB

5.2: BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2012 yılı Aralık ayı sonunda 11.025,5 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, Mart 2013 sonunda yüzde 0,66 oranında azalmış ve 10.952,3 milyon TL'ye gerilemiştir. İlgili dönemde likit aktiflerde yüzde 4,52, brüt kredilerde yüzde 0,9, menkul değerler cüzdanında yüzde 5,57 oranlarında azalma olmuştur. Mart 2012 - Mart 2013 döneminde sektörün toplam aktifleri, yüzde 11,58 oranında

artmıştır. Söz konusu dönemde sektörün brüt kredileri yüzde 14,96, likit aktifleri yüzde 19,86 oranında artmış, menkul değerler cüzdanı ise yüzde 38,02 oranında azalmıştır. Aynı dönemde mevduatta yüzde 11,21, özkaynaklarda ise, yüzde 10,97 oranında artış olmuştur.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Aralık 2012 - Mart 2013 döneminde yüzde 0,89 oranında azalmış, özkaynaklar ise yüzde 0,74 oranında artmıştır.

TABLO 5.6: BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU (MİLYON TL)

	2012				2013	Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2012-03/2013	03/2012-03/2013
Likit Aktifler	2.355,7	2.387,0	2.507,5	2.957,3	2.823,5	-4,52	19,86
MDC	853,4	830,1	723,4	560,1	528,9	-5,57	-38,02
Krediler (Brüt)	5.842,6	5.990,7	6.168,8	6.778,1	6.716,9	-0,90	14,96
Diğer Aktifler	763,7	854,3	979,7	730,0	883,0	20,96	15,62
Aktif-Pasif Toplamı	9.815,4	10.062,1	10.379,4	11.025,5	10.952,3	-0,66	11,58
Mevduat	8.274,4	8.450,5	8.696,2	9.284,1	9.201,6	-0,89	11,21
Diğer Pasifler	448,7	488,7	508,1	538,2	538,6	0,07	20,04
Özkaynaklar	1.092,3	1.123,4	1.175,1	1.203,2	1.212,1	0,74	10,97

Kaynak: KKTÇMB

5.2.1: AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2013 yılının birinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay yüzde 61,33 oran ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 25,78 payla likit aktifler, yüzde 8,06 payla diğer aktifler ve yüzde 4,83'lük payla menkul değerler cüzdanı takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Mart 2012 - Mart 2013 döneminde yapısal dağılım yönünden değerlendirildiğinde, MDC'deki daralmaya karşın, brüt krediler, likit aktifler ve diğer aktiflerde genişleme olduğu görülmektedir.

Bu dönemde brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı yüzde 59,52'den yüzde 61,33'e, likit aktifler yüzde 24'den 25,78'e ve diğer aktifler yüzde 7,79'dan yüzde 8,06'ya yükselirken, MDC yüzde 8,69'dan yüzde 4,83'e gerilemiştir. Mart 2013 itibarıyla, toplam pasifin yüzde 84,02'sini mevduat, yüzde 11,07'sini özkaynaklar ve yüzde 4,92'sini diğer pasifler oluşturmaktadır.

Mart 2012 - Mart 2013 döneminde mevduatın toplam kaynaklar içindeki payı yüzde 84,3 düzeyinden yüzde 84,02 düzeyine ve özkaynaklar yüzde 11,13 seviyesinden yüzde 11,07 seviyesine gerilemiş, diğer pasifler ise yüzde 4,57'den 4,92 seviyesine yükselmiştir.

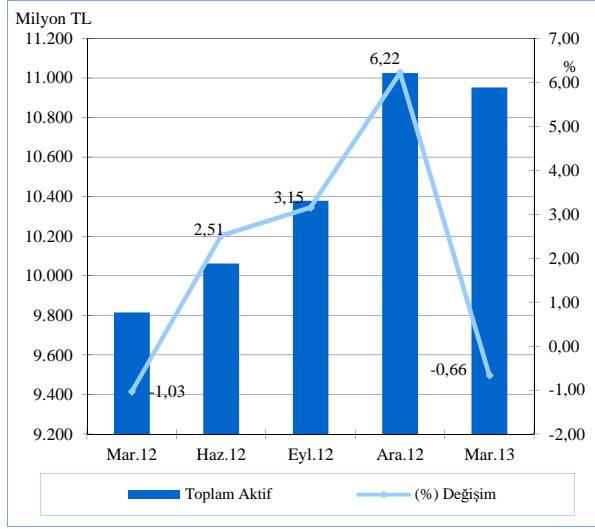
TABLO 5.7: BANKACILIK SEKTÖRÜ AKTİF / PASİF YAPISAL YÜZDE DAĞILIMI

Aktif	2012				2013
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Likit Aktifler	24,00	23,72	24,16	26,82	25,78
MDC	8,69	8,25	6,97	5,08	4,83
Krediler (Brüt)	59,52	59,53	59,43	61,48	61,33
Diğer Aktifler	7,79	8,50	9,44	6,62	8,06
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Mevduat	84,30	83,98	83,78	84,21	84,02
Diğer Pasifler	4,57	4,86	4,89	4,88	4,92
Özkaynaklar	11,13	11,16	11,33	10,91	11,07
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCCMB

Bankacılık sektörü toplam aktifinin çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.3'e bakıldığında; 2012 yılının ilk çeyreğinde yüzde -1,03, ikinci çeyreğinde yüzde 2,51, üçüncü çeyreğinde yüzde 3,15 ve son çeyrekte ise yüzde 6,22 olduğu görülmektedir. 2013 yılı birinci çeyreğinde ise yüzde 0,66 oranında gerileme gerçekleşmiştir.

GRAFİK 5.3: BANKACILIK SEKTÖRÜ AKTİF TOPLAMLARI VE ÇEYREK DÖNEMLİK YÜZDE DEĞİŞİM

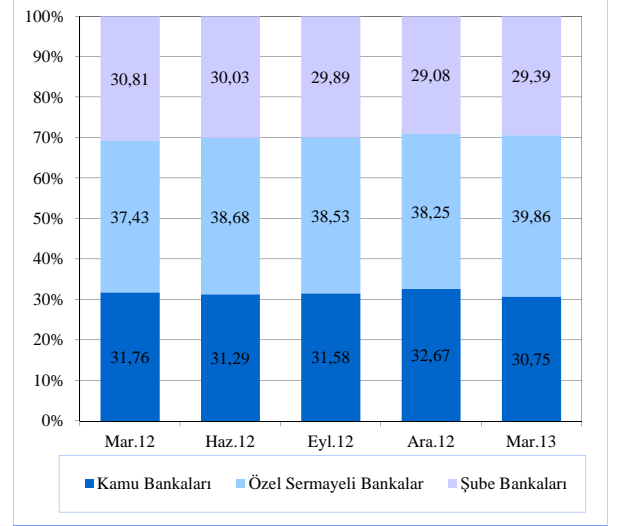

Kaynak: KKTÇMB

Sektörün toplam aktiflerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.4'e göre; 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankalar grubu yüzde 38,25'den yüzde 39,86 düzeyine, şube bankaları grubu yüzde 29,08'den yüzde 29,39'a yükselmiştir. Kamu bankaları grubu ise yüzde 32,67 seviyesinden yüzde 30,75'e gerilemiştir.

Mart 2012 - Mart 2013 döneminde ise, şube bankaları ve kamu bankaları grubunda azalış, özel sermayeli bankalar grubunda ise artış görülmüştür.

GRAFİK 5.4: BANKA GRUPLARININ SEKTÖR AKTİFİNDEKİ PAYLARI (%)

Kaynak: KKTÇMB

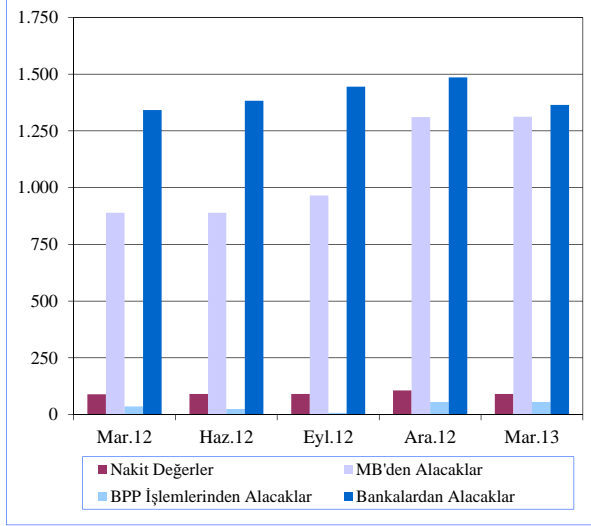
5.2.2: LİKİT VARLIKLAR

Bankacılık sektörü likit aktiflerini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar, Merkez Bankası'ndan alacaklar ve BPP işlemlerinden alacaklar kalemlerinin toplamı, 2013 yılının birinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre 133,8 milyon TL azalarak 2.957,3 milyon TL'den 2.823,5 milyon TL'ye gerilemiştir.

Bu dönemde BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 0,7 milyon TL ve Merkez Bankası'ndan alacaklar kaleminde 1,7 milyon TL artış, nakit değerler kaleminde 15,4 milyon TL, bankalardan alacaklarda 120,8 milyon TL azalış meydana gelmiştir.

2012 yılı birinci çeyrek sonunda 2.355,7 milyon TL olan likit aktifler, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 19,86 oranında artarak 2.823,5 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Anılan dönemde, bankalardan alacaklar kalemi 1.342,6 milyon TL'den 1.365,1 milyon TL'ye, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 35,9 milyon TL'den 55,4 milyon TL'ye, nakit değerler 88,8 milyon TL'den 90,1 milyon TL'ye ve Merkez Bankası'ndan alacaklar 889,4 milyon TL'den 1.312,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

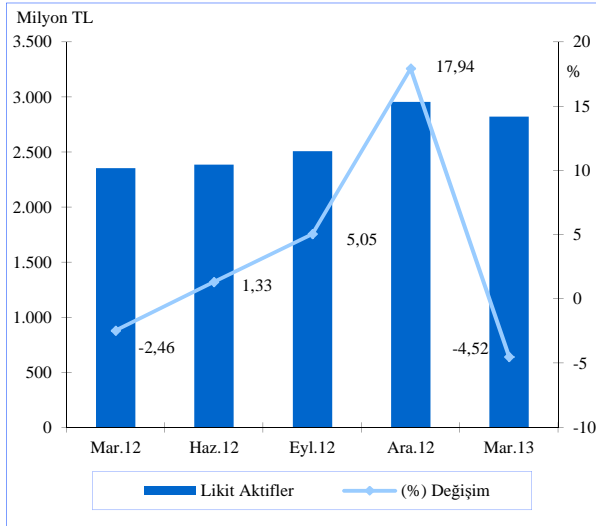
GRAFİK 5.5: LİKİT AKTİFLERİN GELİŞİMİ (MİLYON TL)

Kaynak: KKTÇMB

Likit aktiflerin çeyrek dönemlere göre yüzde değişiminin verildiği aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere; 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 2,46 oranında gerilemiştir. 2012 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 1,33, üçüncü çeyreğinde yüzde 5,05 oranlarında artmıştır. Dördüncü çeyrekte ise yüzde 17,94 oranında artış olmuştur. 2013 yılı Mart sonu itibarıyla bankalardan alacaklar kalemindeki azalış sonucu yüzde 4,52 oranında gerileme gerçekleşmiştir.

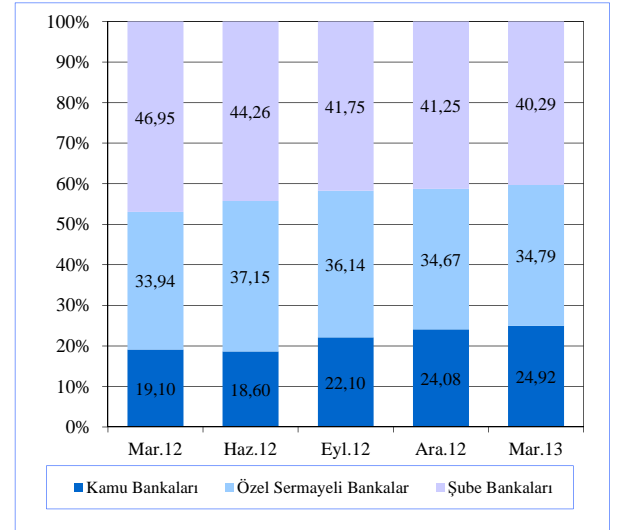
GRAFİK 5.6: LİKİT AKTİFLERİN ÇEYREK DÖNEMLERE GÖRE YÜZDE DEĞİŞİMİ

Kaynak: KKTÇMB

Sektörün likit aktiflerinin banka gruplarına göre dağılımı Grafik 5.7'de gösterilmiştir. 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla, şube bankaları grubu yüzde 41,25'den yüzde 40,79'a gerilemiştir. Özel sermayeli bankalar ve kamu bankaları sırasıyla yüzde 34,67'den yüzde 34,79 düzeyine ve yüzde 24,08 seviyesinden yüzde 24,92'ye yükselmiştir. Mart 2012 - Mart 2013 döneminde ise, özel sermayeli bankalar ve kamu bankaları gruplarında artış, şube bankaları grubunda azalış gerçekleşmiştir.

GRAFİK 5.7: BANKA GRUPLARINA GÖRE LİKİT AKTİF PAYLARI (%)

Kaynak: KKTÇMB

5.2.3: KREDİLER

Kredilerin türlerine göre dağılımı Tablo 5.8'de sunulmaktadır. 2013 yılı Mart ayı itibarıyla 3.229,6 milyon TL olan işletme kredileri geçmiş dönemlerde olduğu gibi birinci sırada yer almaktadır. Bunu 2.085,7 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Mart 2012 - Mart 2013 döneminde işletme kredileri 2.857,6 milyon TL'den 3.229,6 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise, 1.739,9 milyon TL'den 2.085,7 milyon TL'ye yükselmiştir.

TABLO 5.8: KREDİLERİN (NET) TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (MİLYON TL)

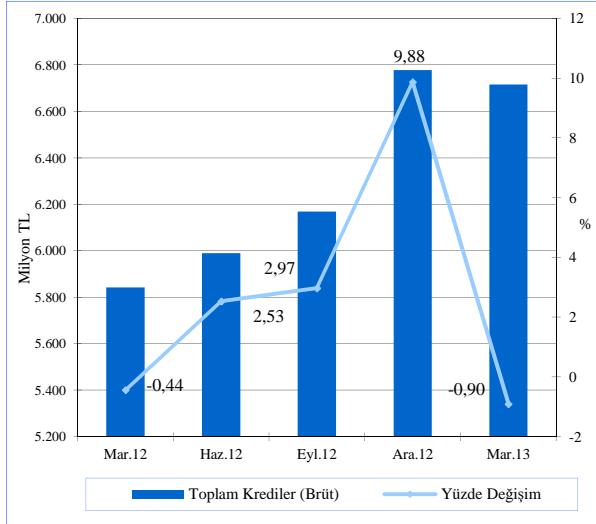
	2012				2013
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
İşletme Kredileri	2.857,6	2.956,0	2.945,5	3.465,2	3.229,6
Tüketici Kredileri	1.739,9	1.836,7	1.998,8	2.020,7	2.085,7
Kredi Kartları	172,0	184,1	188,2	199,8	184,3
İskonto ve İştirak Senetleri	60,9	68,8	70,9	71,2	68,6
Diğer Yatırım Kredileri	32,5	31,8	31,2	40,6	48,3
İthalat Kredileri	23,9	30,1	16,9	18,2	16,9
Fon Kaynaklı Krediler	12,7	12,0	11,0	10,5	10,1
İhtisas Kredileri	17,9	12,1	7,8	13,6	18,1
İhracat Kredileri	16,3	14,8	13,8	9,9	9,3
KKTCMB Kaynaklı Krediler	5,2	5,2	4,9	0,4	2,8
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	1,2	1,1	1,2	0,0	0,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,5	0,5	0,3	0,4	0,5
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diğer Krediler	420,8	369,9	412,6	437,3	554,7
Toplam Krediler	5.361,4	5.523,1	5.703,1	6.287,8	6.228,9

Not: TGA dâhil değildir.

Kaynak: KKTCMB

Sektörün brüt kredileri, Grafik 5.8'de de görüleceği üzere, 2012 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,44 oranında daralma görülmüştür. 2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla brüt kredilerde yüzde 2,53, Eylül ayı sonu itibarıyla yüzde 2,97 ve Aralık ayı sonu itibarıyla yüzde 9,88 oranlarında artış gerçekleşmiştir. 2013 yılı Mart sonu itibarıyla sektörün brüt kredileri yüzde 0,9 oranında daralmıştır.

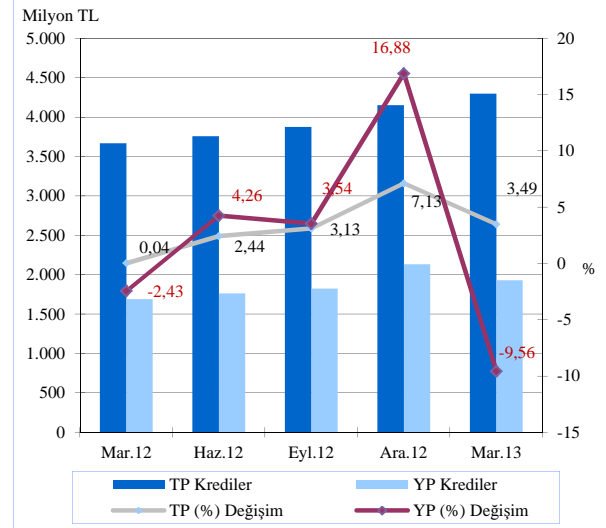
GRAFİK 5.8: BRÜT KREDİLERİN GELİŞİMİ VE YÜZDE DEĞİŞİM

Kaynak: KKTCMB

Sektörün kredilerinin Türk parası (TP) - Yabancı Para (YP) ayrımı ve bu ayrımın çeyrek dönemlik değişimi Grafik 5.9'da gösterilmektedir. 2013 yılının birinci çeyreğinde kredilerin 4.298,6 milyon TL'sinin TP cinsinden, 1.930,3 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmektedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 3,49 oranında artış, YP cinsinden kredilerde ise yüzde 9,56 oranında azalış gerçekleşmiştir.

GRAFİK 5.9: BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİLER (NET) TP VE YP AYRIMI VE ÇEYREK DÖNEMLİK YÜZDE DEĞİŞİM

Kaynak: KKTCMB

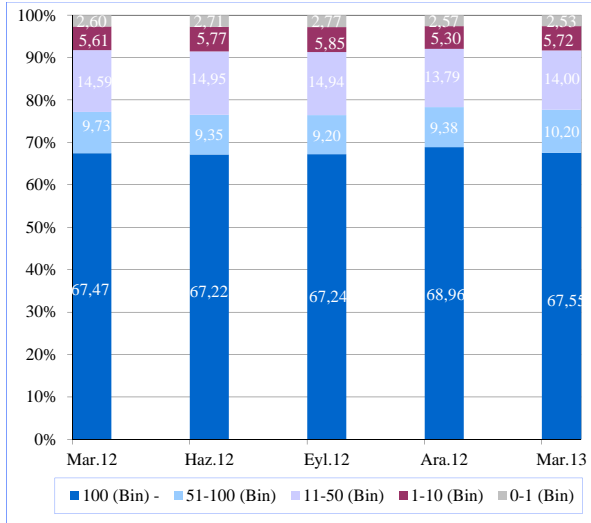
Sektörün kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki paylarına ilişkin Grafik 5.10'a bakıldığında, 2013 üçüncü çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı 1,41 puan azalarak yüzde 67,55 oranında gerçekleşmiştir.

Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 14'lük payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 10,2 ve yüzde 5,72'sini oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise, yüzde 2,53 payla bin TL'ye kadar olan krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Mart 2012 - Mart 2013 döneminde; 100 bin TL'den büyük, 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL dilimindeki

kredilerde artış, 11-50 bin ve 0-1 bin TL dilimlerindeki kredilerde ise azalış olmuştur.

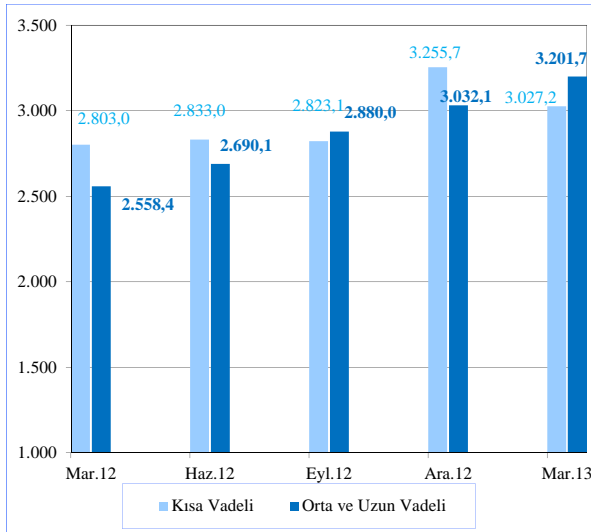
GRAFİK 5.10: KREDİ BÜYÜKLÜKLERİNİN TOPLAM KREDİLER İÇİNDEKİ PAYI

Kaynak: KTCMB

Aşağıdaki grafikten görüleceği üzere kısa vadeli krediler, 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 228,5 milyon TL azalmış ve 3.255,7 milyon TL'den 3.027,2 milyon TL'ye gerilemiştir. Bu dönemde orta ve uzun vadeli krediler, yüzde 5,59 oranında artarak 3.032,1 milyon TL'den 3.201,7 milyon TL'ye yükselmiştir. Kısa vadeli krediler, Mart 2012 - Mart 2013 döneminde yüzde 8, orta ve uzun vadeli krediler yüzde 25,14 oranında genişlemiştir.

GRAFİK 5.11: KREDİLERDE VADE YAPISI (MİLYON TL)

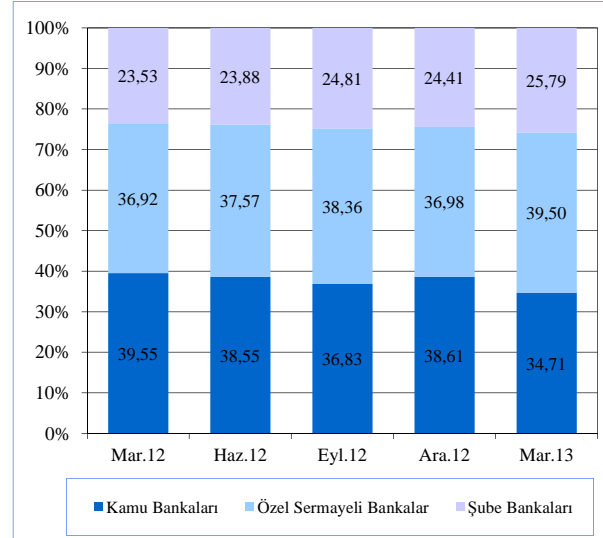

Kaynak: KTCMB

Sektörün brüt kredilerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.12'ye göre; 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankaların kullandığı kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 36,98'den yüzde 39,5

düzeyine, şube bankalar grubunun kredileri yüzde 24,41'den yüzde 25,79 düzeyine yükselirken, kamu bankalarının kullandığı krediler ise yüzde 38,61 seviyesinden yüzde 34,71'e gerilemiştir. Mart 2012 - Mart 2013 döneminde kamu bankalarının kullandıkları kredilerin toplam krediler içindeki payında azalış, özel sermayeli bankalar ile şube bankalarının payında artış olmuştur.

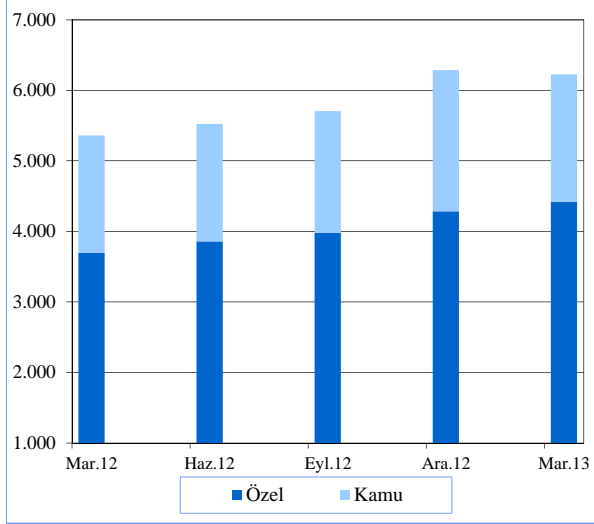
GRAFİK 5.12: BANKA GRUPLARINA GÖRE KREDİLER (BRÜT) PAYLARI (%)

Kaynak: KTCMB

Kredilerin kamu ve özel sektör dağılımı Grafik 5.13'de gösterilmektedir. Mart 2013 itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 70,9'u özel sektöre, yüzde 29,1'i ise kamuya aittir. Söz konusu dönemde kamu kesimi kredileri bir önceki çeyreğe göre 192 milyon TL azalarak 2.003,1 milyon TL'den 1.811,1 milyon TL'ye gerilemiş, özel kesim kredileri ise 133,1 milyon TL artarak 4.284,7 milyon TL'den 4.417,8 milyon TL'ye yükselmiştir.

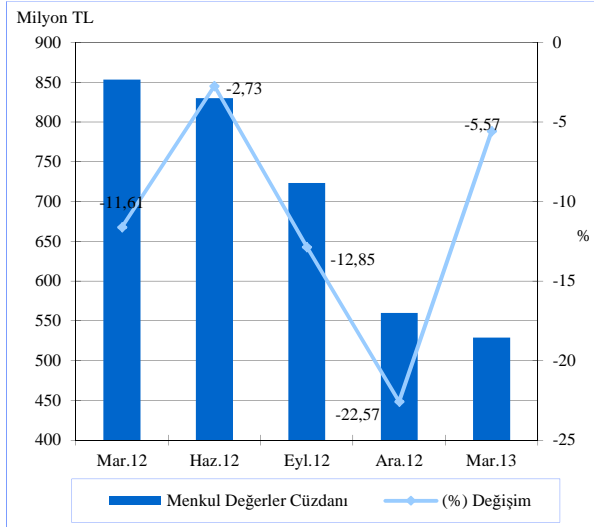
Mart 2012 - Mart 2013 dönemde kamu kesimi kredilerinin artış oranı yüzde 8,8, özel kesim kredilerinin artış oranı ise yüzde 19,5'dir.

GRAFİK 5.13: KREDİLERDE KAMU VE ÖZEL SEKTÖR DAĞILIMI (MİLYON TL)

Kaynak: KKTÇMB

5.2.4: MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

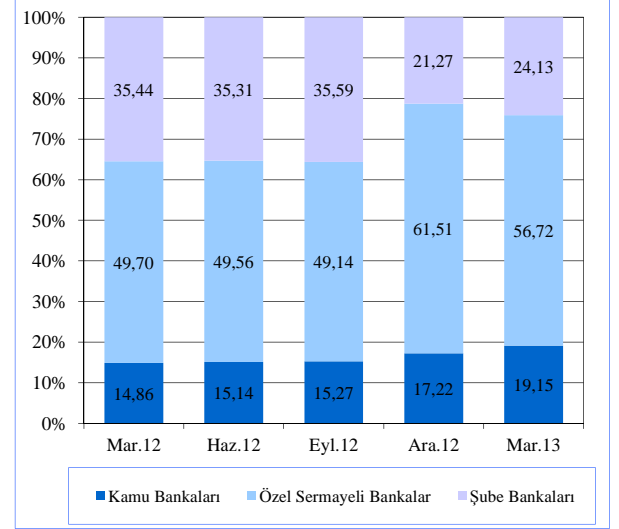
Bankacılık sektörü menkul değerler cüzdanı (MDC) çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.14'e bakıldığında; 2012 yılının ilk çeyreğinde yüzde 11,61, ikinci çeyreğinde yüzde 2,73, üçüncü çeyreğinde yüzde 12,85 ve dördüncü çeyreğinde yüzde 22,57 oranlarında azaldığı görülmektedir. 2013 yılı Mart sonu itibarıyla MDC yüzde 5,57 oranında gerilemiştir.

GRAFİK 5.14: MENKUL DEĞERLER TOPLAMLARI VE ÇEYREK DÖNEMLİK YÜZDE DEĞİŞİM

Kaynak: KKTÇMB

MDC'nin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.15'e göre; 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankaların toplam MDC'deki payı yüzde 61,51'den yüzde 56,72

düzeyine gerilemiştir. Şube bankalarının toplam MDC'deki payı ise yüzde 21,27'den yüzde 24,13'e, kamu bankalarının payı ise yüzde 17,22 seviyesinden yüzde 19,15'e yükselmiştir. Mart 2012 - Mart 2013 döneminde ise, kamu bankaları ve özel sermayeli bankalarda artma, şube bankaları gruplarında ise azalma olmuştur.

GRAFİK 5.15: BANKA GRUPLARINA GÖRE MENKUL DEĞERLER PAYLARI (%)

Kaynak: KKTÇMB

5.2.5: MEVDUAT

Mevduatın türlerine göre gelişiminin gösterildiği Tablo 5.9'dan da görüleceği üzere; sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,89 oranında ve 82,5 milyon TL azalmıştır. Bir yıllık dönemde ise, yüzde 11,21 oranında (927,2 milyon TL) artış göstermiş ve Mart 2013 sonunda 9.201,6 milyon TL olmuştur.

Aynı tabloda 2013 Mart ayı itibarıyla geçmiş dönemlerde olduğu gibi en büyük payın 7.022,6 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 76,32'lik payla tasarruf mevduatına ait olduğu gözlenmektedir. Bunu sırasıyla 1.015,7 milyon TL ve yüzde 11,04'lük payla ticari mevduat, 590,2 milyon TL ve yüzde 6,41'lik payla resmi mevduat izlemektedir. Mart 2012 - Mart 2013 döneminde tasarruf mevduatında yüzde 11,04, ticari mevduatta yüzde 19,41 ve resmi mevduatta yüzde 3,82 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

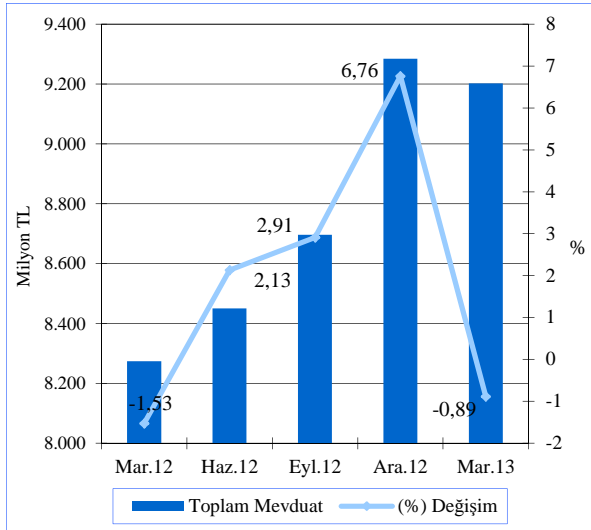
TABLO 5.9: MEVDUATIN TÜRLERİNE GÖRE GELİŞİMİ (MİLYON TL)

	2012				2013
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Tasarruf	6.324,6	6.432,8	6.652,3	6.952,3	7.022,6
Ticari	850,6	871,4	905,0	976,7	1.015,7
Resmi	568,5	598,2	600,8	782,9	590,2
Bankalararası	258,6	253,5	245,9	310,3	298,3
Diğer	272,1	294,6	292,3	261,9	274,8
Toplam Mevduat	8.274,4	8.450,5	8.696,2	9.284,1	9.201,6

Kaynak: KKTÇMB

Sektördeki toplam mevduat gelişiminin gösterildiği Grafik 5.16'ya göre; 2012 yılının birinci çeyreğinde yüzde 1,53 oranında daralan mevduat, 2012 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 2,13, üçüncü çeyreğinde yüzde 2,91 ve dördüncü çeyreğinde yüzde 6,76 oranlarında genişlemiştir. 2013 yılı birinci çeyreğinde ise yüzde 0,89 oranında gerileme gerçekleşmiştir.

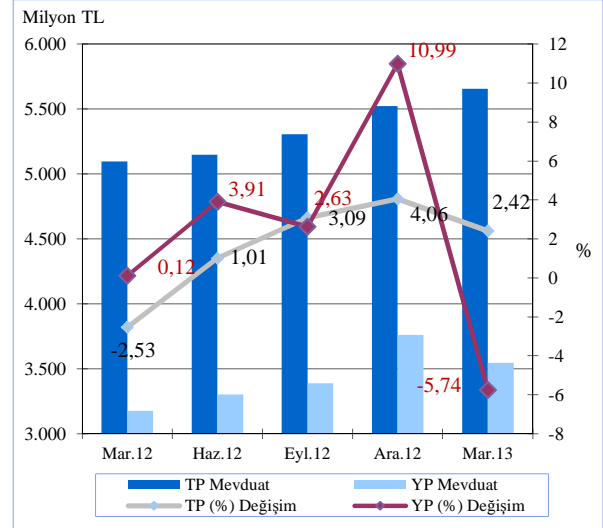
GRAFİK 5.16: MEVDUATIN GELİŞİMİ VE YÜZDE DEĞİŞİMİ

Kaynak: KKTÇMB

Sektör mevduatının TP - YP ayrımı ve bu ayrımın çeyrek dönemlik değişimi Grafik 5.17'de verilmektedir. 2013 yılının birinci çeyreğinde mevduatın 5.656 milyon TL'sinin TP cinsinden, 3.545,6 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmektedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 2,42 artış, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 5,74 oranında azalış gerçekleşmiştir.

GRAFİK 5.17: MEVDUATIN TP VE YP AYRIMI VE ÇEYREK DÖNEMLİK YÜZDE DEĞİŞİMİ

Kaynak: KKTÇMB

Banka grupları itibarıyla mevduatın gelişimi TP-YP ayrımı Tablo 5.10'da gösterilmektedir. Mart 2013 sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu bankalarının TP mevduatı yüzde 2,15 artmış, YP mevduatı ise yüzde 25,16 azalmıştır. Özel sermayeli bankaların TP ve YP mevduatlarında sırasıyla yüzde 1,86, yüzde 4,29 oranlarında artış olmuştur. Aynı dönemde şube bankalarının TP mevduatında yüzde 3,61 oranında artma, YP mevduatında ise yüzde 1,85 oranında azalma olmuştur.

2013 yılı birinci çeyreği itibarıyla bir önceki çeyreğe göre sektör toplam mevduatındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, kamu bankalarında yüzde 7,01 oranında azalış, özel sermayeli bankalarda yüzde 2,91 ve şube bankalarında yüzde 1,15 oranlarında artış görülmektedir.

TABLO 5.10: BANKA GRUPLARI İTİBARIYLA MEVDUATIN GELİŞİMİ (MİLYON TL)

	2012								2013		Yüzde Değişim					
	Mart		Haziran		Eylül		Aralık		Mart		12/2012-03/2013			03/2012-03/2013		
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	Top.	TP	YP	Top.
Kamu Bankaları	1.917,3	757,4	1.914,2	771,2	1.979,1	788,9	2.057,3	1.039,1	2.101,6	777,7	2,15	-25,16	-7,01	9,61	2,68	7,65
Özel Sermayeli Bankalar	1.754,0	1.376,2	1.793,5	1508,1	1.879,0	1.530,1	2.049,2	1.560,4	2.087,3	1.627,3	1,86	4,29	2,91	19,00	18,25	18,67
Şube Bankaları	1.425,4	1.044,1	1.440,6	1022,9	1.449,1	1.070,0	1.416,0	1.162,1	1.467,1	1.140,6	3,61	-1,85	1,15	2,93	9,24	5,60
Toplam Mevduat	5.096,7	3.177,7	5.148,3	3302,2	5.307,2	3389,0	5.522,5	3.761,6	5.656,0	3.545,6	2,42	-5,74	-0,89	10,97	11,58	11,21

Kaynak: KKTÇMB

Sektör mevduatındaki vade yoğunluğu, önceki dönemlerde olduğu gibi, yüzde 59,73'lük oranla bir ay vadeli mevduattadır. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 15,63 oranla vadesiz, yüzde 13,09 oranla üç ay vadeli, yüzde 8,43 oranla bir yıl vadeli ve yüzde 3,13'lük oranla 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade dağılımı bir önceki çeyrek dönemle kıyaslandığında, vadesiz, 1 ay ve 6 ay vadeli

mevduatlarda sırasıyla 0,17, 0,58 ve 0,15 puan azalış yaşanırken, 3 ay ve 1 yıl vadeli mevduatlarda sırasıyla 0,3 ve 0,61 puan artış gerçekleşmiştir.

Mart 2012 - Mart 2013 döneminde 1 ay ve 6 ay vadeli mevduatlarda sırasıyla 0,86 ve 0,48 puan azalma olmuş, vadesiz, 3 ay ve 1 yıl vadeli mevduatlar ise sırasıyla 0,47, 0,26, ve 0,62 puan artmıştır

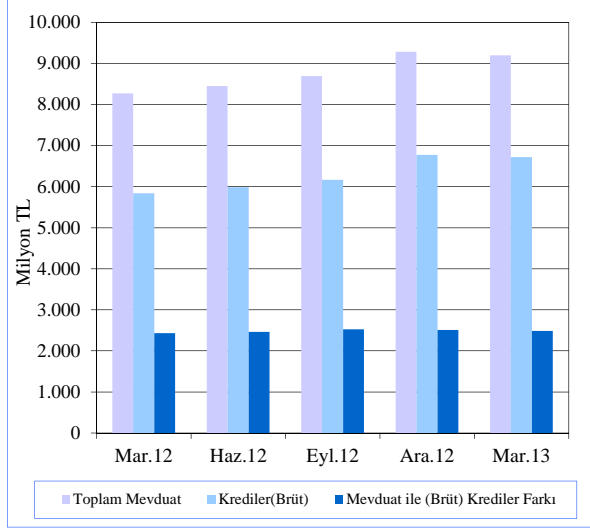
TABLO 5.11: MEVDUATIN VADE DAĞILIMI (%)

	2012				2013	Değişim (Puan)	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2012-03/2013	03/2012-03/2013
Vadesiz	15,16	15,39	14,92	15,80	15,63	-0,17	0,47
1 Ay Vadeli	60,59	60,30	60,22	60,31	59,73	-0,58	-0,86
3 Ay Vadeli	12,83	13,13	13,74	12,79	13,09	0,30	0,26
6 Ay Vadeli	3,61	3,44	3,06	3,28	3,13	-0,15	-0,48
1 Yıl Vadeli	7,81	7,74	8,06	7,82	8,43	0,61	0,62
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00		

Kaynak: KKTÇMB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Aralık 2012 sonunda 2.506 milyon TL olan fark, 2013 Mart ayında 21,3 milyon TL azalmış ve 2.484,7 milyon TL'ye gerilemiştir. (Grafik 5.18)

GRAFİK 5.18: MEVDUALAR, KREDİLER (BRÜT) VE FARK

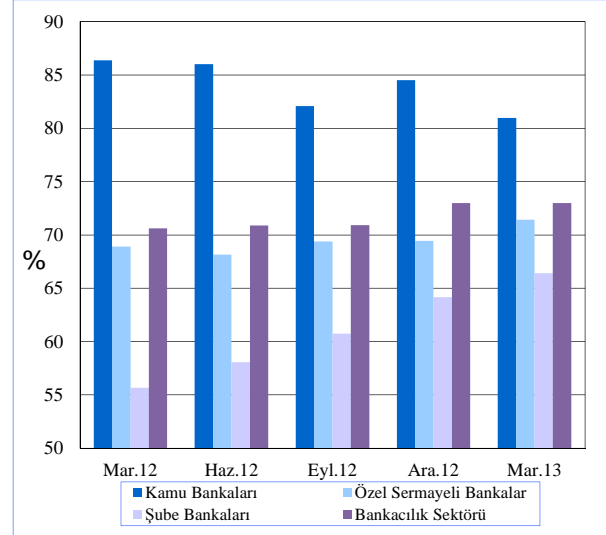

Kaynak: KKTÇMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan kredilerin toplam mevduata oranı, Aralık 2012 sonunda yüzde 73,01 oranında gerçekleşmiş ve Mart 2013 sonunda da aynı seviyesini korumuştur. Kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 2,39 puan artmıştır.

Mevduatın kredilere dönüşüm oranı bankalar bazında incelendiği zaman, 2013 birinci çeyreğinde kamu bankaları yüzde 80,98 ile birinci sırada yer almaktadır. Kamu bankalarını yüzde 71,43 oranla özel sermayeli bankalar takip etmektedir. Şube bankaları ise yüzde 66,42 dönüşüm oranına sahiptir. (Grafik 5.19)

GRAFİK 5.19: BANKA GRUPLARI BAZINDA MEVDUATIN KREDİLERE (BRÜT) DÖNÜŞÜM ORANI

Kaynak: KKTÇMB

5.2.6: ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre 8,9 milyon TL artarak 2013 yılının birinci çeyreği sonunda 1.212,1 milyon TL düzeyine gelmiştir.

Mart 2012 - Mart 2013 döneminde ise, yüzde 10,97 oranında artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 30,9 milyon TL, yedek akçeler 30,2 milyon TL artmıştır.

TABLO 5.12: ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (MİLYON TL)

	2012				2013
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Ödenmiş Sermaye	653,5	667,3	680,5	683,0	684,4
Yedek Akçeler	150,6	162,5	168,5	166,8	180,8
Sabit Kıymet Yeniden Değer. Fonu	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	6,3	6,3	6,4	6,4	10,5
Dönem Kârı (Zararı)	44,5	103,7	148,6	177,9	55,6
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	233,9	180,1	167,6	165,6	277,3
Toplam	1.092,3	1.123,4	1.175,1	1.203,2	1.212,1

Kaynak: KKTÇMB

5.2.7: PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, Aralık 2012 dönemine göre Mart 2013 sonunda yüzde 1,2 oranında azalarak 1.661,2 milyon TL seviyesinden 1.641,2 milyon TL'ye gerilemiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 13,5 oranında ve 195,2 milyon TL tutarında artış olmuştur.

Aralık 2012 sonunda 8.765,9 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2013 yılının birinci çeyreğinde yüzde 1,63 oranında artarak 8.908,4 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde yüzde

11,81 oranında ve 941,3 milyon TL tutarında artış göstermiştir.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, 26,2 milyon TL azalarak 9.585,4 milyon TL'den 9.559,2 milyon TL seviyesine gerilemiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı yüzde 11,32, artış tutarı ise, 971,8 milyon TL'dir.

TABLO 5.13: PARA ARZI VERİLERİ (MİLYON TL)

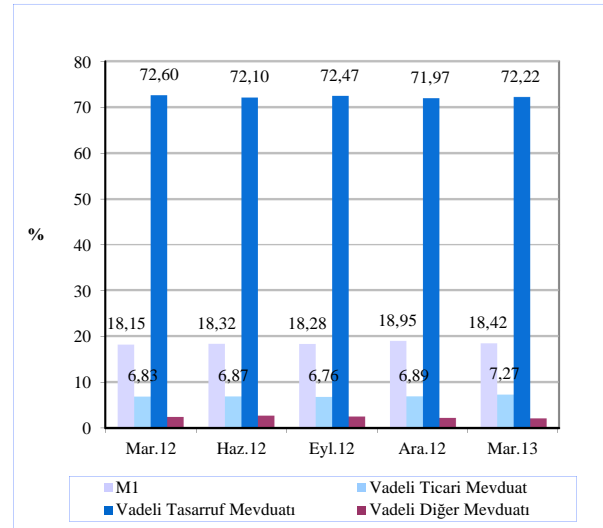
Yıllar	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	28,25	6.193,4	16,99	6.842,3	15,94
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.446,0	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.641,2	-1,20	8.908,4	1,63	9.559,2	-0,27

Kaynak: KKTCCMB

M2 para arzının yapısına ilişkin bilgi verilen Grafik 5.20'ye bakıldığında, önceki dönemlerde olduğu gibi, Mart 2013 itibarıyla en büyük payın yüzde 72,22 oranla vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 18,42'lik payla M1, yüzde 7,27 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 2,09'luk oranla vadeli diğer mevduat izlemektedir.

M2'nin yapısı içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı Mart 2012 - Mart 2013 döneminde 0,38 puan azalarak yüzde 72,22'ye gerilemiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden M1 yüzde 18,15'den yüzde 18,42'ye ve vadeli ticari mevduat yüzde 6,83'den yüzde 7,27'ye yükselmiş, vadeli diğer mevduat ise yüzde 2,42'den yüzde 2,09'a gerilemiştir.

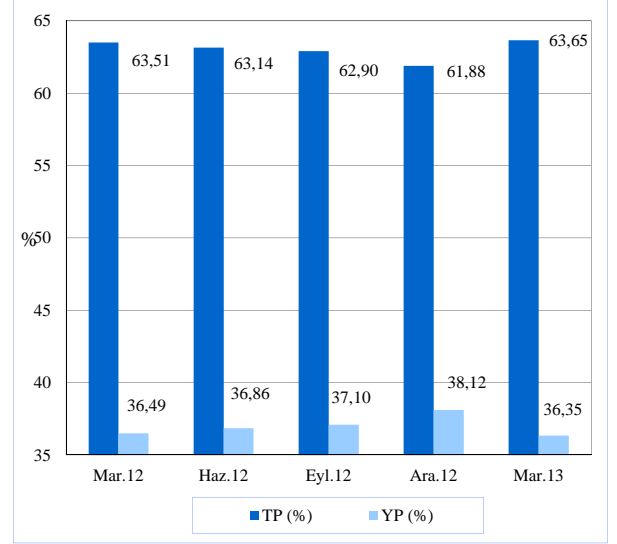
GRAFİK 5.20: M2'NİN YAPISI

Kaynak: KKTCCMB

Mart 2013 itibarıyla M3 tanımlı para arzı, TP-YP yüzde dağılımı incelendiğinde, TP mevduatın M3 içindeki payının yüzde 63,65, YP mevduatın ise yüzde 36,35 oranında olduğu görülmektedir. Bu oranlar Aralık 2012 sonunda TP'de yüzde 61,88, YP'de ise yüzde 38,12 seviyesinde idi.

GRAFİK 5.21: M3'ÜN TP - YP YÜZDE DAĞILIMI

Kaynak: KTCMB

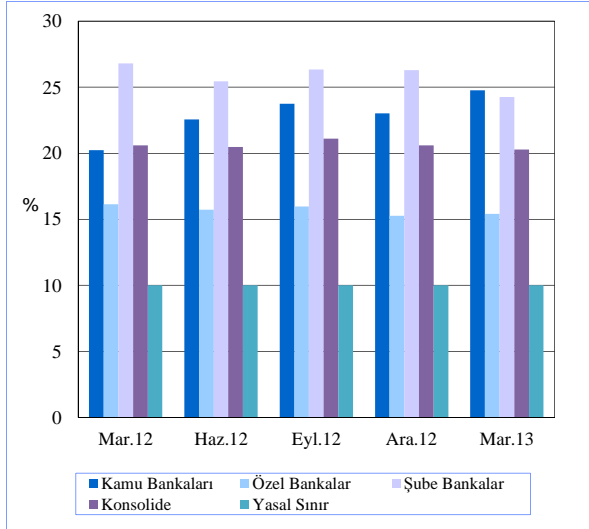
6: FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

6.1: SERMAYE YETERLİLİĞİ

2013 yılının birinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 0,33 puan azalmasına rağmen, yüzde 10 olan yasal sınırın oldukça üzerinde, yüzde 20,28 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılı ilk çeyreğinde ise SYSR yüzde 20,6 oranında gerçekleşmişti.

Mart 2013 itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu bankalarında yüzde 24,76, özel bankalarda yüzde 15,41 ve şube bankalarında yüzde 24,26 olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki dönemde bu oranlar sırasıyla, yüzde 23,02, 15,26 ve 26,29 seviyesinde idi. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında kamu bankalarında SYSR 4,53 puan artmış, özel bankalarda 0,73 ve şube bankalarında 2,53 puan azalmıştır.

GRAFİK 6.1: SERMAYE YETERLİLİĞİ STANDART RASYOSU

Kaynak: KKTÇMB

Tablo 6.1'den de görüleceği üzere, sektörün risk ağırlıklı varlıkları, Mart 2013 sonunda bir önceki dönemle kıyaslandığında, yüzde 0, yüzde 20, ve yüzde 50 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıkların azalış oranları sırasıyla, yüzde 0,39, 7,05 ve 1,94 iken, yüzde 100 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıkların artış oranı yüzde 3,9 olmuştur. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 18,7 milyon TL artarak 1.412,1 milyon TL'ye yükselmiştir.

TABLO 6.1 RISK AĞIRLIKLILIK VARLIKLAR

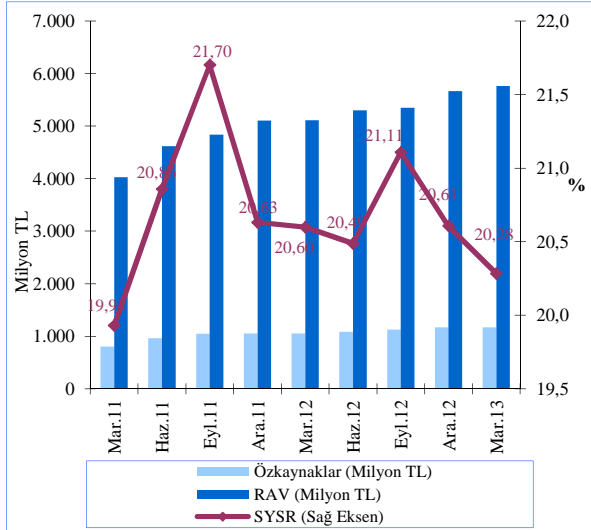
	Mar. 2012	Haz. 2012	Eyl. 2012	Ara. 2012	Mar. 2013	Yüzde Değişim
% 0	4.804,3	4.786,3	4.933,0	5.245,5	5.224,8	-0,39
% 20	1.534,2	1.628,9	1.681,0	1.712,9	1.592,2	-7,05
% 50	1.379,8	1.454,4	1.554,2	1.677,8	1.645,3	-1,94
% 100	2.784,5	2.932,2	2.935,4	3.089,6	3.210,0	3,90
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	1.329,5	1.312,3	1.301,1	1.393,4	1.412,1	1,34

Kaynak: KKTÇMB

Grafik 6.2'den de görüleceği üzere, 2013 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, risk ağırlıklı varlıklarda yüzde 1,74, özkaynaklarda ise yüzde 0,15 oranında artış olmuştur. 2012 yılının dördüncü çeyreği itibarıyla yüzde 20,61 olan sektörün SYSR'si, Mart 2013 itibarıyla yüzde 20,28 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aralık 2012 sonunda 5.664,5 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıklar toplamı, Mart 2013 sonunda 5.763,2 milyon TL olmuş, ilgili dönemde özkaynaklar 1.167,2 milyon TL'den 1.168,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Sektörün özkaynakları ve risk ağırlıklı varlıkları önceki yılın aynı dönemine göre; sırasıyla yüzde 11,04 (116,2 milyon TL) ve yüzde 12,77 (652,5 milyon TL) artmıştır.

GRAFİK 6.2: ÖZKAYNAKLAR, RİSK AĞIRLIKLİ VARLIKLAR VE SERMAYE YETERLİLİĞİ STANDART RASYOSU

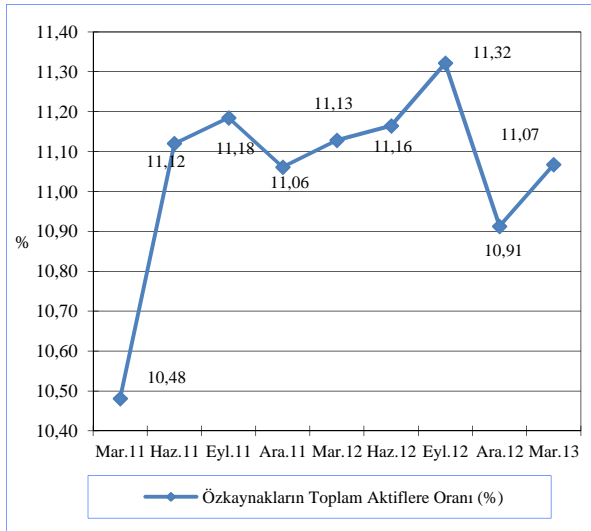

Not: Özkaynaklar, KKTC Bankalar Yasası, Madde 33 Altındaki Tebliğ'in 3. maddesine istinaden hesaplanmıştır.

Kaynak: KKTCMB

Grafik 6.3'te de görüldüğü üzere, bankacılık sektöründeki toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı Mart 2011'de yüzde 10,48'e gerilemiştir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 11,12 seviyesine yükselen özkaynaklar/aktifler oranı, üçüncü çeyrekte yüzde 11,18'e ulaşmış, son çeyrekte ise yüzde 11,06'ya gerilemiştir. 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 11,13, ikinci çeyrekte yüzde 11,16 düzeyine ulaşmıştır. Özkaynakların aktiflere oranı Eylül 2012'de yüzde 11,32 seviyesine yükselmiş, 2012 Aralık sonu itibarıyla yüzde 10,91 seviyesine gerilemiştir. 2013 yılının ilk çeyreği itibarıyla özkaynakların aktiflere oranı yüzde 11,07'ye yükselmiştir.

GRAFİK 6.3: BANKACILIK SEKTÖRÜ ÖZKAYNAKLARININ TOPLAM AKTİFLERE ORANI

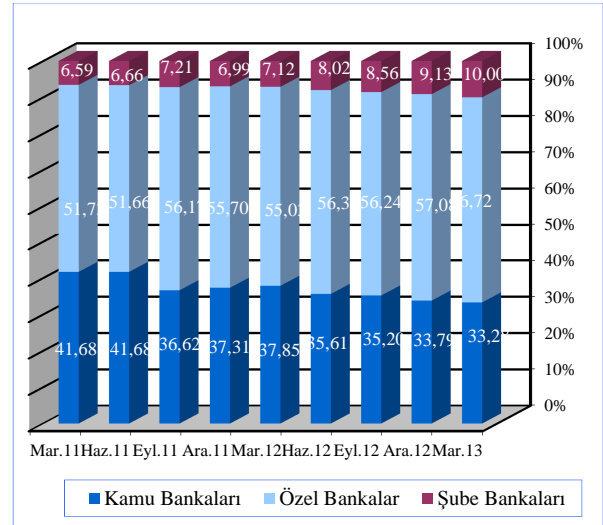

Kaynak: KKTCMB

6.2: TAHSİLİ GECİKMiŞ ALACAKLAR

Aralık 2012 itibarıyla 490,3 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2013 yılı ilk çeyreği itibarıyla yüzde 0,47 oranında azalarak 488 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Aynı dönemde TGA'nın banka gruplarına göre dağılımının verildiği Grafik 6.4'e bakıldığında; 2013 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla şube bankalarının toplam TGA içindeki paylarında artış, özel bankalar ve kamu bankalarının paylarında ise azalış olduğu görülmektedir. Buna göre, Aralık 2012 - Mart 2013 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 33,79'dan yüzde 33,28'e, özel sermayeli bankaların yüzde 57,08'den yüzde 56,72'e gerilerken, şube bankalarının yüzde 9,13'den yüzde 10'a yükselmiştir. Mart 2012 - Mart 2013 döneminde kamu bankalarının sektör içindeki TGA payı yüzde 37,85'den yüzde 33,28'e gerilerken; özel sermayeli bankaların payı 55,03'den yüzde 56,72'ye, şube bankalarının payı ise, yüzde 7,12'den yüzde 10'a yükselmiştir.

GRAFİK 6.4: BANKA GRUPLARINA GÖRE TAKİPTEKİ ALACAKLARIN DAĞILIMI

Kaynak: KKTCMB

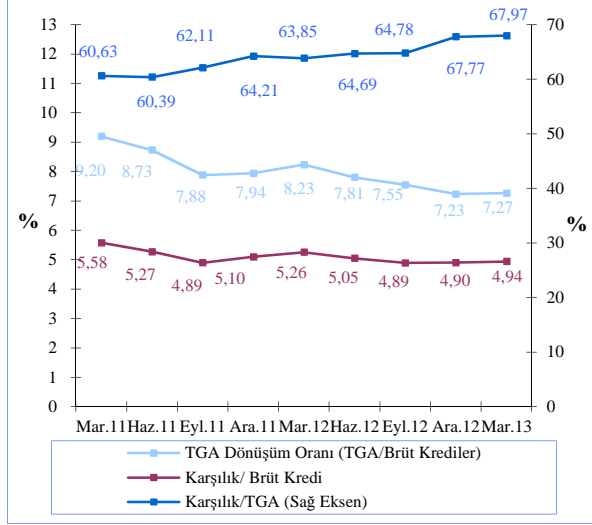
2012 Aralık sonu itibarıyla yüzde 7,23 olan TGA dönüşüm oranı, Mart 2013 sonunda seviyesini korumuş ve yüzde 7,27 olarak gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında ise, yüzde 8,23 olan TGA'ya dönüşüm oranı 0,96 puan azalmıştır.

TGA için ayrılan karşılıklar oranı, Aralık 2012 itibarıyla yüzde 67,77 iken, Mart 2013'de 0,2 puan artmış ve yüzde 67,97'ye yükselmiştir. Mart 2012 - Mart 2013 döneminde TGA için ayrılan karşılıkların oranı 4,12 puan artmıştır.

2012 Aralık ayı itibarıyla yüzde 4,9 olan karşılıklar toplamının brüt kredilere oranı, 2013 yılı birinci

çeyreğinde seviyesini korumuş ve yüzde 4,94 olarak gerçekleşmiştir. Mart 2012 dönemi ile karşılaştırıldığında ise, karşılıklar / brüt krediler oranı yüzde 0,32 oranında gerilemiştir.

GRAFİK 6.5: TGA DÖNÜŞÜM ORANI, KARŞILIK/BRÜT KREDİ VE KARŞILIK/TGA

Kaynak: KKTCMB

2012 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 1,75 olan sektör aktif kârlılığı, 2013 yılı birinci çeyrekte yüzde 1,64'e, yüzde 15,57 olan özkaynak kârlılığı yüzde 14,58'e gerilemiştir. Net faiz marjı ise, yüzde 4,15 düzeyinden yüzde 3,69 seviyesine gerilemiştir.

TABLO 6.2 : AKTİF VE ÖZKAYNAK KÂRLILIĞI İLE NET FAİZ GELİRİ RASYOLARI

Açıklama	2012				2013
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Aktif Kârlılığı ¹	1,80	1,70	1,56	1,75	1,64
Özkaynak Kârlılığı ²	16,08	15,18	13,85	15,57	14,58
Net Faiz Marjı ³	3,99	3,92	3,83	4,15	3,69

1 Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

2 Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

3 (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı+TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Kaynak: KKTCMB

6.3: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSİ

Bankacılık sektörünün finansal sağlamlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını izlemek amacıyla oluşturulan Finansal Sağlık Endeksi (FSE), bu sektördeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtacak rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınmasıyla elde edilmektedir.

KKTC bankacılık sektörünün sağlamlığını, risklerini ve kırılganlıklarını ortaya koyabilmek amacıyla Bankaca hazırlanan bu endeksin sonuçları, sektörün gidişatına dair bir yol gösterici olarak algılanmalıdır.

FSE, sektör ve KKTC ekonomisi ile ilgili yapılan analiz ve yorumlara ışık tutması amacıyla yayınlanmaktadır. Sadece bu endekse bakılarak sektörle ilgili olumlu ya da olumsuz yargı ve sonuçlara ulaşılması yanıltıcı olabilir.

FSE'nin elde edilmesi için oluşturulan alt endekslere ulaşılırken rasyolar önceden belirlenen ağırlıklara göre kullanılmaktadır. Bu alt endeksler ve kullanılan rasyoların ağırlıkları aşağıdaki kutuda verilmektedir.

TABLO 6.3: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSİ DEĞİŞKENLERİ

	Finansal Sağlık Göstergeleri	Endekse Etkinin Yönü	Ağırlık
Aktif Kalitesi	Brüt Takipteki Alacaklar / Brüt Kredi	Negatif	0,33
	Net Takipteki Alacaklar / Özkaynaklar	Negatif	0,33
	Duran Aktifler ¹ / Toplam Aktifler	Negatif	0,33
Likidite	Likit Aktifler ² / Toplam Aktifler	Pozitif	1,00
Kârlılık	Net Kâr / Toplam Aktifler	Pozitif	0,50
	Net Kâr / Özkaynaklar	Pozitif	0,50
Sermaye Yeterliliği	Serbest Sermaye ³ / Toplam Aktifler	Pozitif	0,50
	SYSR	Pozitif	0,50

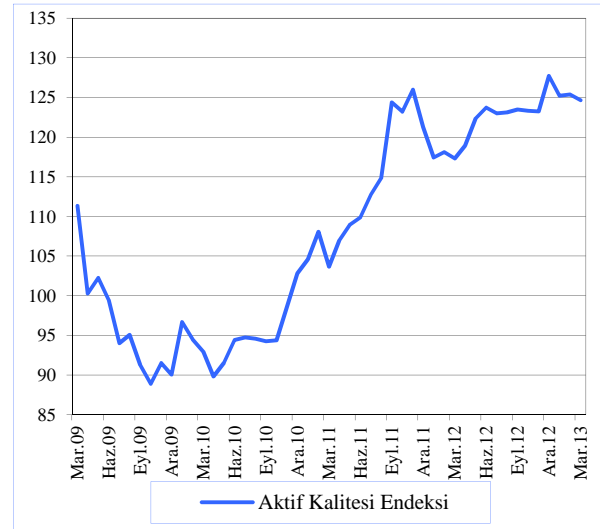
¹ Duran Aktifler; iştirak, bağlı ortaklık, elden çıkarılacak kıymetler, sabit kıymetler ve net takipteki alacaklar toplamından oluşmaktadır.

² Likit Aktifler; nakit değerler, Merkez Bankası, BPP işlemlerinden alacaklar, bankalar ve ters repo işlemlerinden alacaklar toplamından oluşmaktadır.

³ Serbest sermaye, özkaynak tutarından duran aktiflerin çıkarılmasıyla hesaplanmaktadır.

Finansal sağlık endeksi oluşturulurken Kutu-1'de verilen dört alt endeks kullanılmaktadır. Finansal Sağlık Endeksini oluşturan alt endeksler aşağıda sırası ile irdelenmiştir.

Aktif Kalitesi Endeksi: Aktif kalitesi endeksi 2011 yılı dördüncü çeyreğinde ve 2012 yılı birinci çeyreğinde gerilemiştir. 2012 yılı ikinci çeyreği içinde artışa geçen endeks, Haziran ayı itibarıyla 123,75 seviyesine ulaşmıştır. 2012 yılı üçüncü çeyrekte 123,5 olan aktif kalitesi endeksi, dördüncü çeyrekte 127,72 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2013 yılı ilk çeyreğinde ise 124,66 seviyesine gerilemiştir.

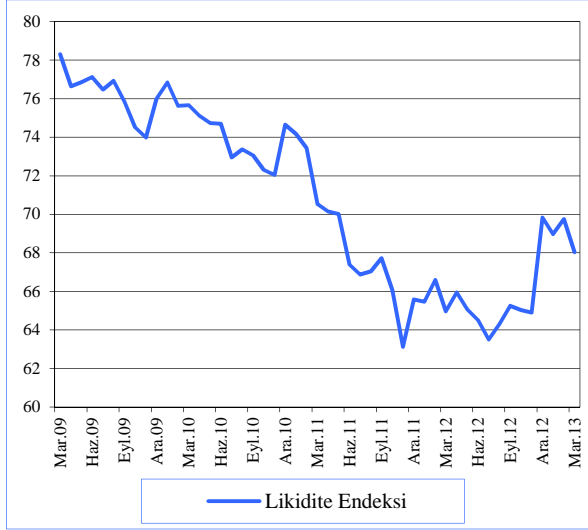
GRAFİK 6.6: AKTİF KALİTESİ ENDEKSİ

Kaynak: KKTCMB

6.3.1: LİKİDİTE ENDEKSİ

Likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2010 yılı içinde gerileme trendine girmiş, bu gerileme 2011 yılı içerisinde de devam etmiştir. Sektörün likidite endeksi, 2011 yılsonunda 65,58 iken, Haziran 2012 itibarıyla 64,5 seviyesine gerilemiş, Eylül 2012'de ise 65,25 seviyesine ulaşmıştır. 2012 Aralık sonu itibarıyla 69,83 seviyesinde idi. 2013 Mart sonu itibarıyla 68,04 seviyesinde gerçekleşmiştir.

GRAFİK 6.7: LİKİDİTE ENDEKSİ

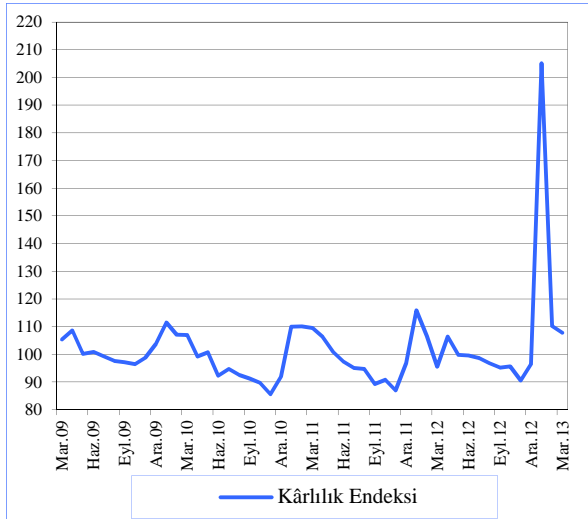

Kaynak: KKTÇMB

6.3.2: KÂRLILIK ENDEKSİ

Finansal Sağlık endeksleri arasında en fazla oynaklık gösteren kârlılık endeksi; 2011 yılı sonunda 96,85 seviyesinde iken, 2012 yılının ilk yarısını 99,67 seviyesinde kapatmıştır. 2012 yılının üçüncü çeyreğinde 95,2'ye gerileyen kârlılık endeksi, yılsonunda 96,49 seviyesine yükselmiştir. Mart 2013 itibarıyla 107,82 seviyesine ulaşmıştır.

GRAFİK 6.8: KÂRLILIK ENDEKSİ

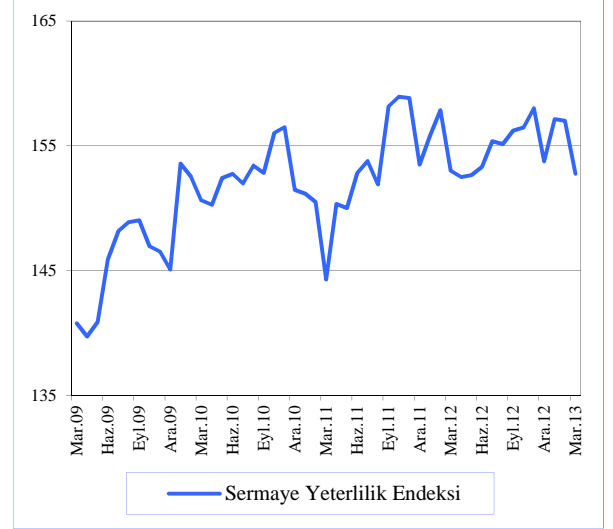

Kaynak: KKTÇMB

6.3.3: SERMAYE YETERLİLİĞİ ENDEKSİ

2011 yılı sonunda 153,49 seviyesinde olan sektör sermaye yeterliliği endeksi, 2012 yılı ilk yarısı sonunda çok az bir değişim göstermiş ve 153,34 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 yılının üçüncü çeyreğinde 156,23 seviyesine yükselmiş, dördüncü çeyrekte ise 153,76 seviyesine gerilemiştir. Mart 2013 itibarıyla sermaye yeterliliği endeksi 152,75 seviyesindedir. Sermaye yeterliliği endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektörünün özkaynaklarının güçlendiğini/zayıfladığını göstermektedir.

GRAFİK 6.9: SERMAYE YETERLİLİĞİ ENDEKSİ

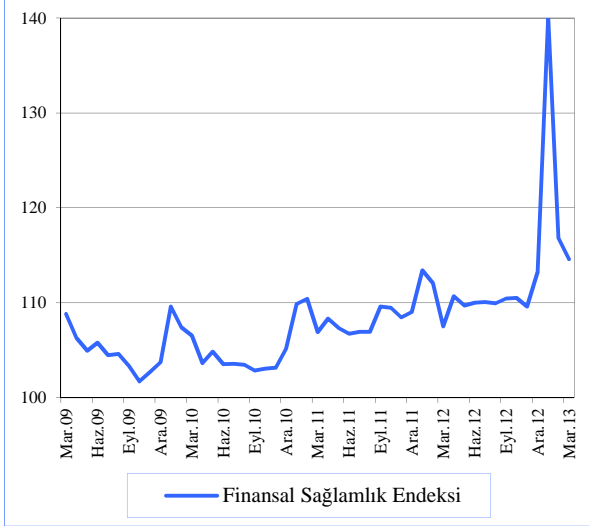

Kaynak: KKTÇMB

6.3.4: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSİ

Bankacılık sektörünün finansal sağlamlığının ve kırılganlıklarının genel hatlarıyla tespit edilebilmesi ve tek bir göstergede özet bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, seçilmiş rasyolardan yararlanılarak oluşturulan ve Haziran 2012 döneminde 110,3 olan Finansal Sağlamlık Endeksi, 2012 yılının üçüncü çeyreğinde 110,44, dördüncü çeyrekte ise 113,25 seviyesine ulaşmıştır. 2013 yılı birinci çeyreği itibarıyla 114.62 düzeyine yükselmiştir.

GRAFİK 6.10: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSİ

Kaynak: KTCMB

EK A. EKONOMİK KARARLAR

TABLO A.1: KKTC MERKEZ BANKASI

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 41/2001 Sayılı Merkez Bankası Yasası'nın 23(1) maddesi altındaki bankaların bulunduracakları genel dispoñibiliteye ilişkin tebliğ.	07.02.2013	841	26.02.2013	32
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun, 41/2001 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca, KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Parası ve Yabancı Para mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değışiklik kararı.	09.05.2013	847	16.05.2013	85
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun, 41/2001 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca, 31 (1) (A) (B) ve (C) maddesinde öngörölen sürelele uygun olarak, kredi türlerine göre Türk Parası ve Yabancı Para reeskont ve avans işlemlerinde uygulanan yıllık faiz oranı değışiklik kararı	09.05.2013	848	16.05.2013	85
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun, 41/2001 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) ve 23 (3) maddeleri uyarınca, KKTC Merkez Bankası nezdindeki Türk Parası ve Yabancı Para yasal karşılık hesaplarına, uygulanan faiz oranı değışiklik kararı.	09.05.2013	849	16.05.2013	85

TABLO A.2: KKTC CUMHURİYET MECLİSİ

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Yasalar

Borç İlişkilerinden Kaynaklanıp Tahsili Geciken ve/veya Tahsil Edilemez Hale Gelen Borçların Ekonomik İyileştirme Kapsamında Yeniden Yapılandırılması (Geçici Kurallar) Yasası

28.03.2013

12

08.04.2013

54

Yasa Tasarıları

Serbest Bölgeler Yasa Tasarısı

Teşvik (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi)

Ödünç Para Veren Finans Şirketleri (Düzenleme ve Denetim) Yasa Tasarısı (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi)

Fon Kaynaklarının Kullanımına Yetki Veren (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi)

EK B. İSTATİSTİK TABLOLARI

TABLO B.1: KKTTCMB SEÇİLMİŞ BİLANÇO KALEMLERİ (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31 Mar. 2009	1.490.226.308	152.767.250	54.015.758	1.697.009.316	126.748.391	993.998.278	490.254.160	86.008.487	1.697.009.316
30 Haz. 2009	1.529.634.301	137.571.126	60.547.645	1.727.753.072	127.627.406	965.821.610	507.526.438	126.777.618	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	1.571.464.773	119.288.779	72.368.998	1.763.122.550	128.539.877	952.927.448	506.903.513	174.751.712	1.763.122.550
31 Ara. 2009	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31 Mar. 2010	1.678.255.719	119.699.130	21.628.653	1.819.583.502	148.558.566	1.011.371.138	526.186.316	133.467.482	1.819.583.502
30 Haz. 2010	1.635.952.971	112.288.248	15.497.731	1.763.738.950	187.681.870	919.331.463	539.155.765	117.569.852	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	1.641.664.513	115.422.553	14.440.147	1.771.527.213	212.615.964	895.021.945	541.784.790	122.104.514	1.771.527.213
31 Ara.2010	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31 Mar. 2012	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30 Haz. 2012	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889
30 Eyl. 2012	2.024.266.363	153.308.695	1.725.758	2.179.300.816	191.283.228	982.830.467	691.217.788	313.969.333	2.179.300.816
31 Ara. 2012	2.454.557.334	91.651.874	40.831.510	2.587.040.718	260.911.511	1.357.819.974	700.000.506	268.308.727	2.587.040.718
31 Mar. 2013	2.529.386.602	99.080.149	2.320.907	2.630.787.658	217.047.397	1.366.592.597	746.030.636	301.117.028	2.630.787.658

Kaynak: KKTTCMB

TABLO B.2: KKTCCMB LİKİT VARLIKLAR (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31 Mar. 2009	41.253.227	1.102.232	332.627.571	530.370.417	3.765.687	581.107.174	1.490.226.308
30 Haz. 2009	43.011.879	1.102.232	428.710.343	555.479.912	14.957.825	486.372.110	1.525.634.301
30 Eyl. 2009	45.836.472	1.102.232	585.856.115	584.959.903	17.957.401	335.752.650	1.571.464.773
31 Ara. 2009	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31 Mar. 2010	35.746.477	1.382.809	816.091.494	661.463.000	11.451.199	152.120.740	1.678.255.719
30 Haz. 2010	32.604.567	1.382.809	876.887.621	667.933.901	12.187.983	44.956.090	1.635.952.971
30 Eyl. 2010	42.712.314	1.382.809	946.829.816	624.827.812	20.536.662	5.375.100	1.641.664.513
31 Ara. 2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar.2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31 Mar. 2012	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30 Haz.2012	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719
30 Eyl.2012	37.746.858	2.510.610	937.959.685	991.822.178	17.852.088	36.374.944	2.024.266.363
31 Ara.2012	41.824.170	2.506.876	1.224.645.577	1.016.589.138	126.405.173	42.586.400	2.454.557.334
31 Mar.2013	48.582.643	2.506.876	1.248.835.118	1.153.243.815	23.927.150	52.291.000	2.529.386.602

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.3: KKTCMB TARAFINDAN BANKACILIK SEKTÖRÜNE KULLANDIRILAN KREDİLER (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2008			430.400				3.780.750	4.333.912
31 Mar. 2009			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2009		1.677.527	3.497.163				3.863.397	9.038.087
30 Eyl. 2009		466.648	4.416.690				7.520.845	12.404.183
31 Ara. 2009		778.149	4.393.957				3.964.792	9.011.434
31 Mar. 2010			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2010		446.301	4.123.567				3.964.792	8.534.660
30 Eyl. 2010			2.485.038				3.690.421	6.175.459
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518
31 Mar. 2012		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30 Haz. 2012		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997
30 Eyl. 2012			1.629.494				4.581.056	6.210.550
31 Ara. 2012			453.024					453.024
31 Mar. 2013			464.117				2.369.863	2.833.980

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

TABLO B.4: KKTCCMB NEZDİNDEKİ MEVDUAT (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara. 2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31 Mar. 2009	35.902.683	18.179.795	599.797.649	339.120.108	281.252.635	209.001.525	515.521	482.522	1.484.252.438
30 Haz. 2009	20.662.007	9.044.368	571.758.526	357.075.096	293.736.408	213.790.030	3.949.510	3.332.103	1.473.348.048
30 Eyl. 2009	45.524.084	1.360.569	500.184.219	403.763.487	304.655.068	202.248.445	477.931	1.617.158	1.459.830.961
31 Ara. 2009	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31 Mar. 2010	16.472.825	9.533.869	527.840.556	451.805.563	320.942.960	205.243.356	4.462.363	1.255.962	1.537.557.454
30 Haz. 2010	19.988.523	9.737.065	447.434.785	439.488.488	325.324.703	213.831.062	1.929.970	752.632	1.457.817.228
30 Eyl. 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
31 Ara. 2010	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.595.655
31 Mar. 2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30 Eyl. 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31 Ara. 2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31 Mar. 2012	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794
30 Haz. 2012	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662
30 Eyl. 2012	14.402.529	6.604.084	346.198.534	580.702.034	417.571.483	273.646.305	448.719	34.474.567	1.674.048.255
31 Ara. 2012	29.068.032	12.594.336	569.036.541	705.950.851	427.106.666	272.893.840	6.803.900	34.366.314	2.057.820.480
31 Mar. 2013	48.816.728	11.822.337	613.253.255	654.092.851	453.851.811	292.178.825	6.076.543	32.530.883	2.112.623.233

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.5: KKTCCMB DÖVİZ KURLARI

Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO		KL	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2002		1.634.501	1.642.384	2.618.888	2.632.577	1.703.477	1.711.693	2.800.000	2.940.000
2003		1.395.835	1.402.567	2.476.610	2.489.556	1.745.072	1.753.489	2.880.000	3.024.000
2004		1.342.100	1.348.600	2.576.500	2.590.000	1.826.800	1.835.600	3.046.800	3.199.140
2005		1,3418	1,3483	2,3121	2,3242	1,5875	1,5952	2,6934	2,8281
2006		1,4056	1,4124	2,7569	2,7713	1,8515	1,8604	3,1067	3,2620
2007		1,4221	1,4290	2,7941	2,8087	1,8432	1,8521	2,8256	2,9669
2008		1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511		
2009		1,5057	1,5130	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707		
2010		1,5460	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,0590		
2011		1,8889	1,8980	2,9170	2,9322	2,4438	2,4556		
2012		1.7826	1.7912	2.8708	2.8858	2.3517	2.3630		
2013	1	1.7588	1.7673	2.7716	2.7861	2.3805	2.3920		
	2	1.8050	1.8082	2.7271	2.7413	2.3627	2.3669		
	3	1.8087	1.8120	2.7441	2.7584	2.3189	2.3230		
	4	1.7953	1.7985	2.7840	2.7985	2.3501	2.3543		

Not: Kurlar ay sonu itibarıyla verilmiştir.

TABLO B.6: ÇAPRAZ KURLAR

Yıllar	Yabancı Para / ABD doları			
	Aylar	£	€	KL
2002		1,6029	1,0422	1,7901
2003		1,7750	1,2502	2,1560
2004		1,9205	1,3611	2,3722
2005		1,7238	1,1831	2,0975
2006		1,9621	1,3172	2,3095
2007		1,9979	1,4683	2,5351
2008		1,4503	1,4156	
2009		1,5874	1,4347	
2010		1,5456	1,3254	
2011		1,5449	1,2938	
2012		1.6111	1.3192	
	1	1.5765	1.3535	
	2	1.5134	1.3090	
	3	1.5198	1.2821	
	4	1.5533	1.3090	

Not: Ay sonu ve yılsonu çapraz kurlarıdır.

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.7: KKTOMB TARAFINDAN TÜRK LİRASI VE DÖVİZ MEVDUATINA UYGULANAN FAİZ ORANLARI (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
20.09.2007	16,75	3,50	2,25	4,25	20.09.2007	613	08.10.2007	182
26.10.2007	16,25	3,50	2,25	4,25	26.10.2007	618	06.11.2007	197
22.11.2007	15,75	3,50	2,25	4,25	22.11.2007	621	04.12.2007	214
14.12.2007	15,25	3,50	2,25	4,25	14.12.2007	626	19.12.2007	224
18.01.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	18.01.2008	631	24.01.2008	17
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	05.02.2008	635	19.02.2008	32
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	29.02.2008	640	13.03.2008	50
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	25.03.2008	646	03.04.2008	59
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	20.12.2012	835	21.12.2012	212

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.8: KKTOMB TARAFINDAN YASAL KARŞILIKLARA UYGULANAN FAİZ ORANLARI (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
28.11.2001	12,00	1,00	1,00	2,50	05.10.2001	460	28.11.2001	124
07.05.2002	12,00	0,50	0,50	1,50	30.04.2002	474	07.05.2002	50
12.12.2002	12,00	0,35	0,50	1,25	29.11.2002	483	12.12.2002	121
09.07.2003	12,00	0,25	0,50	1,25	02.07.2003	498	09.07.2003	79
01.09.2004	12,00	0,50	0,50	1,75	25.08.2004	531	01.09.2004	127
01.04.2005	10,00	0,75	0,50	1,75	29.03.2005	549	31.03.2005	47
01.11.2005	10,00	1,25	0,75	2,00	27.10.2005	567	08.11.2005	197
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.9: REESKONT FAİZ ORANLARI (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					₺				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.10: YASAL KARŞILIK ORANLARI (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	Türk Parası Yükümlülüklerde	Yabancı Para Yükümlülüklerde
30.06.2002		15	16
30.11.2002		14	15
30.04.2003		13	14
30.10.2003		12	13
31.01.2004		11	12
31.07.2004		10	11
31.12.2005		10	11
30.06.2006		9	10
30.09.2007		9	9
31.12.2008		8	8
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	
	Yabancı Para Yükümlülüklerde		8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde		0

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.11: KARŞILIKSIZ ÇEKLER

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs Adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011	1	230	230
	2	229	459
	3	284	743
	4	240	983
	5	218	1.201
	6	295	1.496
	7	255	1.751
	8	285	2.036
	9	289	2.325
	10	279	2.604
	11	298	2.902
	12	342	3.244
2012	1	314	314
	2	321	635
	3	336	971
	4	350	1.321
	5	316	1.637
	6	272	1.909
	7	347	2.256
	8	325	2.581
	9	289	2.870
	10	327	3.197
	11	264	3.461
	12	381	3.842
2013	1	305	305
	2	352	657
	3	320	977
	4	253	1.230

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.12: BANKACILIK SEKTÖRÜ AKTİF / PASİF ÖZETLERİ (MİLYON TL)

Tarih	Likit Aktifler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplam	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplam
31 Ara. 09	2.360,5	702,3	515,3	3.973,7	-253,3	449,5	7.748,0	6.565,9	391,4	790,7	7.748,0
31 Mar.10	2.346,3	656,3	526,0	4.015,1	-251,9	512,8	7.804,6	6.607,8	377,6	819,2	7.804,6
30 Haz. 10	2.355,9	565,6	538,2	4.189,4	-267,0	562,2	7.944,3	6.713,9	362,3	868,1	7.944,3
30 Eyl. 10	2.304,4	547,2	539,9	4.260,8	-263,9	641,7	8.030,1	6.737,6	387,2	905,3	8.030,1
31 Ara. 10	2.494,0	500,2	556,7	4.630,6	-266,5	501,8	8.416,8	7.066,9	414,5	935,4	8.416,8
31 Mar. 11	2.357,9	611,8	592,2	4.850,5	-270,7	520,9	8.662,6	7.365,3	389,4	907,9	8.662,6
30 Haz. 11	2.312,6	882,1	616,5	5.117,5	-269,9	443,9	9.102,7	7.658,3	432,1	1.012,3	9.102,7
30 Eyl. 11	2.465,5	902,0	651,8	5.376,8	-263,1	499,1	9.632,1	8.118,1	436,7	1.077,3	9.632,1
31 Ara. 11	2.415,1	965,5	653,5	5.868,5	-299,3	314,5	9.917,8	8.402,9	417,9	1.097,0	9.917,8
31 Mar. 12	2.355,7	853,4	663,4	5.842,6	-307,2	407,5	9.815,4	8.274,4	448,7	1.092,3	9.815,4
30 Haz. 12	2.387,0	830,0	670,9	5.523,1	-302,5	953,6	10.062,1	8.450,4	488,3	1.123,4	10.062,1
30 Eyl. 12	2.507,5	723,4	691,5	6.168,8	-301,7	589,9	10.379,4	8.696,2	508,1	1.175,1	10.379,4
31 Ara. 12	2.957,3	560,1	700,0	6.778,1	-332,5	362,5	11.025,5	9.284,1	538,2	1.203,2	11.025,5
31 Mar. 13	2.823,5	528,9	744,8	6.716,9	-331,7	469,9	10.952,3	9.201,6	538,6	1.212,1	10.952,3

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.13: KREDİLER (TOPLAM) - TÜRLERİNE GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2009	46,1	2,3	15,6	0,0	6,5	1.847,0	16,4	16,4	989,2	131,1	0,0	6,3	1,9	439,5	3.518,3
31 Mar. 2010	44,1	1,6	14,6	0,0	6,7	1.858,7	21,6	16,4	1.054,5	124,7	0,0	7,6	1,7	421,0	3.573,2
30 Haz. 2010	46,5	1,7	15,0	0,0	6,0	1.966,9	20,2	16,1	1.151,6	133,7	0,0	6,1	1,7	371,0	3.736,5
30 Eyl. 2010	53,0	1,9	15,5	0,0	6,2	1.972,2	15,8	14,3	1.182,9	140,8	0,0	4,4	1,7	400,7	3.809,4
31 Ara. 2010	59,3	4,4	16,8	0,0	6,5	2.202,1	19,3	14,9	1.273,7	146,2	0,0	5,7	1,0	439,4	4.189,3
31 Mar. 2011	55,4	6,4	16,9	0,0	20,2	2.262,1	22,1	13,4	1.368,9	144,3	0,3	5,7	0,0	488,6	4.404,3
30 Haz. 2011	62,9	10,4	17,5	0,0	26,2	2.354,2	17,2	12,8	1.515,2	156,1	0,3	5,7	1,1	490,9	4.670,5
30 Eyl. 2011	64,0	12,1	20,0	0,0	26,7	2.581,8	12,6	14,0	1.637,0	164,0	0,0	6,9	1,2	412,7	4.953,0
31 Ara. 2011	62,6	15,3	18,1	0,0	32,2	2.865,9	16,9	13,4	1.686,5	168,0	0,1	0,7	1,2	521,4	5.402,3
31 Mar. 2012	61,0	16,2	23,9	0,0	32,6	2.857,6	18,0	12,7	1.739,9	172,0	0,1	5,3	1,2	420,9	5.361,4
30 Haz. 2012	68,8	14,7	30,1	0,0	31,8	2.956,0	12,1	12,0	1.836,7	184,0	0,5	5,2	1,1	369,9	5.523,1
30 Eyl. 2012	70,9	13,8	16,9	0,0	31,2	2.945,5	7,8	11,0	1.998,8	188,2	0,3	4,9	1,2	412,6	5.703,1
31 Ara. 2012	71,2	9,9	18,2	0,0	40,6	3.465,3	13,6	10,5	2.020,7	199,8	0,3	0,4	0,0	437,3	6.287,8
31 Mar. 2013	68,6	9,3	16,9	0,0	48,3	3.229,6	18,1	10,1	2.085,7	184,3	0,5	2,8	0,0	554,7	6.228,9

Kaynak: KKTCMB

TABLO B.14: KREDİLER (TP) - TÜRLERİNE GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2009	35,0	0	0,2	0	0,5	1.288,8	16,4	8,6	509,1	130,3	0	0	0	320,0	2.308,9
31 Mar. 2010	30,5	0	0,2	0	0,5	1.304,8	21,6	8,8	580,8	124,2	0	0	0	306,4	2.377,8
30 Haz. 2010	32,9	0,2	0,3	0	0	1.376,1	20,1	8,5	668,6	133,2	0	0	0	251,5	2.491,4
30 Eyl. 2010	39,8	0,1	0,5	0	0	1.383,7	15,5	7,5	723,3	140,0	0	0	0	279,1	2.589,5
31 Ara. 2010	43,7	0,3	0,4	0	0	1.536,8	19,3	7,7	782,9	145,5	0	0	0	303,8	2.840,4
31 Mar. 2011	41,7	0,3	0,4	0	13,2	1.546,7	22,1	6,8	866,5	143,5	0,3	0	0	351,4	2.992,9
30 Haz. 2011	47,7	0,1	0,4	0	19,2	1.564,4	17,2	6,0	988,0	154,0	0,3	0	0	322,0	3.119,3
30 Eyl. 2011	48,3	0,1	0,4	0	19,9	1.685,1	12,6	5,7	1.057,7	161,7	0,2	0	0	262,4	3.254,1
31 Ara. 2011	46,1	0,3	1,0	0	25,9	1.946,4	16,9	5,5	1.104,9	165,9	0,1	0	0	355,6	3.668,6
31 Mar.2012	48,3	0,3	8,3	0	27,0	1.977,1	18,0	5,1	1.161,4	166,8	0,5	0	0	257,1	3.669,9
30 Haz. 2012	53,8	0,4	14,0	0	26,7	2.022,2	12,1	4,3	1.221,4	181,7	0,5	0	0	222,2	3.759,6
30 Eyl. 2012	55,5	0,5	0,5	0	26,8	2.045,9	7,8	3,6	1.293,9	185,7	0,3	0	0	255,7	3.877,2
31 Ara. 2012	54,7	0,0	0,5	0	31,6	2.288,1	13,6	3,5	1.309,7	198,2	0,3	0	0	253,3	4.153,5
31 Mar. 2013	52,9	0,3	0,7	0	40,0	2.246,0	18,1	3,0	1.414,4	183,6	0,4	0	0	339,2	4.298,6

Kaynak: KKTCMB

TABLO B.15: KREDİLER (YP) - TÜRLERİNE GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2009	11,1	2,3	15,4	0	5,9	558,2	0	7,8	480,1	0,7	0	6,4	1,9	119,6	1.209,4
31 Mar. 2010	13,6	1,6	14,4	0	6,2	553,9	0	7,6	473,7	0,5	0	7,5	1,7	114,7	1.195,4
30 Haz. 2010	13,6	1,5	14,6	0	6,0	590,9	0	7,6	482,9	0,5	0	6,0	1,7	119,8	1.245,1
30 Eyl. 2010	14,3	1,8	14,8	0	6,4	588,3	0	6,7	459,5	0,7	0	4,3	1,7	121,4	1.219,9
31 Ara. 2010	15,5	4,1	16,4	0	6,5	665,5	0	6,7	490,9	0,8	0	5,7	1,0	135,8	1.348,9
31 Mar. 2011	13,7	6,1	16,5	0	6,7	715,4	0	6,6	502,4	0,8	0	5,7	0	137,5	1.411,4
30 Haz. 2011	15,2	10,2	17,1	0	7,0	789,8	0	6,8	527,0	2,1	0	5,7	1,2	169,1	1.551,2
30 Eyl. 2011	15,8	11,9	19,5	0	6,7	896,8	0	8,2	579,4	2,0	0	7,0	1,2	150,4	1.698,9
31 Ara. 2011	16,4	15,0	17,1	0	6,3	919,5	0	7,9	581,7	2,2	0	0,7	1,2	165,7	1.733,7
31 Mar.2012	12,7	15,9	15,6	0	5,4	880,5	0	7,6	578,5	5,2	0	5,2	1,2	163,7	1.691,5
30 Haz. 2012	14,9	14,3	16,1	0	5,1	933,7	0	7,6	651,2	2,3	0	5,2	1,1	147,7	1.763,5
30 Eyl. 2012	15,4	13,3	16,4	0	4,4	898,6	0	7,4	705,0	2,5	0	4,9	1,1	156,9	1.825,9
31 Ara. 2012	16,5	9,9	17,7	0	9,0	1.177,2	0	7,0	711,0	1,6	0	0,4	0	184,0	2.134,3
31 Mar. 2013	15,7	9,0	16,2	0	8,3	983,5	0	7,1	671,3	0,8	0	2,8	0	215,6	1.930,3

Kaynak: KKTCMB

TABLO B.16: KREDİLER - VADELERE GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2009	2.093,9	8,72	1.424,4	7,04	3.518,3	0,00
31 Mar. 2010	2.078,1	-0,75	1.495,1	4,96	3.573,2	1,56
30 Haz. 2010	2.093,1	0,72	1.643,4	9,92	3.736,5	4,57
30 Eyl. 2010	2.128,9	1,71	1.680,5	2,26	3.809,4	1,95
31 Ara. 2010	2.345,3	10,16	1.844,0	9,73	4.189,3	9,97
31 Mar.2011	2.401,3	2,39	2.002,9	8,62	4.404,3	5,13
30 Haz. 2011	2.445,7	1,85	2.224,7	11,07	4.670,5	6,04
30 Eyl. 2011	2.548,6	4,21	2.404,4	8,08	4.953,0	6,05
31 Ara. 2011	2.888,4	13,33	2.513,9	4,55	5.402,3	9,07
31 Mar.2012	2.803,1	-2,95	2.558,4	1,77	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	2.833,0	1,07	2.690,1	5,15	5.523,1	3,02
30 Eyl. 2012	2.823,1	-0,35	2.880,0	7,04	5.703,1	3,26
31 Ara. 2012	3.255,7	15,32	3.032,1	5,28	6.287,8	10,25
31 Mar. 2013	3.027,2	-7,02	3.201,7	5,59	6.228,9	-0,94

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.17: KREDİLER - KAMU ÖZEL AYIRIMI (MİLYON TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Yüzde Değişim	Özel Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2009	1.375,9	15,16	2.142,4	0,00	3.518,3	0,00
31 Mar. 2010	1.343,9	-2,33	2.229,3	4,06	3.573,2	1,56
30 Haz. 2010	1.339,5	-0,33	2.396,9	7,52	3.736,5	4,57
30 Eyl. 2010	1.346,5	0,52	2.462,9	2,75	3.809,4	1,95
31 Ara. 2010	1.503,2	11,64	2.686,1	9,06	4.189,3	9,97
31 Mar.2011	1.516,5	0,88	2.887,8	7,51	4.404,3	5,13
30 Haz. 2011	1.481,5	-2,31	3.189,0	10,43	4.670,5	6,04
30 Eyl. 2011	1.485,4	0,26	3.467,6	8,74	4.953,0	6,05
31 Ara. 2011	1.752,2	17,96	3.650,1	5,26	5.402,3	9,07
31 Mar.2012	1.664,0	-5,03	3.697,4	1,30	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	1.662,4	-0,10	3.860,7	4,42	5.523,1	3,02
30 Eyl. 2012	1.721,7	3,57	3.981,4	3,13	5.703,1	3,26
31 Ara. 2012	2.003,1	16,34	4.284,7	7,61	6.287,8	10,25
31 Mar. 2013	1.811,1	-9,58	4.417,8	3,11	6.228,9	-9,94

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.18: KREDİ BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYON TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
31 Ara. 2009	2.437,0	282,7	546,3	243,9	8,3	3.518,3
31 Mar. 2010	2.331,5	308,9	571,6	248,3	99,9	3.560,2
30 Haz. 2010	2.417,3	354,1	608,1	252,2	104,8	3.736,5
30 Eyl. 2010	2.454,4	352,5	643,2	256,3	103,0	3.809,4
31 Ara. 2010	2.707,6	391,4	676,9	259,9	153,53	4.189,3
31 Mar. 2011	2.899,8	422,5	705,4	257,9	119,1	4.404,3
30 Haz. 2011	3.076,5	461,3	725,5	273,5	133,7	4.670,5
30 Eyl.2011	3.278,6	500,6	737,9	283,9	152,0	4.953,0
31 Ara.2011	3.698,5	505,3	765,0	287,6	145,5	5.402,3
31 Mar.2012	3.617,2	521,8	782,3	300,9	139,2	5.361,4
30 Haz. 2012	3.716,3	514,6	824,3	318,0	149,9	5.523,1
30 Eyl. 2012	3.834,6	524,9	852,3	333,4	157,9	5.703,1
31 Ara. 2012	4.340,4	587,7	865,7	332,7	161,3	6.287,8
31 Mar. 2013	4.197,4	636,3	872,5	365,9	156,8	6.228,9

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.19: ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (MİLYON TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artış Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
31 Ara. 2009	525,1	97,9	3,4	3,8	79,4	81,0	790,6
31 Mar. 2010	528,6	101,8	3,5	3,8	52,2	129,3	819,2
30 Haz. 2010	562,3	107,6	3,5	3,8	104,0	86,9	868,1
30 Eyl. 2010	562,5	107,6	3,5	3,8	141,0	86,9	905,3
31 Ara. 2010	567,4	107,8	3,5	3,8	170,6	82,3	935,4
31 Mar.2011	567,6	121,6	3,5	4,2	42,4	168,6	907,9
30 Haz. 2011	630,2	133,3	3,5	5,0	98,0	142,2	1.012,2
30 Eyl. 2011	641,0	141,6	3,1	5,0	162,5	124,1	1.077,3
31 Ara. 2011	641,3	143,2	3,5	5,0	181,5	122,5	1.097,0
31 Mar. 2012	653,5	150,6	3,5	6,3	44,5	233,9	1.092,3
30 Haz. 2012	667,3	162,5	3,5	6,3	103,7	180,1	1.123,4
30 Eyl. 2012	680,5	168,5	3,5	6,4	148,6	167,6	1.175,1
31 Ara. 2012	683,0	166,8	3,5	6,3	178,0	165,6	1.203,2
31 Mar. 2013	684,4	180,8	3,5	10,5	55,6	277,3	1.212,1

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.20: KÂR / ZARAR TABLOSU (MİLYON TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
31 Ara. 2009	846,4	217,6	128,4	260,9	79,4
31 Mar. 2010	196,1	74,1	36,4	63,1	52,2
30 Haz. 2010	391,7	142,7	75,3	128,0	104,0
30 Eyl. 2010	591,2	224,8	112,4	197,1	141,0
31 Ara. 2010	785,8	287,5	147,3	270,4	170,6
31 Mar.2011	202,0	78,9	39,4	67,0	42,4
30 Haz. 2011	419,1	165,6	80,2	135,2	98,0
30 Eyl. 2011	653,0	257,3	114,1	204,4	162,5
31 Ara. 2011	897,3	316,8	158,9	289,2	181,5
31 Mar.2012	250,9	94,9	44,8	79,1	44,5
30 Haz. 2012	504,7	184,3	99,9	160,9	103,7
30 Eyl. 2012	761,0	274,8	145,3	242,9	148,6
31 Ara. 2012	1.027,0	347,6	187,7	327,6	178,0
31 Mar. 2013	253,2	94,7	54,4	89,296	55,6

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.21: MEVDUAT (TOPLAM) - VADE GRUPLARINA GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2009	976,2	4.543,6	424,1	135,3	486,7	6.565,9
31 Mar. 2010	971,3	4.642,5	361,2	203,2	429,6	6.607,8
30 Haz. 2010	974,7	4.739,1	335,2	231,5	433,4	6.713,9
30 Eyl. 2010	1.007,6	4.719,0	342,3	209,0	459,7	6.737,6
31 Ara. 2010	1.136,6	4.838,5	416,9	196,3	478,6	7.066,9
31 Mar. 2011	1.165,9	4.682,3	769,5	224,3	523,3	7.365,3
30 Haz. 2011	1.245,0	4.745,0	852,4	226,3	589,7	7.658,4
30 Eyl. 2011	1.301,3	4.939,3	948,4	252,2	676,9	8.118,1
31 Ara. 2011	1.448,5	5.013,3	986,7	272,5	681,9	8.402,9
31 Mar. 2012	1.254,3	5.013,7	1.061,7	298,3	646,4	8.274,4
30 Haz. 2012	1.300,5	5.095,5	1.109,7	290,4	654,4	8.450,5
30 Eyl. 2012	1.297,6	5.236,5	1.194,9	266,3	700,9	8.696,2
31 Ara. 2012	1.466,7	5.599,1	1.187,8	304,3	726,2	9.284,1
31 Mar. 2013	1.438,0	5.495,9	1.204,2	287,7	775,8	9.201,6

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.22: MEVDUAT (TP) - VADE GRUPLARINA GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2009	507,1	3.087,5	223,6	45,5	102,5	3.966,2
31 Mar. 2010	465,4	3.179,3	173,8	109,0	57,5	3.985,0
30 Haz. 2010	470,2	3.213,2	176,6	116,4	58,3	4.034,7
30 Eyl. 2010	499,3	3.244,2	195,9	106,6	82,6	4.128,6
31 Ara. 2010	611,8	3.325,8	233,7	112,9	87,8	4.372,0
31 Mar. 2011	593,7	3.260,6	520,9	130,4	92,4	4.598,0
30 Haz. 2011	648,0	3.285,2	591,1	126,7	130,0	4.781,0
30 Eyl. 2011	684,6	3.367,9	657,2	139,6	153,6	5.002,9
31 Ara. 2011	795,6	3.443,0	682,0	151,0	157,3	5.228,9
31 Mar. 2012	645,4	3.437,4	706,4	175,7	131,7	5.096,6
30 Haz. 2012	652,6	3.476,0	718,4	168,4	132,7	5.148,3
30 Eyl. 2012	668,4	3.563,4	777,9	134,4	163,1	5.307,2
31 Ara. 2012	774,2	3.667,8	752,7	151,9	175,9	5.522,5
31 Mar. 2012	747,5	3.778,6	764,5	139,9	225,4	5.656,0

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.23: MEVDUAT (YP) - VADE GRUPLARINA GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2009	469,0	1.456,2	200,5	89,7	384,3	2.599,7
31 Mar.2010	505,7	1.463,2	187,3	94,2	372,2	2.622,8
30 Haz. 2010	504,4	1.525,9	158,5	115,1	375,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	508,3	1.474,9	146,4	102,4	377,0	2.609,0
31 Ara. 2010	524,9	1.512,8	183,0	83,5	390,7	2.694,9
31 Mar. 2011	572,3	1.421,7	248,5	93,8	431,0	2.767,3
30 Haz. 2011	597,0	1.459,7	261,3	99,7	459,7	2.877,4
30 Eyl. 2011	616,8	1.571,4	291,2	112,6	523,2	3.115,2
31 Ara. 2011	652,9	1.570,4	304,6	121,4	524,7	3.174,0
31 Mar. 2012	608,9	1.576,2	355,4	122,6	514,7	3.177,8
30 Haz. 2012	647,8	1.619,5	391,3	122,0	521,6	3.302,2
30 Eyl. 2012	629,2	1.673,1	416,9	131,9	537,9	3.389,0
31 Ara. 2012	692,5	1.931,4	435,1	152,3	550,3	3.761,6
31 Mar. 2013	690,4	1.717,3	439,7	147,7	550,5	3.545,6

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.24: MEVDUAT (TOPLAM) - TÜRLERİNE GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2009	615,0	609,2	5.025,0	190,8	125,9	6.565,9
31 Mar.2010	630,9	638,2	5.022,7	195,8	120,2	6.607,8
30 Haz. 2010	518,0	745,1	5.123,1	174,4	153,3	6.713,9
30 Eyl. 2010	579,2	693,6	5.147,9	178,4	138,5	6.737,6
31 Ara. 2010	638,9	679,6	5.332,1	192,2	224,1	7.066,9
31 Mar. 2011	583,3	781,4	5.585,1	197,4	218,1	7.365,3
30 Haz. 2011	531,8	834,0	5.839,0	219,6	234,0	7.658,4
30 Eyl. 2011	529,7	905,1	6.162,0	226,1	295,2	8.118,1
31 Ara. 2011	569,1	899,2	6.334,3	285,3	315,0	8.402,9
31 Mar. 2012	568,5	850,6	6.324,6	272,1	258,6	8.274,4
30 Haz. 2012	598,2	871,4	6.432,8	294,6	253,5	8.450,5
30 Eyl. 2012	600,8	905,0	6.652,3	292,3	245,8	8.696,2
31 Ara. 2012	782,9	976,8	6.952,3	261,8	310,3	9.284,1
31 Mar. 2013	590,2	1.015,7	7.022,6	274,8	298,3	9.201,6

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.25: MEVDUAT (TP) - TÜRLERİNE GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2009	515,1	399,8	2.900,3	110,2	40,7	3.966,2
31 Mar. 2010	551,2	410,1	2.881,2	105,6	36,8	3.984,9
30 Haz. 2010	439,1	481,8	2.952,7	104,2	56,9	4.034,7
30 Eyl. 2010	509,2	431,2	3.038,5	107,9	41,8	4.128,6
31 Ara. 2010	573,2	428,7	3.157,8	122,9	89,4	4.372,0
31 Mar. 2011	518,6	504,4	3.392,8	122,9	59,3	4.598,0
30 Haz. 2011	470,0	546,9	3.555,8	146,9	61,4	4.781,0
30 Eyl. 2011	457,9	577,9	3.690,7	143,5	132,9	5.002,9
31 Ara. 2011	495,4	586,4	3.832,9	202,4	111,8	5.228,9
31 Mar. 2012	491,5	507,8	3.812,9	189,5	94,9	5.096,6
30 Haz. 2012	515,1	501,9	3.847,6	211,9	71,8	5.148,3
30 Eyl. 2012	520,0	522,3	3.976,3	203,7	84,9	5.307,2
31 Ara. 2012	455,7	609,6	4.215,1	174,8	67,3	5.522,5
31 Mar. 2013	500,8	615,8	4.262,7	189,3	87,4	5.656,0

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.26: MEVDUAT (YP) - TÜRLERİNE GÖRE (MİLYON TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2009	99,8	209,4	2.124,6	80,7	85,2	2.599,7
31 Mar.2010	79,8	228,1	2.141,4	89,9	83,6	2.622,8
30 Haz. 2010	78,8	263,2	2.170,4	70,3	96,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	69,8	262,4	2.109,4	70,4	96,6	2.609,0
31 Ara. 2010	65,6	250,9	2.174,4	69,4	134,6	2.694,9
31 Mar. 2011	64,7	277,0	2.192,3	74,5	158,8	2.767,3
30 Haz. 2011	61,8	287,2	2.283,1	72,9	172,4	2.877,4
30 Eyl. 2011	71,9	327,3	2.471,2	82,6	162,2	3.115,2
31 Ara. 2011	73,7	312,8	2.501,3	82,9	203,3	3.174,0
31 Mar. 2012	76,9	342,9	2.511,6	82,6	163,8	3.177,8
30 Haz.2012	83,1	369,5	2.585,3	82,7	181,6	3.302,2
30 Eyl.2012	80,8	382,7	2.676,0	88,6	160,9	3.389,0
31 Ara.2012	327,2	367,1	2.737,2	87,0	243,1	3.761,6
31Mar.2013	89,4	399,9	2.759,9	85,5	210,9	3.545,6

Kaynak: KKTOMB

TABLO B.27: PARA ARZI (MİLYON TL)

Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2009		1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010	I	1.165,6	1,16	6.236,1	0,69	6.893,2	0,74
	II	1.149,9	-1,35	6.427,0	3,06	6.974,7	1,18
	III	1.182,6	2,84	6.408,1	-0,29	7.020,5	0,66
	IV	1.174,0	-0,73	6.592,6	2,88	7.292,8	3,88
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.641,2	-1,20	8.908,4	1,63	9.559,2	-0,27

Kaynak: KKTCCMB

TABLO B.28: BANKALAR YASASI ALTINDA FAALİYET GÖSTEREN LİSANSLI BANKALAR

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDITWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNİVERSAL BANK LTD.
12	VİYA BANK LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
16	HSBC BANK A.Ş.
17	T.GARANTİ BANKASI A.Ş.
18	T.HALK BANKASI A.Ş.
19	T.İŞ BANKASI A.Ş.
20	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
21	ING BANK A.Ş.
22	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTCMB

TABLO B.29: TEMEL EKONOMİK VE SOSYAL GÖSTERGELER

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
GSMH (Cari Fiyatlarla ₺)	1.070.424.473	1.418.703.263	1.907.070.964	2.520.806.747	3.143.699.611	4.101.387.190	4.671.255.885	5.128.334.134	5.415.280.698	5.649.534.936	6.374.000.000 ^(T)
GSMH (1977 Fiyatlarıyla ₺)	8.545,9	9.133,1	10.177,1	11.739,6	13.327,0	15.090,7	15.310,8	14.797,2	13.950,4	14.451,2	15.068,7 ^(T)
GSMH (ABD doları)	908.780.125	941.377.075	1.283.711.116	1.765.199.135	2.327.804.229	2.845.221.776	3.598.810.389	3.995.585.613	3.502.542.331	3.750.600.000	n.a
Reel Büyüme Hızı (%)	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	4,3
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	5.068	6.645	8.837	11.560	14.271	17.063	19.165	20.739	21.538	22.147	n.a
Fert Başına GSMH (ABD)	4.303	4.409	5.949	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	n.a
Enflasyon Oranı (%)	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,3	14,7 ^(G)
Bütçe Açığı (Mil. ABD doları) (1)	146,1	225,1	176,9	104,2	185,3	287,3	221,2	369,6	491,0	375,8	n.a
Mevduatlar. (Mil. ABD doları) (2)	805,4	1.153,5	1.785,9	2.355,8	2.707,4	3.330,4	4.239,2	3.678,6	4.207,4	4.571,1	n.a
Döviz Rezervi (Mil. ABD doları)	722,6	941,6	1.222,6	1.544,6	1.597,6	2.030,9	2.072,1	1.802,6	1.974,7	2.069,1	n.a
İhracat (Milyon ABD doları)	34,6	45,4	50,8	62,0	68,1	68,1	83,7	83,7	71,1	96,4	115,2 ⁽⁴⁾
İthalat (milyon ABD)	272,0	309,6	477,8	853,1	1.255,5	1.376,2	1.539,2	1.680,7	1.326,2	1.604,2	1.625,1 ⁽⁵⁾
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-237,4	-264,2	-427,0	-791,1	-1.187,4	-1.308,1	-1.455,5	-1.597,0	-1.255,1	-1.507,8	-1.612,5 ⁽⁴⁾
İhracat / İthalat (%)	12,7	14,7	10,6	7,3	5,4	4,9	5,4	5,0	5,4	6,0	6,7 ⁽⁴⁾
Gelen Turist Sayısı	365.097	425.556	469.867	599.012	652.779	715.749	791.036	808.682	800.376	902.390	1.022.089 ^(G)
a) Türkiye	277.739	316.193	340.083	434.744	488.023	572.633	634.580	650.405	638.700	741.925	801.326 ^(G)
b) Diğer	87.358	109.363	129.784	164.268	164.756	143.116	156.456	158.277	161.676	160.465	220.763 ^(G)
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	93,7	114,1	178,8	288,3	328,8	303,2	381,0	383,7	390,7	405,8	n.a
İstihdam (3)	90.366	93.114	98.860	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	n.a
İşsiz Sayısı (3)	1.500	1.535	1.375	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	n.a
İşsizlik Oranı (%) (3)	1,63	1,62	1,37	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	n.a
Nüfus	211.191	213.491	215.790	218.066	220.289	257.513	268.011	274.436	283.736	286.973	286,257
Yıllık Nüfus Artışı (%)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	16,9	4,1	2,4	3,4	1,1	n.a
Nüfus Yoğunluğu	65,1	65,9	66,6	67,3	68,0	79,4	82,7	84,7	87,5	88,5	n.a
Sağlık Giderleri / GSMH (%)	2,3	2,8	3,3	3,0	2,0	3,4	3,9	3,5	3,5	3,4	n.a
Sağlık Giderleri / Bütçe (%)	5,6	5,0	6,1	6,0	6,0	7,2	8,6	7,6	7,4	7,3	n.a
Yıllık Ort. 1 ABD=₺	1.177.869,6	1.507.052,0	1.485.591,9	1.428.057,9	1.3505	1.4415	1.2980	1.2835	1.5461	1,5063	n.a

1) Dış yardımlar dahil değildir.

2) Türk Lirası mevduatlar ile döviz mevduatları içermektedir.

3) DPÖ-2006 Yılından itibaren 30 Nisan 2006 yılında gerçekleştirilen Genel Nüfus ve Konut Sayımı sonuçlarına göre hesaplanan yıl ortası de-jure nüfus kullanılmaktadır.

4) Mevcut veriler dikkate alınarak tarafımızdan hesaplanmıştır.

5) Elektrik santralinde kullanılan akaryakıt hariçtir.

(T) Gerçekleşme Tahmini, (G) Gerçekleşme

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ, KKTOMB, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi.

TABLO B.30: GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILADAKİ SEKTÖREL GELİŞMELER (CARİ FİYATLARLA TL)

Tablo: 30	Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla ₺)										
Sektörler	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011^(T)
1. Tarım	78.627.217,0	125.668.938,8	176.365.031,8	222.993.161,4	214.199.034,4	249.446.249,5	288.151.830,1	259.154.100,9	300.616.430,7	330.292.725,0	384.100.000
2. Sanayi	121.736.377,0	157.576.560,4	191.426.017,9	231.046.611,0	281.023.837,1	377.504.439,0	430.808.660,4	542.766.477,2	516.727.436,0	552.836.167,3	621.200.000
3. İnşaat	38.923.294,0	62.012.967,1	93.301.912,1	106.808.649,0	164.910.647,6	314.785.285,7	364.429.418,0	362.216.034,6	346.383.111,8	312.118.707,4	340.900.000
4. Ticaret-Turizm	165.151.924,5	215.553.627,8	300.879.734,5	391.227.279,3	541.407.692,0	617.508.618,1	630.286.930,1	721.709.047,4	766.293.097,7	900.033.652,9	1.050.000.000
5. Ulaştırma-Haberleşme	133.453.268,5	185.264.817,9	221.109.706,3	257.580.209,2	328.773.502,2	437.242.766,0	533.409.559,0	614.527.377,1	597.262.858,8	525.213.182,4	590.800.000
6. Mali Müesseseler	92.762.971,3	89.952.347,0	115.256.266,8	187.245.581,7	195.523.141,4	259.316.015,9	309.354.672,4	357.835.272,5	388.421.732,4	404.370.969,7	457.100.000
7. Konut Sahipliği	28.508.816,3	41.431.859,9	50.851.059,5	61.591.937,3	70.261.205,2	117.722.525,7	144.191.222,9	175.938.464,6	202.491.463,9	220.581.154,0	249.300.000
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	133.995.824,5	138.860.124,0	152.767.569,2	225.376.845,3	307.873.501,9	441.919.623,1	493.519.363,3	525.208.660,7	609.293.196,4	652.317.269,0	730.200.000
9. Kamu Hizmetleri	199.156.534,7	277.867.134,2	404.604.239,3	510.392.550,4	628.119.921,8	808.000.153,1	1.003.489.892,8	1.103.967.143,1	1.201.228.086,4	1.180.064.551,9	1.304.900.000
10. İthalat Vergileri	76.836.146,0	113.513.407,6	170.842.157,1	262.481.261,1	338.288.483,0	364.654.029,4	406.650.516,8	416.585.101,4	447.601.464,0	536.308.506,4	593.600.000
11. GSYH	1.069.152.373,8	1.407.701.784,7	1.877.403.694,5	2.456.744.085,7	3.070.380.966,6	3.988.099.705,5	4.604.292.065,9	5.079.907.679,4	5.376.318.878,0	5.614.136.886,0	6.322.000.000
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	1.272.099,2	11.001.478,9	29.667.269,5	64.062.661,7	73.318.645,0	113.287.485,0	66.963.820,0	48.426.455,0	38.961.820,8	35.398.050,0	52.000.000
GSMH	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.520.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8	5.649.534.936,0	6.374.000.000
Fert Başına GSMH (\$)	4.303	4.409	5.949	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	n.a
Nüfus	211.191	213.491	215.790	218.066	220.289	257.513	268.011	274.436	283.736	286.973	286.257⁽¹⁾

(T) Gerçekleşme Tahmini

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

(1) De-facto

Kaynak: DPÖ

TABLO B.31: GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILANIN YÜZDE DAĞILIMI

Sektörler	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Tarım	7,0	6,3	6,3	5,1	5,6	5,9	6,2
1.1. Bitkisel	3,7	3,2	3,5	2,7	2,9	3,0	--
1.2. Hayvancılık	2,8	2,7	2,4	2,1	2,4	2,4	--
1.3. Ormancılık	--	--	--	--	--	--	--
1.4. Balıkçılık	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	--
2. Sanayi	9,2	9,5	9,4	10,7	9,6	9,8	9,8
2.1. Taşocakçılığı	0,6	1,0	1,1	0,8	0,7	0,6	0,6
2.2. İmalat Sanayi	4,8	4,5	4,4	4,0	3,2	2,3	2,3
2.3. Elektrik-Su	3,8	3,9	3,9	5,9	5,8	6,9	6,9
3. İnşaat	5,4	7,9	7,9	7,1	6,5	5,6	5,4
4. Ticaret-Turizm	17,6	15,5	13,7	14,2	14,3	16,0	16,6
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	12,1	12,1	9,5	9,7	9,0	10,7	10,8
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	5,6	5,6	4,2	4,5	5,2	5,4	5,8
5. Ulaştırma - Haberleşme	10,7	10,7	11,6	12,1	11,1	9,4	9,3
6. Mali Müesseseler	6,4	6,5	6,7	7,1	7,2	7,2	7,2
7. Konut Sahipliği	2,3	3,0	3,1	3,5	3,8	3,9	3,9
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	10,0	11,1	10,7	10,3	11,3	11,6	11,6
9. Kamu Hizmetleri	20,4	20,3	21,8	21,7	22,3	21,0	20,6
10. İthalat Vergileri	11,0	9,2	8,8	8,2	8,3	9,6	9,4
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ

TABLO B.32: EKONOMİNİN GENEL DENGESİ (CARİ FİYATLARLA TL)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ¹	2010 ¹	2011 ²
1. Toplam Kaynaklar	1.398.132.003,8	1.878.250.481,9	2.540.942.363,1	3.516.842.761,6	4.394.876.590,5	4.996.275.085,9	5.629.284.184,4	5.516.650.698,8	6.064.972.476,0	6.698.400.000,0
2. Toplam Yatırımlar	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4	1.185.900.000,0
3. Toplam Tüketim	1.173.695.177,6	1.548.978.015,3	2.031.107.625,8	2.830.831.454,8	3.376.832.349,5	3.907.085.275,0	4.580.141.996,5	4.570.044.559,7	5.015.387.977,6	5.512.500.000,0
4. Kamu Harcanabilir Geliri	108.227.350,2	324.355.696,0	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1	751.938.260,8	980.648.434,1	1.047.800.000,0
5. Özel Harcanabilir Gelir	1.310.475.913,4	1.582.715.268,0	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3	4.663.342.438,0	4.668.886.501,9	5.162.400.000,0
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	35,1	32,4	31,5	19,4	28,6	29,0	20,1	33,9	25,7	25,6
7. Toplam Yurtiçi Tasarruflar	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9	845.236.139,1	634.146.958,4	697.600.000,0

(1) Gerçekleşme Tahmini

(2) Tahmin

Kaynak: DPÖ

TABLO B.33: YATIRIM TASARRUF DENGESİ (CARİ FİYATLARLA TL)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ^T	2010 ^T
1. Toplam Yatırımlar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
1.1. Sabit Sermaye Yat.	140.749.578,3	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,6
1.2. Stok Değişmeleri	16.536.800,8	25.205.219,4	23.069.109,9	43.234.076,3	40.551.250,4	51.384.926,1	24.907.602,8	-13.560.206,3	16.258.667,7	33.086.153,8
2. Toplam Tasarruflar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
2.1. Yurtiçi Tasarruflar	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9	845.236.139,1	634.146.958,4
2.2. Dış Tasarruflar	20.141.570,0	-20.571.259,8	-28.820.482,1	20.135.615,7	373.143.150,0	293.489.400,0	325.019.200,0	500.950.050,0	101.370.000,0	415.437.540,0

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

TABLO B.34: SEKTÖREL KATMA DEĞERLERİN REEL BÜYÜME HIZLARI (%)

Sektörler	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Beş Yıllık Ortalama Büyüme
1. Tarım	-13,2	16,1	18,9	7,3	8,5	2,8	-3,2	0,4	-18,2	8,2	10,0	-0,6
2. Sanayi	4,0	-6,5	5,0	7,7	10,6	6,4	20,0	-0,9	-10,3	-9,1	-0,2	-5,2
3. İnşaat	18,7	-20,4	15,9	30,8	5,3	18,9	68,1	4,2	-8,0	-18,5	3,8	-5,1
4. Ticaret-Turizm	-5,4	-15,5	13,9	12,5	25,5	20,8	9,5	-2,7	-2,1	-8,7	18,3	0,7
5. Ulaştırma-Haberleşme	6,7	-0,5	3,7	4,2	8,8	14,2	-0,7	-3,6	2,2	-2,8	-20,0	-6,4
6. Mali Müesseseler	-6,8	-18,0	-10,1	6,7	-0,3	4,2	8,9	6,3	9,6	1,7	0,3	4,4
7. Konut Sahipliği	2,2	3,1	2,0	2,4	2,4	3,4	20,1	4,6	2,7	3,8	4,0	3,7
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	-10,7	14,3	0,9	5,7	26,0	19,1	12,5	6,6	4,3	3,4	-5,3	2,1
9. Kamu Hizmetleri	3,1	-1,5	-0,5	4,1	5,2	6,8	2,4	8,2	1,2	-5,0	0,4	1,1
10. İthalat Vergileri	3,4	-19,6	6,7	36,9	46,8	29,7	-0,6	12,3	-0,8	-7,1	18,6	5,3
11. GSYH	-	-5,4	6,2	10,6	14,2	13,8	12,7	2,8	-2,9	-5,5	3,7	-0,5
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	-74,4	-48,2	594,1	123,5	88,5	7,4	34,1	-47,3	-36,4	-28,2	-9,9	-31,7
GSMH	-0,6	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	-1,1

Kaynak: DPÖ

TABLO B.35: SABİT SERMAYE YATIRIMLARININ SEKTÖREL DAĞILIMI (CARİ FİYATLARLA TL)

Sektörler	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^T
1. Tarım	15.876.418,2	19.505.376,0	25.067.329,5	30.288.995,7	37.031.696,5	25.096.397,8	33.118.594,9	27.058.393,7	49.136.362,5	41.200.000,0
2. Sanayi	22.529.433,0	40.640.073,2	70.693.090,7	84.573.998,0	154.480.514,6	188.370.607,1	199.708.263,8	103.835.938,2	142.669.112,1	188.000.000,0
3. İnşaat	4.327.423,0	8.909.608,5	21.259.857	43.258.675,4	34.687.310,1	20.913.624,0	14.016.685,2	14.168.717,1	18.049.456,8	23.400.000,0
4. Ticaret-Turizm	19.239.532,6	35.370.682,2	55.650.643,9	68.847.433,3	90.649.789,0	101.226.532,6	82.215.951,7	55.600.413,0	71.044.040,8	97.000.000,0
5. Ulaştırma-Haberleşme	29.705.307,4	44.707.365,5	63.636.784,3	86.087.316,9	125.687.146,5	71.995.694,2	97.322.396,4	92.568.156,3	143.832.803,7	101.400.000,0
6. Mali Müesseseler	1.371.729,5	1.953.076,3	7.523.937	9.103.826,6	10.069.587,4	11.418.664,9	14.893.304,4	24.946.590,4	12.573.295,1	12.300.000,0
7. Konut Sahipliği	66.347.993,9	91.113.091,2	121.390.563,7	204.215.564,9	353.405.768,1	466.969.956,7	480.192.774,8	427.358.059,0	403.403.564,2	445.900.000,0
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	7.999.201,9	12.718.481,6	22.014.944,9	25.959.956,5	49.092.282,6	88.371.762,0	78.727.130,8	122.716.573,1	143.639.163,1	149.800.000,0
9. Kamu Hizmetleri	31.834.567,3	51.285.602,2	79.363.510,0	93.124.289,1	37.031.696,5	89.918.968,8	62.507.292,3	62.094.630,6	32.150.546,4	55.700.000,0
Toplam	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,7	1.114.700.000,0

(T) Tahmin

Kaynak: DPÖ

TABLO B.36: KAMU KESİMİ GENEL DENGESİ (CARİ FİYATLARLA TL)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^T
1. Kamu Gelirleri	525.661.550,6	772.834.745,1	1.023.173.117,8	1.253.787.499,2	1.524.019.743,1	1.739.498.572,7	2.050.350.210,5	1.862.053.831,4	2.107.497.081,5	2.349.100.000,0
2. Transferler	450.263.752,6	494.826.495,5	594.650.637,6	692.099.945,0	768.021.456,6	834.788.680,2	944.710.702,4	1.110.115.570,6	1.126.848.647,4	1.389.400.000,0
3. Kamu Harcanabilir Geliri	75.397.798,0	278.008.249,6	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1	751.938.260,8	980.648.434,1	1.047.800.000,0
4. Kamu Cari Giderleri	322.959.794,0	478.793.537,1	597.959.676,7	749.134.768,6	988.884.634,8	1.231.306.843,6	1.366.456.132,8	1.487.589.785,8	1.547.895.080,9	1.671.700.000,0
5. Kamu Tasarrufu	-247.561.996,0	-200.785.287,5	-169.437.196,5	-187.447.214,4	-232.886.348,3	-326.596.951,2	-260.816.624,7	-735.651.525,0	-567.246.646,8	-624.000.000,0
6. Kamu Yatırımı	78.583.801,2	106.416.004,5	147.760.223,3	181.099.777,0	315.787.586,7	255.504.843,5	281.025.335,4	185.112.669,3	181.161.264,3	203.300.000,0
7. Kamu Finansman Gereği	326.145.797,2	307.201.292,0	317.197.419,8	368.546.991,4	548.673.935,0	582.101.794,7	541.841.960,1	920.764.194,3	748.407.911,1	915.400.000,0

(T) Tahmin

Kaynak: DPÖ

TABLO B.37: ÖZEL KESİM GENEL DENGESİ (CARİ FİYATLARLA TL)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ^T	2010 ^T
1. Özel Harcanabilir Gelir	938.457.490,2	1.343.305.465,6	1.629.062.714,4	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3	4.663.342.438,0	4.668.886.501,9
2. Özel Tüketim	699.747.072,9	850.735.383,6	1.070.184.478,2	1.433.147.949,1	2.081.696.686,2	2.387.947.714,7	2.675.778.431,4	3.213.685.863,7	3.082.454.773,9	3.467.492.896,7
3. Özel Tasarruf	238.710.417,3	492.570.082,0	558.878.236,2	659.136.318,1	500.315.371,2	957.441.189,3	1.090.767.562,1	809.008.762,6	1.580.887.664,1	1.201.393.605,2
4. Özel Yatırım	109.385.434,6	145.853.025,0	222.856.462,1	362.074.514,0	504.911.529,8	702.256.654,3	833.684.967,4	768.116.852,5	761.493.469,8	868.423.234,0
5. Kamu Kesimine İkaz	129.324.982,7	346.717.057,0	336.021.774,1	297.061.804,1	-4.596.158,6	255.184.535,0	257.082.594,7	40.891.910,1	819.394.194,3	332.970.371,2

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

TABLO B.38: DEVLET BÜTÇE DENGESİ (CARİ FİYATLARLA TL)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
I. Bütçe Gelirleri	462.215.751,1	764.430.180,2	1.113.058.470,5	1.249.910.179,1	1.509.540.794,2	1.912.021.359,7	1.928.800.834,9	1.850.579.976,4	2.094.884.139,9	2.342.700.000,0
1. Yerel Gelirler	349.495.497,3	600.616.770,8	937.103.669,8	1.042.305.418,6	1.215.615.338,9	1.628.462.492,5	1.634.990.825,2	1.577.760.033,6	1.791.246.833,6	1.952.100.000,0
2. Dış Yardımlar	112.720.253,8	163.813.409,4	175.954.800,7	207.604.760,5	293.925.455,2	283.558.867,2	293.810.009,7	272.819.942,9	303.637.306,3	390.600.000,0
II. Bütçe Giderleri	801.470.483,8	1.027.199.638,9	1.261.834.304,7	1.500.220.978,1	1.923.710.074,6	2.125.063.562,9	2.364.729.328,4	2.575.108.349,3	2.660.956.990,0	2.844.700.000,0
1. Cari Giderler	220.646.137,4	334.498.045,2	436.157.692,2	571.203.866,0	742.526.703,9	932.560.258,6	1.024.958.715,7	1.103.415.414,9	1.140.049.984,5	1.159.000.000,0
2. Transferler	455.145.454,4	506.948.350,6	617.197.819,0	700.234.763,2	784.546.989,9	844.881.606,6	974.597.265,7	1.154.300.902,4	1.169.441.199,0	1.254.400.000,0
3. Savunma	54.000.000,0	68.918.000,0	78.000.000,0	80.145.649,0	118.843.456,0	120.047.875,5	146.813.407,4	167.395.579,2	163.327.202,5	200.000.000,0
4. Yatırımlar	71.678.892,0	116.835.243,1	130.478.793,4	148.636.700,0	277.792.924,8	227.573.822,2	218.359.939,6	149.996.452,8	188.138.604,0	231.400.000,0
III. Finansman Dengesi	-339.254.732,7	-262.769.458,7	-148.775.834,2	-250.310.799,0	-414.169.280,4	-287.087.316,2	-474.386.821,0	-759.185.805,2	-566.072.850,1	-502.000.000,0
GSMH	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.250.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8	5.649.534.936,0	6.374.000.000,0

Kaynak: DPÖ

TABLO B.39: DEVLET BÜTÇE DENGESİ (GSMH YÜZDESİ)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I. Bütçe Gelirleri	28,0	25,5	28,6	32,4	27,7	34,2	37,5	35,0	35,4	37,9	29,9	32,6	40,1	44,7	39,8	36,8	40,9	37,6	34,2	37,1
1. Yerel Gelirleri	23,0	21,7	24,3	28,6	24,1	24,4	29,2	26,9	27,8	28,0	24,5	24,6	31,5	37,7	33,2	29,6	34,9	31,9	29,1	31,7
2. Dış Yardımlar ve Krediler	5,0	3,7	4,3	3,8	3,7	9,8	8,3	8,1	7,6	9,9	5,5	8,0	8,6	7,1	6,6	7,2	6,1	5,7	5,0	5,4
II. Bütçe Giderleri	39,2	33,9	36,1	37,8	38,8	38,3	42,6	45,3	47,2	51,0	46,0	56,5	53,9	50,7	47,7	46,9	45,5	46,1	47,6	47,1
1. Cari Giderler	17,6	16,2	16,7	18,3	17,8	16,8	17,3	16,9	18,7	19,8	15,2	15,6	17,5	17,5	18,2	18,1	20,0	20,0	20,4	20,2
2. Transferler	14,6	12,3	13,0	13,9	16,5	15,5	16,5	17,6	18,2	21,9	24,4	32,1	26,6	24,8	22,3	19,1	18,1	19,0	21,3	20,7
3. Savunma	2,1	2,1	1,8	1,9	2,1	2,0	3,7	4,7	5,5	3,7	3,3	3,8	3,6	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9	3,1	2,9
4. Yatırımlar	4,9	3,3	4,5	3,7	2,4	4,1	5,2	6,1	4,8	5,5	3,2	5,1	6,1	5,2	4,7	6,8	4,9	4,3	2,8	3,3
III. Bütçe Dengesi	-11,2	-8,5	-7,5	-5,3	-11,1	-4,1	-5,1	-10,3	-11,8	-13,1	-16,1	-23,9	-13,7	-6,0	-7,9	-10,1	-4,6	-8,5	-13,4	-10,0

Kaynak: DPÖ

TABLO B.40: ÖDEMELER DENGESİ (MİLYON ABD DOLARI)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 ^T	2010 ^T	2011 ^T
1. Cari İşlemler Dengesi	-32,8	-17,1	13,7	19,4	-14,1	-276,3	-203,6	-250,4	-390,3	-65,4	-275,8	-193,3
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	46,7	143,0	216,7	225,5	254,7	283,2	390,9	335,0	410,5	495,0	438,5	346,7
3. Rezerv Hareketleri (-Artış,+Azalış)	22,5	-90,7	-219	-281	-322	-53	-433,3	-41,2	269,5	-172,1	-94,4	-47,3
4. Net Hata ve Noksan	-36,4	-35,2	-11,4	36,1	81,4	46,1	246,0	-43,4	-289,7	-257,5	-68,3	-106,1
Ortalama ABD \$ Kuru (1\$=₺)	626.397,6	1.177.869,6	1.507.052,0	1.485.591,9	1.428.057,9	1,3505	1,4415	1,2980	1,2835	1,5461	1,5063	1,6782

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

TABLO B.41: TÜKETİM HARCAMALARI (TL)

	2008		2009		2010		2009-2010 Değişim(%)	
	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla
1. GSMH	5.128.334.134,4	14.797,2	5.415.280.698,8	13.950,4	5.649.534.936,0	14.451,3	4,3	3,6
2. Toplam Tüketim	4.580.141.996,5	13.215,5	4.570.044.559,7	11.773,0	5.015.387.977,6	12.829,2	9,7	9,0
2.1. Kamu Tüketimi	1.366.346.132,8	3.942,7	1.487.589.785,8	3.832,2	1.547.895.080,9	3.959,5	4,1	3,3
2.2. Özel Tüketim	3.213.685.863,7	9.272,7	3.082.454.773,9	7.940,8	3.467.492.896,7	8.869,7	12,5	11,7
Toplam Tüketim/GSMH(%)	89,3	89,3	84,4	84,4	88,8	88,8	--	--
Fert Başına Toplam Tüketim	18.521,9	0,1	18.176,1	0,0	19.660,9	0,1	8,2	7,4
Fert Başına GSMH	20.738,7	0,1	21.537,8	0,1	22.146,9	0,1	2,8	2,1
Fert Başına GSMH (\$)	16.157,9	--	13.930,0	--	14.703,0	--	5,5	--

Kaynak: DPÖ

TABLO B.42: BİR ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ YÜZDE DEĞİŞİM ORANLARI

Aylar	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ocak	4,8	9,5	6,7	5,2	4,6	4,9	4,3	2,6	1,8	3,4	0,7	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,0
Şubat	14,4	17,0	13,7	14,0	13,1	9,5	10,7	5,9	3,9	6,0	0,3	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46
Mart	39,6	25,9	18,6	24,2	19,0	15,5	16,6	13,3	6,2	7,9	1,8	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66
Nisan	66,8	27,4	22,9	29,1	24,4	18,9	19,8	30,7	7,3	9,8	2,4	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51
Mayıs	109,4	29,6	30,6	32,8	29,2	21,0	21,0	34,5	7,3	12,9	4,6	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	
Haziran	116,4	31,6	36,6	34,3	32,8	23,8	25,3	39,2	8,2	9,0	4,2	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	
Temmuz	126,6	40,7	48,1	39,7	36,7	26,3	32,2	43,3	11,4	6,9	4,2	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	
Ağustos	149,3	50,6	60,8	50,8	43,9	34,1	38,9	50,8	15,2	7,1	6,5	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	
Eylül	166,1	60,1	67,0	56,6	53,0	42,9	42,9	59,7	16,9	9,1	8,4	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	
Ekim	179,1	63,8	73,5	64,5	56,1	47,5	46,4	69,1	20,7	10,9	10,3	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	
Kasım	192,9	67,2	79,9	73,6	61,1	50,2	49,2	71,9	21,9	11,7	10,9	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	
Aralık	215,0	72,2	87,5	81,7	66,5	55,3	53,2	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	

Kaynak: DPÖ

TABLO B.43: KKTC VE T.C. ENFLASYON ORANLARI

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8			
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0			
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5			
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8			
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4			
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3			
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7			
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7			
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4			
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1			
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5			
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4			
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB

TABLO B.44: TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (2008=100 TEMEL YILI)

Ana Gruplar	Ana Harcama Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişime Etkileri											
	2013											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	0,68	-0,56	0,28	0,01								
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	0,00	0,02	0,00	0,00								
3. Giyim ve Ayakkabı	-0,43	-0,74	0,14	0,90								
4. Konut, Su, Elek., Gaz ve Diğer Yakıtlar	0,27	0,06	-0,03	0,01								
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	0,03	0,01	0,05	0,02								
6. Sağlık	0,07	0,00	0,02	0,00								
7. Ulaştırma	0,46	0,59	-0,29	-0,03								
8. Haberleşme	0,00	0,00	0,00	0,01								
9. Eğlence ve Kültür	-0,11	0,02	0,04	0,01								
10. Eğitim	0,02	0,02	-0,02	-0,02								
11. Lokanta ve Oteller	0,01	0,01	0,00	-0,01								
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	0,00	0,03	0,01	-0,06								
Genel	1,00	-0,54	0,20	0,84								

Kaynak: DPÖ

TABLO B.45: ASGARİ ÜCRET GELİŞMELERİ

Yıllar	Asgari Ücret (TL / YTL)	Uygulama Tarihi
1979	4.333	18.07.1979
1980	8.660	04.04.1980
1981	13.000	19.06.1981
1982	22.000	10.06.1982
1983	24.270	08.07.1983
1984	30.300	21.02.1984
1985	46.000	01.01.1985
1986	75.000	01.01.1986
1987	90.000	01.01.1987
1988	121.000	01.01.1988
1989	205.001	01.01.1989
1990	340.500	01.01.1990
1991	520.000	01.01.1991
1992	806.000	01.01.1992
1993	1.373.000	01.01.1993
1994	3.000.000	01.01.1994
	5.000.000	01.08.1994
1995	9.420.000	01.01.1995
	11.590.000	01.09.1995
1996	14.800.000	01.01.1996
1997	23.000.000	01.01.1997
	33.800.000	01.09.1997
1998	50.250.000	01.01.1998
	67.000.000	01.09.1998
1999	85.000.000	01.01.1999
	103.000.000	01.01.1999
2000	137.000.000	01.01.2000
	160.000.000	01.07.2000
2001	200.000.000	01.01.2001
	240.000.000	01.08.2001
2002	320.000.000	01.01.2002
	380.000.000	01.10.2002
2003	440.000.000	01.01.2003
	500.000.000	01.08.2003
2004	550.000.000	01.03.2004
	627.000.000	01.07.2004
2005	720 (YTL)	01.06.2005
2006	780 (YTL)	01.01.2006
	860 (YTL)	01.08.2006
2007	950 (YTL)	01.02.2007
2008	1.060 (YTL)	01.01.2008
	1.190 (YTL)	01.09.2008
2009	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013

Kaynak: DPÖ

TABLO B.46: AKARYAKIT SATIŞI (TON)

Ürünler	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Benzin (Süper+Kurşunsuz)	42.122	43.490	44.499	49.338	51.742	51.995	48.492	45.385	44.214	46.537	51.187	55.714	59.877	67.049	71.538	75.920	107.542	106.348
2. Gazyağı	1.541	1.372	1.153	1.166	1.162	1.136	1.600	778	789	861	946	814	1.025	1.717	1.093	882	909	1.096
3. Motorin (Euro dizel dahil)	50.792	54.737	55.642	62.392	75.868	92.478	81.460	78.536	84.247	94.032	118.224	155.573	148.023	130.225	125.921	119.426	233.912	148.704
4. Fuel-Oil (1)	3.065	2.654	2.000	1.393	1.802	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Jet A-1	12.131	13.658	15.749	12.995	7.958	13.445	16.788	13.266	11.598	11.291	12.371	15.196	21.409	23.923	22.656	22.172	27.863	30.235
6. LPG	8.913	10.553	11.293	13.060	13.618	14.405	15.196	12.989	12.843	13.716	16.475	16.541	17.784	19.064	18.607	20.219	19.606	23.267
7. Madeni Yağ	440	204	271	324	488	476	286	370	562	693	916	1.068	1.269	895	599	466	-	-
Toplam	119.004	126.668	130.607	140.668	152.638	174.001	163.822	151.324	154.253	167.130	200.119	244.906	249.387	242.873	240.414	239.085	389.832	309.650

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

TABLO B.47: AKARYAKIT PERAKENDE SATIŞ FİYATLARI

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Motorin	Gazyağı
	95 Oktan	97 Oktan			
15.04.2011	2,70	2,74	2,76	2,56	2,55
05.05.2011	2,75	2,79	2,75	2,55	2,55
19.05.2011	2,73	2,77	2,68	2,46	2,48
03.06.2011	2,74	2,78	2,72	2,50	2,50
17.06.2011	2,71	2,75	2,76	2,55	2,55
01.07.2011	2,70	2,74	2,72	2,52	2,52
15.07.2011	2,80	2,84	2,79	2,59	2,59
29.07.2011	2,90	2,94	2,89	2,68	2,68
12.08.2011	2,88	2,92	2,87	2,66	2,66
26.08.2011	2,93	2,97	2,91	2,72	2,72
10.09.2011	3,00	3,04	2,95	2,76	2,76
24.09.2011	2,94	2,98	2,95	2,76	2,76
08.10.2011	2,91	2,95	2,95	2,76	2,76
22.10.2011	2,99	3,03	3,02	2,83	2,83
05.11.2011	2,91	2,95	3,01	2,82	2,82
19.11.2011	2,90	2,94	3,04	2,87	2,87
17.12.2011	2,92	2,97	3,04	2,82	2,82
05.01.2012	2,95	3,00	3,04	2,82	2,82
19.01.2012	2,95	3,00	3,04	2,83	2,83
02.02.2012	2,95	3,00	3,04	2,78	2,78
16.02.2012	2,97	3,02	3,07	2,81	2,81
01.03.2012	3,06	3,11	3,14	2,87	2,87
15.03.2012	3,16	3,21	3,21	2,93	2,93
29.03.2012	3,28	3,33	3,27	2,99	2,99
14.04.2012	3,32	3,37	3,22	2,95	2,95
28.04.2012	3,26	3,31	3,21	2,94	2,94
15.05.2012	3,17	3,22	3,18	2,91	2,91
29.05.2012	3,03	3,12	3,10	2,87	2,87
14.06.2012	3,00	3,09	3,06	2,83	2,83
28.06.2012	2,91	3,00	3,00	2,77	2,77
09.08.2012	2,97	3,02	2,79	3,02	2,79
23.08.2012	3,10	3,14	3,09	2,84	2,84
07.09.2012	3,16	3,20	3,17	2,92	2,92
21.09.2012	3,14	3,18	3,17	2,92	2,92
05.10.2012	3,11	3,15	3,14	2,89	2,89
02.11.2012	3,05	3,14	3,13	2,88	2,88
17.11.2012	2,90	3,02	3,10	2,85	2,85
03.01.2013	2,98	3,10	3,16	2,90	2,90
17.01.2013	3,03	3,15	3,18	2,93	2,93
31.01.2013	3,10	3,22	3,22	2,97	2,97
14.02.2013	3,16	3,28	3,26	3,01	3,01
28.02.2013	3,20	3,32	3,27	3,01	3,01
14.03.2013	3,15	3,27	3,24	2,98	2,98
27.04.2013	3,11	3,23	3,19	2,93	2,93
14.05.2013	3,13	3,25	3,22	2,96	2,96

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

TABLO B.48: İSTİHDAM EDİLEN NÜFUSUN SEKTÖREL DAĞILIMI (HANEHALKI İŞGÜCÜ ANKETLERİNE GÖRE)

Sektörler	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%
1. Tarım, Ormançılık, Avcılık ve Balıkçılık	4.681	5,5	4.378	4,8	3.170	3,5	3.171	3,5	4.432	4,8	5.300	5,7
2. Madencilik ve Taşocakçılığı	144	0,2	113	0,1	115	0,1	113	0,1	106	0,1	73	0,1
3. İmalat Sanayi	8.440	9,9	8.006	8,7	7.679	8,5	7.171	7,9	7.312	8,0	8.393	9,0
4. Elektrik, Gaz, Su	641	0,7	644	0,7	1.103	1,2	860	0,9	952	1,0	1.051	1,1
5. İnşaat ve Bayındırlık İşleri	8.375	9,8	9.590	10,4	9.664	10,8	10.491	11,5	9.204	10,1	7.746	8,3
6. Toptan ve Perakende Ticaret	14.563	17,0	16.757	18,3	17.340	19,3	16.123	17,7	15.609	17,0	16.547	17,7
7. Lokanta ve Oteller	4.942	5,8	5.755	6,3	5.493	6,1	5.941	6,5	7.316	8,0	7.470	8,0
8. Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	5.378	6,3	5.250	5,7	5.017	5,6	6.082	6,7	4.872	5,3	5.026	5,4
9. Mali Aracı Kuruluşlar	3.044	3,5	3.541	3,9	3.142	3,5	3.638	4,0	3.777	4,1	3.498	3,7
10. Gayrimenkul Kiralama	4.261	5,0	3.319	3,6	4.120	4,6	3.004	3,3	4.180	4,6	4.686	5,0
11. Kamu Yönetimi	14.346	16,8	14.969	16,3	14.344	16,0	14.854	16,3	15.417	16,8	15.669	16,8
12. Eğitim Hizmetleri	9.120	10,6	9.743	10,6	9.479	10,6	9.715	10,6	10.182	11,1	9.149	9,8
13. Sağlık İşleri	2.470	2,9	2.931	3,2	3.013	3,4	2.907	3,2	2.533	2,8	2.481	2,7
14. Diğer Toplumsal Hizmetler	5.178	6,0	6.821	7,4	6.108	6,8	7.151	7,8	5.658	6,2	6.408	6,9
Toplam	85.583	100	91.815	100	89.787	100	91.223	100	91.550	100	93.498	100

Kaynak: DPÖ

TABLO B.49: HANEHALKI İŞGÜCÜ ANKETİ TEMEL GÖSTERGELERİ

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15 ve Daha Yukarı Yaştaki Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus	178.117	185.455	190.423	197.660	201.796	209.310	213.795	215.721
İşgücü	96.592	93.248	101.366	99.149	101.104	104.490	106.117	107.514
İstihdam	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	97.103
İşsiz	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	10.411
İşgücüne Katılma Oranı (%)	54,2	50,3	53,2	50,2	50,1	49,9	49,6	49,8
İstihdam Oranı (%)	48,8	46,1	48,2	45,4	45,2	43,7	43,7	45,0
İşsizlik Oranı (%)	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	9,7
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)⁽¹⁾	22,3	20,3	23,8	22,8	24,7	31,4	24,8	23,1

Not: (1) 15-24 yaş grubunda olanlar.
Kaynak: DPÖ

TABLO B.50: 2011 GENEL NÜFUS VE KONUT SAYIMI, DE-FACTO NÜFUS SONUÇLARININ 2006 GENEL NÜFUS SAYIMI KESİN SONUÇLARI İLE KARŞILAŞTIRILMASI

	1996 Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları		2006 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Sonuçları		2011 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Olmayan Sonuçları		2006-2011 Yüzde Değişim
	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	
Lefkoşa İlçesi	62.295	31,1	85.579	32,3	98.739	33,5	15,4
Gazimağusa İlçesi	52.875	26,4	64.269	24,2	69.273	23,5	7,8
Girne İlçesi	38.715	19,3	62.158	23,5	72.284	24,5	16,3
Güzelyurt İlçesi	27.523	13,7	31.116	11,7	31.254	10,6	0,4
İskele İlçesi	19.179	9,6	21.978	8,3	23.356	7,9	6,3
KKTC Toplam	200.587	100	265.100	100	294.906	100	11,2

Kaynak: DPÖ

TABLO B.51: KKTC'NİN ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İHRACATI (\$)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2005	34.144.209	17.126.856	6.917.539	6.852.957	1.574.261	66.615.822
2006	30.875.362	9.708.799	9.805.754	11.543.938	2.933.694	64.867.547
2007	48.907.443	13.225.555	7.369.006	9.702.231	4.480.578	83.684.813
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	5.572.694	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	56,746,076	8,600,358	1,014,857	39,820,122	10.007.488	116,188,901

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

TABLO B.52: KKTC’NİN ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İTHALATI (\$)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2005	817.348.068	264.336.128	85.160.122	23.586.046	50.148.935	14.900.227	1.255.479.526
2006	946.978.969	247.072.030	82.977.243	16.460.425	65.267.005	17.464.606	1.376.220.278
2007	1.044.965.855	248.220.981	111.304.222	40.423.905	66.253.726	28.022.604	1.539.191.293
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	27.673.475	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

TABLO B.53: YEŞİL HAT TÜZÜĞÜ KAPSAMINDA KKTC'DEN GÜNEY KIBRIS'A YAPILAN SATIŞLAR (€)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ocak	78.953,7	132.752,5	378.327,1	724.315,1	560.515,1	364.129,7	482.968,5	1.727.422,0	338.659,24
Şubat	170.087,8	217.548,1	301.845,8	386.100,0	408.366,7	248.651,4	503.684,1	1.487.438,8	298.998,68
Mart	114.833,7	226.488,4	285.667,7	279.753,9	441.556,5	441.055,9	414.340,0	2.614.538,7	286.218,19
Nisan	144.619,2	161.978,4	267.332,1	459.163,1	455.069,5	390.519,9	603.167,2	360.314,1	300.619,27
Mayıs	157.055,3	160.912,8	286.522,9	591.299,6	822.655,4	494.247,7	440.512,7	378.663,7	
Haziran	153.520,7	177.400,8	349.496,5	660.486,2	859.735,0	477.789,1	560.555,8	374.590,6	
Temmuz	138.207,5	377.646,7	340.366,2	799.846,7	533.476,7	624.588,1	4.921.383,3	345.723,9	
Ağustos	159.754,3	247.649,5	303.721,9	449.733,1	331.540,2	501.049,2	7.416.362,1	416.672,9	
Eylül	120.673,1	281.755,6	336.263,4	790.420,7	438.879,3	651.889,4	7.130.737,4	346.189,4	
Ekim	163.828,7	410.080,5	374.771,9	1.045.821,0	471.312,5	620.878,4	2.095.202,4	306.083,4	
Kasım	145.233,3	453.946,7	514.796,3	598.737,9	420.638,7	681.279,2	2.887.179,9	364.990,5	
Aralık	126.692,3	380.182,9	386.436,1	385.139,3	262.602,4	427.889,4	1.946.483,7	222.718,6	
Yıllık Toplam	1.673.459,6	3.228.342,9	4.125.547,9	7.170.816,6	6.006.347,9	5.923.967,4	29.402.577,1	8.945.346,8	1.224.495,38
Aylık Ortalama	139.454,9	269.026,6	343.795,6	597.568,1	500.529,0	493.664,0	2.450.214,8	745.445,6	306.123,85

Kaynak: Kıbrıs Türk Ticaret Odası

TABLO B.54: KKTC’NİN ÖNEMLİ İHRAÇ MALLARI (\$)

	Malın Cinsi	2011 Yılı (Ocak-Aralık)		2012 Yılı (Ocak-Aralık)		Yüzde Değişim
		\$	Miktar	\$	Miktar	
1	Narenciye (Kg)	31.422.038	98.601.514	26.291.067	71.860.433	-16
2	Süt Ürünleri (Kg)	26.915.239	6.356.899	29.723.244	7.281.008	10
3	Alçı Taşı (Ton)	2.803.425	179.150	2.993.207	203.300	7
4	Konfeksiyon	3.724.569	n.a	3.234.043	n.a	-13
5	Rakı (Lt)	10.404.480	1.035.229	10.564.444	1.043.061	2
6	Hurdalar (Kg)	14.303.827	52.122.847	9.599.719	33.940.279	-33
7	Patates (Kg)	3.238.776	7.256.768	1.945.932	4.905.005	-39
8	Sigaralar (Ad)	348.536	5.735.000	313.613	9.770.000	-10
9	Konsantre (Kg)	2.906.639	1.160.240	4.438.135	1.537.120	53
10	Piliç Eti (Kg)	5.194.539	3.249.779	6.121.679	3.545.543	18
11	İlaçlar	1.307.848	n.a	116.018	n.a	-91
12	Sebzeler (Kg)	1.590.662	10.252.448	1.301.441	9.494.553	-18
13	Deriler (Ad)	1.022.688	187.568	1.173.687	165.076	15
14	Narenciye Esans Yağı (Kg)	144.274	21.060	145.004	36.355	-8
15	Meşrubat/Meyvesuyu (Kg)	325.241	341.875	554.080	549.263	70
16	VODKA (Lt)	377.620	234.911	71.807	51.468	-81
17	VİSKİ (Lt)	21.567	8.358	-	-	-100
18	Cin (Lt)	106.047	74.742	11.005	9.082	-90
19	Likör (Lt)	111.373	60.252	8.521	6.114	-92
20	Keçi Boynuzu (Öğütülmüş) (Kg)	422.166	1.093.000	466.019	1.126.000	10
21	Keçi Boynuzu (Bütün) (Kg)	43.820	88.520	221.544	135.000	-68
22	Keçi Boynuzu (Çekirdek) (Kg)	688.260	473.000	104.605	303.220	139
23	Tütün (Kg)	390.590	52.797	129.490	15.060	-67
24	Zeytin Yağı (Lt)	42.734	16.000	16.883	4.000	-60
25	Yün Yapağı (Kg)	55.637	239.610	44.408	131.740	-20
26	Yumurta (Ad)	1.155.715	n.a	4.702.724	31.275.060	306
27	Kaju Cevizi (Kg)	1.451.207	132.650	-	-	-100
28	Badem (Kg)	2.247.679	282.024	823.182	109.739	-63
29	Çay (Kg)	72.000	18.000	-	-	-100
	Ara Toplam	112.839.196		105.513.294		-7
	Diğerleri	2.351.472		5.850.060		184
	Toplam	115.190.668		111.363.354		-3
	Güney Kıbrıs'a Yapılan İhracat (*)	4.705.418		4.825.547		1
	Genel Toplam	119.896.086		116.188.901		-3

Not: (*) Güney Kıbrıs'a verilen elektrik enerjisi dahil değildir.

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

TABLO B.55: KKTC’NİN ÖNEMLİ İTHAL MALLARI (\$)

	Malın Cinsi	2011 Yılı (Ocak-Aralık)	2012 Yılı (Ocak-Aralık)	% Değişim
1	Yakıt	190.017.965	192.702.469	1,41
2	Taşıt Araçları	100.290.457	107.142.413	6,83
3	Konfeksiyon	40.279.751	40.454.539	0,43
4	İlaçlar	30.447.919	32.118.436	5,49
5	Hayvan Yemleri Ve Katkı Mad.	28.554.864	30.947.136	8,38
6	İnşaat Demiri	34.758.721	29.702.345	-14,55
7	Lpg Gazı	23.643.394	25.927.134	9,66
8	Mobilya Ve Aksamları	29.569.763	22.920.433	-22,49
9	Sanayi Tipi Makineleri	28.151.083	22.316.792	-20,72
10	Alkollü İçkiler	21.580.201	20.314.405	-5,87
11	Oto Aksamları	21.182.494	18.957.294	-10,50
12	Mısır	14.996.377	18.718.969	24,82
13	Süt Ürünleri	19.057.792	18.634.779	-2,22
14	Telefon Cihazları	8.640.064	18.251.790	111,25
15	Bilgi İşlem Makineleri Ve Aks.	21.643.203	18.181.989	-15,99
16	Sigaralar	19.792.213	17.119.512	-13,50
17	Meşrubat, Meyvesuları	16.159.621	16.735.085	3,56
18	Cep Telefonları	7.917.989	16.616.702	109,86
19	Elektrik Malzemeleri	21.237.367	16.189.435	-23,77
20	Elektrik Santral Aks.	24.040.118	15.471.053	-35,64
21	Plastik Mamülleri	16.137.540	15.014.473	-6,96
22	Temizlik Ürünleri	13.711.144	12.140.972	-11,45
23	Taze Meyveler	12.520.388	11.744.210	-6,20
24	Kimyevi Gübre	10.864.077	11.643.212	7,17
25	Kozmetik Ürünleri	11.864.391	11.635.221	-1,93
26	Buğday	10.750.626	11.422.010	6,25
27	Aleminyum Profil	13.764.595	10.670.067	-22,48
28	Oto Lastikleri	9.315.612	10.654.000	14,37
29	Çimento	12.718.304	10.475.273	-17,64
30	Deri Ayakkabılar	9.039.553	10.317.781	14,14
31	Elektikli Ev Eşyaları	10.621.002	9.842.027	-7,33
	Toplam	833.268.588	824.981.956	-0,99
	Diğer	866.659.375	878.932.007	1,42
	Genel Toplam	1.699.927.963	1.703.913.963	0,23

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

TABLO B.56: TURİZMİN KKTC EKONOMİSİNDEKİ YERİ

Yıllar	Net Turizm Geliri (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığı (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı (%)
2001	93,7	-237,4	39,5
2002	114,1	-264,2	43,2
2003	178,8	-427,0	41,39
2004	288,3	-791,1	36,4
2005	328,8	-1.187,4	28,0
2006	303,2	-1.308,1	23,2
2007	381,0	-1.455,5	26,2
2008	383,7	-1.597,1	24,0
2009	390,7	-1.255,1	31,1
2010	405,8	-1.507,8	26,9
2011	459,4	-1.481,5	31,0

Kaynak: DPÖ

TABLO B.57: KKTC'YE HAVA VE DENİZ LİMANLARINDAN GELEN YOLCULARIN ULAŞIM TERCİHLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Yıllar	T.C. Vatandaşı			Yabancı			KKTC Vatandaşı			Toplam		
	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam
2003	195.009	145.074	340.083	122.505	7.279	129.784	92.628	27.054	119.682	410.142	179.407	589.549
2004	242.778	191.966	434.744	157.097	7.171	164.268	109.626	25.260	134.886	509.501	224.397	733.898
2005	295.632	192.391	488.023	158.411	6.345	164.756	131.604	21.200	152.804	585.647	219.936	805.583
2006	414.247	158.386	572.633	137.497	5.619	143.116	161.392	16.843	178.235	713.136	180.848	893.984
2007	508.598	125.982	634.580	149.733	6.723	156.456	182.931	13.886	196.717	841.162	146.591	987.753
2008	543.370	107.035	650.405	149.265	9.012	158.277	186.862	13.212	200.074	879.497	129.259	1.008.756
2009	558.046	80.654	638.700	153.290	8.386	161.676	193.481	11.738	205.219	904.817	100.778	1.005.595
2010	664.257	77.668	741.925	152.290	8.175	160.465	203.835	13.015	216.850	1.020.382	98.858	1.119.240
2011	739.337	61.989	801.326	212.590	8.173	220.763	219.272	10.903	230.175	1.171.199	81.065	1.252.264
2012	848.622	55.883	904.505	254.696	6.985	261.681	237.052	9.783	246.835	1.340.370	72.651	1.413.021

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi.

TABLO B.58: TURİSTİK KONAKLAMA TESİS SAYISI VE YATAK KAPASİTESİNİN YILLARA VE SINIFLARA GÖRE DAĞILIMI

Yıllar	Otel																II. Sınıf Tatil Köyü		Turistik Bangalov		Yöresel Ev		Turistik Pansiyon		Sınıf Belirlenmeyen/ Kapalı		Toplam	
	5 Yıldızlı		4 Yıldızlı		3 Yıldızlı		2 Yıldızlı		1 Yıldızlı		Özel Belgeli		Butik		Apart		Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı
2004	5	2.212	9	2.272	28	3.782	32	2.084	42	1.576	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116	11.926
2005	7	3.644	7	1.850	28	3.162	31	1.986	44	1.747	1	34	-	-	1	162	1	198	1	56	-	-	-	-	-	-	121	12.839
2006	7	3.644	6	1.584	18	2.227	10	538	24	866	1	34	1	42	9	548	6	1.005	33	1.868	1	24	-	-	11	1.073	127	13.453
2007	11	6.274	6	1.536	17	2.183	15	979	23	785	1	34	1	42	7	416	6	1.005	31	1.706	1	24	-	-	11	848	130	15.832
2008	12	6.530	6	1.536	17	2.225	17	1.183	19	573	1	34	1	42	6	396	6	1.005	33	1.892	1	24	-	-	-	-	119	15.440
2009	12	6.712	6	1.644	16	2.045	19	1.361	19	581	1	34	1	42	6	396	6	1.005	32	1.851	1	34	-	-	-	-	119	15.705
2010	13	7.712	6	1.644	15	1.959	20	1.435	19	581	1	34	2	138	6	396	6	1.045	32	1.885	1	34	6	84	-	-	127	16.947
2011	14	9.302	6	1.704	15	2.211	22	1.588	19	583	1	34	2	214	7	456	6	1.045	32	1.881	1	34	9	110	-	-	134	19.162
2012	15	9.580	6	1.704	15	2.211	22	1.588	22	718	1	34	3	418	7	456	6	1.045	32	1.891	1	34	15	188	-	-	145	19.867

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

TABLO B.59: TURİSTİK KONAKLAMA TESİSLERİNDE KONAKLAYAN KİŞİ SAYISI

Ülkeler	2009	2010	2011	2012
	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı
Yabancı	114.218	108.343	156.381	183.651
KKTC	55.440	52.653	45.243	45.175
Türkiye	304.942	336.240	393.238	459.529
Genel Toplam	474.600	497.236	594.862	688.355

Kaynak: DPÖ

EK C. NOTLAR

Para Arzı

En geniş anlamıyla 'Para Arzı'; bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de 'para arzı' likidite derecelerine göre; M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCCMB'deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCCMB'deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten'de yer alan mevduat ve kredi kalemleri toplamları 'KKTCC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı'ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Banka

Şirketler Yasası ve 39/2001 sayılı 'KKTCC Bankalar Yasası' altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTCC'de faaliyet gösteren toplam 22 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 22 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTCC Merkez Bankası'na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar 'Geçici' olarak kabul edilmektedir.

Dönüşüm Metodu

Bülten'de yabancı para miktarının Türk Lirası karşılıkları hesaplanırken Bankamızın gösterge niteliğinde belirlediği günlük döviz kurları kullanılmaktadır. Söz konusu dönüştürme, ilgili yabancı para birimine ait 'Döviz Alış Kuru' kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten'de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.kktccmerkezbankasi.org) yayınlanmaktadır.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten'de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

KKTC Merkez Bankası

Bülten 2013 / I

Bilgi ve Önerileriniz için: www.kkctcmerkezbankasi.org